

PETEK, 8. JANUARJA 2016

št. 5 (21.545) leto LXXII.

1,20 €

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 24. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknem, razmnožen na ciklosti. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnjna številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasluženi Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 7786339

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 356320, fax 0481 356329

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

<http://www.primorski.eu> e-mail: redakcija@primorski.eu

POŠTNINA PLAČANA

V GOTOVINI
Poste Italiane s.p.a. - Spedizione
in Abbonamento Postale - D.L.
353/2003 (convertito in Legge
27/02/2004 n°46) art. 1,
comma 1, NE/TS

60108
9 771124 666007

Sedem izzivov v letu 2016

šepet

ulice

Montecchi

22

BERLIN - Na 2. strani

Merklovo po Kölnu črvičijo dvomi

Slovaki zavračajo muslimane

TRST - Na 6. strani

Ovrednotenje mestne četrti

Urbani preporod evangeličanske cerkve

GORICA - Na 15. strani

Slovenske šole pripravljene na vpise

Dejavnosti usmerjanja v polnem teknu

ISTRA - Protest na pobudo goriške pokrajinske uprave

Žica zatajitev vrednot EU

SLOVENIJA - Selitveni pojav

V Sežani živi vse več tržaških Slovencev

ARHIV

SEČOVLJE - Pred žično ograjo na slovensko-hrvaški meji v bližini mejnega prehoda Dragonja je bil včeraj protest proti žici. Predsednik Pokrajine Gorica Enrico Gherghetta, glavni pobudnik shoda, je poudaril, da postavitev bodeče žice pomeni zatajitev evropskih vrednot, in napovedal, da bodo bitko nadaljevali do odstranitve ogreje. Protesta so se udeležili tudi župani iz Italije, Slovenije in Hrvaške ter predstavniki italijanske narodnostne skupnosti v Istri in slovenske v Italiji. Iz njenih vrst je na protestu govorila sovodenjska županja Alenka Florenin.

»Obstaja močna čustvena vez med goriško pokrajino in istrsko deželo,« je Gherghetta pojasnil enega od razlogov, da so dali pobudo za manifestacijo. Med drugim je po njegovih besedah Goriška povojni sprejela veliko Istranov, ki so bili tudi sami begunci. Ob tem je opozoril na evropske vrednote.

Na 2. strani

BALKAN - Intervju
**Humanitarnost
ali varnost,
to je tu vprašanje**

TRST - Zagotoviti humanitarno pomoč, obenem pa tudi varnost. S tem vprašanjem se že več mesecov ukvarjajo posamezne vlade in Evropska unija. Tržaška antropologinja Desirée Pangerc v intervjuju pravi, da se po balkanski poti z mnogimi beguncem pomikajo tudi žrtve trgovcev z ljudmi, njihovi spremjevalci in še islamistični skrjanezi. Trgovina z ljudmi pa je v krhkih balkanskih državah v razcvetu.

Na 4. strani

LJUBLJANA - V ljubljanski Drami je bila v sredo na sporednu premiero predstave Ana Karenina. Znameniti in obsežni roman ruskega pisatelja Leva Nikolajeviča Tolstoja je na oder postavil režiser Dušan Jovanović, ki je tragično ljubezensko zgodbo v istem teatru že režiral pred natanko desetimi leti. V nosilni vlogi razdvojene Ane igra (tako kot pred desetimi leti) Polona Juh, ob njej pa nastopata Matjaž Tribušon in Klemen Janežič.

Na 13. strani

TRST - Odredba župana Cosolinija

Silos je od včeraj nedostopen za vse

GORICA - Poimenovanje ulic in značilnih točk v mestu

Da bi dokazali italijansko poreklo, so si izmislili tudi svetnico Gorizio

GORICA - Na področju poimenovanja ulic in značilnih točk v Gorici se v zadnjih tednih pojavljajo zanimive novosti. Poimenovanje ozemlja je povezano z njegovo zgodovinsko, zemljepisno, jezikovno, kulturno in narodno identiteto. Na obmejnih območjih ni samoumevno, zlasti ne za večinske skupnosti, da imajo isti kraji različna poimenovanja, v duhu pač različnih doživljajev prostora. Pomislimo na desetletja dolgo upiranje dejstvu, da je ime našega mesta slovanskega izvora. Sprožili so raznovrstne raziskave, ki naj bi dokazale, da je ime mesta izvorno latinskega ali celo furlansko italijanskega porekla. Celo neka svetnica Santa Gorizia se je pojavila ...

Na 16. strani

GORICA - Obnova Saurove ulice

Odprtje gradbišča in prometni zastoji

Največje nevšečnosti v Ulici Cascino in na Korzu Italia

Na 16. strani

Kateri bo glasbeni
dogodek leta?

Na 12. strani

Spominski večer za
Annamario Percavassi

Na 13. strani

Jutri bodo zagnali
vlečnico na Lokvah

Na 17. strani

Kolesarske steze: dve
občini padli na izpitu

Na 17. strani

Nespodbudno
o smučarskih tečajih

Na 21. strani

SPOMIN

Marjan Kemperle

marjan.kemperle@primorski.eu

Konfiniranci in begunci

Na italijanskem Jugu, v Kalabriji, bodo v prihodnjih mesecih uredili prvo mednarodno pokopališče za begunce. Načrt predvideva skupno investicijo 4 milijonov lir za nakup zemljišč, zgraditev terena in namestitev ograje. Dela se bodo začela konec januarja in so sad dolgoletnega prizadevanja vodje gibanja za civilne pravice Franca Corbellija. Begunci so ljudje in imajo pravico do pokopa, je ponavljal. Namesto, da bi jih pokopavali ene tu, druge tam, naj dobijo tisti, ki jim ni bilo usojeno dobiti novega bivališča, vsaj skupno pokopališče, je vztrajal, dokler njegov humani predlog ni prodrl v občini Tarzia pri Cosenzi.

Tarsia?

Spomin je poskočil nekaj desetletij nazaj. Prav pri Tarsii, v kraju Ferramonti, je med drugo svetovno vojno delovalo taborišče za konfiniranje. Bilo je največje v Italiji. Tja so Mussolinevi fašisti pripeljali takratne politične in verske »prisilne begunce«: Žide, Slovence, Hrvate, Madžare, Avstrije, Poljake, Grke, Libijce, celo Kitajce. Bilo jih je kar 4 tisoč.

Po koncu vojne so - oni in taborišče - potonili v pozabo, in bi bili verjetno še pozabljeni, če jih ne bi drug veliki Južnjak, zgodovinar Carlo Sparta Capogreco, obudil iz zaspanega italijanskega spomina in jih - taborišče in konfiniranje - po dolgih desetletjih vpisal v zgodovino.

Kraj, kjer bo nastalo prvo mednarodno pokopališče za begunce, se nahaja na vzpetinici, od koder se razgled razteza na Mednarodni muzej spomina, ki ga je občina pred dobrim desetletjem uredila zraven območja, na katerem so stale barake nekdanjega taborišča.

Tarsia bo tako po trpinah pretelega stoletja sprejela - v drugačnih razmerah in z drugačnim čutom - novodobne trpine, tiste najbolj nesrečne, in jim ponudila zadnji dom.

ITALIJA/EU - Podatki za november 2015

Brezposelnost se v Italiji hitreje zmanjšuje

A je še vedno višja od povprečja Evropske unije

RIM - Stopnja brezposelnosti se je v Italiji zmanjšala prvič po treh letih. Ob koncu novembra 2015 je namreč znašala 11,3 odstotka, lani je število zaposlenih naraslo za 206.000 enot. Na območju evra se je brezposelnost novembra lani znižala na najnižjo raven po oktobru 2011. V 19 državah s skupno evropsko valuto je bilo brez dela 10,5 odstotka za delo sposobnih prebivalcev. V Sloveniji je bila stopnja brezposelnosti novembra lani pod povprečjem držav z evrom - namreč pri 8,6 odstotku. Toda italijanska vlada, ki nižanje stopnje brezposelnosti pripisuje novemu zakonu o delovnih razmerjih (jobs act), podutarja, da je Italija v primerjavi z leotom 2013 zmanjšala brezposelnost kar za 1,8 odstotka, boljše se je v enem letu odrezala samo Španija. Vkonketnih številkah je v Italiji brez zaposlitev 2.871.000 za delo sposobno-

BERLIN - Merklova po Kölnu o kulturnih temeljih sobivanja

Pod udarom zaradi politike »odprtih vrat«

Slovaška pa ne bo več sprejela beguncev muslimanske vere

BERLIN - Nemška kanclerka Angela Merkel je po napadih na ženske na silvestrovko v Kölnu, za katere so okrivili priseljence, spet tarča napada desne opozicije. Kritiki Merklov očitajo, da so napadi v Kölnu posledica njene liberalne migrantske politike »odprtih vrat«, zaradi katere je v Nemčijo lani prišlo skoraj 1,1 milijona migrantov.

Merkova je včeraj poudarila, da Nemčijo po teh napadih zdaj čaka nekaj »zelo resnih vprašanj, ki presegajo Kölnc. Napadi so po njenih besedah pokazali, da v »nekaterih skupinah prevladuje zaničevanje žensk«, na kar se je treba odločno odzvati. Kot je menila, je treba spregovoriti tudi o »kulturnih temeljih našega sobivanja«.

Kanclerka je še ocenila, da je zdaj potrebna tudi razprava o ukrepih pri izgonu tujcev, ki v Nemčiji izvedejo kazniva dejanja.

Čeprav mestne oblasti in vodstvo policije v Kölnu vztrajajo, da zaenkrat ni dokazov, da bi bili napadalci prisilci za azil, pa se v nemških medijih pojavljajo poročila, ki namigujejo ravno na to. Žrtve napadov pred glavno železniško postajo v Kölnu so glede napadalcev dejale, da so bili severnoafriški in bližnjevzhodnega videza. Policia je zabeležila 121 prijav spolnih napadov in ropov. Kot je razkrila včeraj, preiskuje 16 mladih moških, večinoma severnoafriškega izvora, a doslej ni bil ovaden še nihče.

Dogajanje v Kölnu je slovaški premier Robert Fico na veliko zagrabil za napoved, da Slovaška ne bo sprejela več nobenega beganca muslimanske vere.

Po njegovem mnenju bi morali po terorističnih napadih v Parizu zdaj dogodki v nemških mestih ljudem dokončno odpreti oči, da varnostnih groženj, povezanih z begunskim valom, ne smejo jemati zlahka. Ideja večkulturne Evrope je po njegovih besedah odpovedala, »narvana integracija« beguncev - »drugačnih načinov življenja, drugačnega mišljenja, drugačnega kulturnega ozadja in predvsem drugačne vere« - ni mogoča. Fico individualno odgovornost za kazenska dejanja spreminja v kolektivno krivdo, Slovaška vlada že ves čas nasprotuje obveznim kvotam za porazdelitev beguncev po EU, doslej jih je sprejela zelo malo, zdaj išče pretizo, da ne bi sprejela nobenega. (sta, ak)

Na dan obletnice napada na Charlie Hebdo v Parizu ubili domnevnega skrajneža

PARIZ - Pariz je včeraj, na dan prve obletnice terorističnega napada na satirično revijo Charlie Hebdo spet zanj strah pred terorizmom. Francoska polica je v četrti Goutte d'Or, kjer večinoma živi prebivalstvo severnoafriškega in podsaharskega porekla, namreč ubila moškega, ki je skušal z nožem in nečim, kar je bilo videti kot pas z eksplozivom, napasti tamkajšnjo policijsko postajo. Preiskovalci so kasneje ugotovili, da je bil pas lažen. Moškega, 20-letnika, rojenega v Casablanci v Maroku, so ob približevanju policijski postaji v večtinčni sosesski tudi slišali, kako je zavpl Alahu Akbar oz. Bog je velik. Pri njem so poleg mobilnega telefona našli tudi kos papirja, na katerem je bila natisnjena zastava Islamske države in ročno zapisana zahteva v arabščini.

Ob obletnici napada na revijo Charlie Hebdo je predsednik Francois Hollande pozval k poostreni varnostni zakonodaji, ki naj doktrino varnostnih sil prilagodi teroristični grožnji.

Hollande ob obletnici nagovoril policijske sile

70 mrtvih v Libiji

TRIPOLI - V eksploziji tovornjaka bombe v centru za policijsko urjenje v libijskem mestu Zliten na zahodu države je bilo ubitih najmanj 40 ljudi. Center za urjenje je bil v času vladavine strmoglavljenega libijskega diktatorja Moamerja Gadafija vojaška baza, zdaj je v državi nastalo brezvladje, ki so ga izkoristili džihadisti. Na libijskih tleh je IS našla optimalne razmere za svojo širitve, saj se številne politične stranke, plemena in do zorborezne milice od smerti Gadafija prepirajo in soperajo. Libiji tako že poldrugo leto vladata rivalski vladi in parlamenta. Mednarodno priznani parlament ima sedež v Tobruku na vzhodu države, skupčina, v kateri imajo večino islamisti, pa v Tripoliju. Nasprotni strani sta sicer decembra lani podpisali sporazum o seставi vlade narodne enotnosti, pri katerem so posredovali Združeni narodi, vendar ga nobena stran ne uresničuje.

Razmere v Libiji s posebno pozornostjo spremlja tudi italijanska vlada, ki se bojni stopnjevanje nadzorovanje migracijskih tokov s tega območja.

Cameron poziva Nemčijo

LONDON - Britanski premier David Cameron je pozval Nemčijo, naj mu pomaga doseči ustrezne reforme Evropske unije, ki so potrebne, da Britanije prepirča, da ostanejo v 28-članski povezavi. »Podpora našemu članstvu se je iz leta v leto zmanjševala. Zahod se pogajam o spremembah,« pravi. Britanski ministrski predsednik si prizadeva, da bi zmanjšali birokracijo znotraj EU ter več pristojnosti iz Bruslja prinesli na države članice. Zahteva tudi zagotovila, da bo Velika Britanija zavarovana pred tesnejšo politično integracijo in ekonomskimi odločitvami 19 članic evro območja. Glavno jabolko spora naj bi bilo za nekatere članice EU, da si Cameron prizadeva omejiti ugodnosti za migrante iz EU v prvih štirih letih bivanja v Veliki Britaniji.

ISTRA - Pobuda predsednika goriške Pokrajine Gherghette

»Žica res ne ustvarja varnosti, temveč dodatne občutke strahu«

Polaganje cvetja na žičnatih ograjih, ki v Istri deli Slovenijo in Hrvaško

SEČOVLJE - Pred žično ograjo na slovensko-hrvaški meji v bližini mejnega prehoda Dragonja se je na pobudo predstavnikov goriške pokrajine na protestu proti žici včeraj zbralokoli sto ljudi. Predsednik Pokrajine Enrico Gherghetta je poudaril, da postavitev bodeče žice pomeni zatajitev evropskih vrednot, in napovedal, da bodo bitko nadaljevali do odstranitve ograje. Protesta so se udeležili tudi župani iz Italije, Slovenije in Hrvaške ter predstavniki italijanske narodnosti skupnosti v Istri in slovenske v Italiji.

»Obstaja močna čustvena vez med goriško pokrajino in istrsko deželo,« je Gherghetta pojasnil enega od razlogov, da so dalji pobudo za manifestacijo. Med drugim je po njegovih besedah Goriška po vojni sprejela veliko Istranov, ki so bili tudi sami begunci. Ob tem je Predsednik pokrajine opozoril na evropske vrednote in idejo vključevanja ter se vprašal, ali »je smiselno še naprej govoriti o tej Evropi, če je 50 kilometrov stran od nas bodeča žica.«

Kot je spomnil Gherghetta, se je s širitevijo EU širila tudi ideja miru, kar je pripomoglo k temu, da je bila izničena rak rana nacionalizma. Ponovna vzpostavitev mejnih kontrol, kot so dogaja na Švedskem in Danskom, ter postavljanje bodeče žice pa pomeni zatajitev evropskih vrednot, je opozoril.

Po njegovih besedah Evropa tudi ne bo nikoli imela gospodarske prihodnosti in večje mednarodne vloge, če se bo zapirala vase, pač pa bo ostala ujetnica duhov nacionalizma in egoizma. Nenazadnje pa Gherghetta noče našim znamcem zapustiti sveta, kjer mocarele gredo povsod, človeška bitja pa ne in kjer ima blago več pravic kot oseba.

Predsednik Italijanske unije Maurizio Tremul se zaveda širih problemov, ki so priveli do sedanje situacije v Evropi, vendar meni, da se jih lahko reši na drugačen način. Pri tem je izpostavil pomen dialoga, sobivanja in integracije.

Županja Sovodenj ob Soči in predstavnica Slovenske kulturno-gospodarske zveze Alenka Florenin pa je dejala, da kdor postavlja žične ograle mislec, da s tem v ljudeh vzbuja občutek večje varnosti, se moti. »Meni postavljanje žice ustvarja veliko večji strah, kot če je ne bi bilo, ker pomeni, da ni drugih pacifističnih sredstev, da se rešijo te težave,« je poudarila.

Poslanec Italijanske narodnosti v hrvaškem parlamentu Furio Radin pa je opozoril, da je žico bistveno lažje postaviti, kot jo odstraniti. Bitka za odstranitev ograje bo sicer po njegovem mnenju še dolga in težavna, saj je bolj verjetno, da se bo stanje poslabšalo, kot pa izboljšalo. (sta)

UPRAVNA ENOTA SEŽANA - Podatki o občanih s tujim potnim listom

Med italijanskimi državljeni predvsem tržaški Slovenci

Pogled na prenovljeni Trg Svobode v Sežani
FOTODAMJ@N

SEŽANA - Župan Davorin Terčon
»To niso tujci, temveč Slovenci«

SEŽANA - »Naše okolje ima še iz časov nekdanje Jugoslavije dobre izkušnje s sožitjem in z integracijo. Ta dobra praksa se nadaljuje, še posebno, ker se k nam v zadnjih letih tudi številni Slovenci iz Italije. Formalno gre za italijanske državljanje, v bistvu pa so to Slovenci, ki zame niso nikakor tujci.« Župan Davorin Terčon nima točnih podatkov o tem koliko zamejskih Slovencev se je v zadnjih letih preselilo v Sežano, »na pamet« pa se ta številka suče okrog 250 na skupnih 338 italijanskih državljanov, ki imajo stalno bivališče v Sežani. Tej številki je treba dodati Slovence iz Furlanije-Julijskih krajine, ki imajo dvojno državljanstvo in ki torej formalno ne sodijo med tujce.

Koliko tujih državljanov prebiva v Sežani?

Približno deset odstotkov, to se pravi okrog 1.300. Večina so to ljudje iz držav nekdanje Jugoslavije, ki so zaposleni v našem kraju. Nekateri imajo stalno, drugi pa zaseeno bivališče.

Vam tujci, če jih lahko tako imenujemo, ustvarjajo kakšne težave?

Nobenih. Korenine sožitja in razumevanja segajo pri nas v zgodovino. Sežana ni urbano območje, pojav getizacije nam je tudi zaradi tega popolnoma tuj.

Civilna iniciativa za Kras je pred nekaj leti dvignila vik in krik, če da bodo Italijani s časom »preplavili Kras. Se še spominjate teh "opozoril"?

Seveda. Pobuda me je zelo prisadela in obenem razjezila.

Zakaj razjezila?

Ker ni imela ne repa in glave, vrh vsega pa je temeljila na lažeh in potvorbah. Ti ljudje tudi sploh niso upoštevali, da je glavnina Italijanov, kot so jih imenovali, ki je prišla k nam, slovenske narodnosti. To se mi je zdelo zelo nespoštljivo do ljudi, ki so sicer italijanski državljeni, a po duši, jeziku in kulturi zavedni Slovenci. Prav je, da ohramimo in gojimo zgodovinski spomin. Jaz sem prvi, ki to zagovarjam, a nikakor ne na škodo realnih dejstev ter potvarjanje številk.

Nekdo je takrat celo namignil na nevarnost, da bodo Italijani v Postojni prej ali slej zahtevali italijanski otroški vrtec.

Res, tudi to neumnost smo takrat slišali. Neverjetno. Na našem Krasu je vse več Italijanov, ki se učijo slovenščine. To se mi zdi potrebno in koristno. V resnici nujno, da spoznajo jezik in kulturo okolja, v katerem živijo. Glede tujcev pa bi rad še nekaj dodal.

Prosim!

Sežana, kot vsa Slovenija, nujno rabi tuje vlagatelje. Seveda tudi iz Italije. Mi smo popolnoma odprti za naložbe.

Občina Sežana se je med prvimi v Sloveniji stvarno lotila čezmejnih evropskih projektov. Veliko sodelujete z Občino Zgonik, v zadnjem času tudi s Pokrajino Trst, ki pa bo poleti izginila kot politična enota. Bo to vplivalo na čezmejno sodelovanje?

Upam, da ne. Seveda ne moremo vplivati na dogajanja pri vas, jih pa pozorno spremljamo. Predvsem s pričakovanjem, da upravni preustroj pokrajin, in nato še občin, ne bo prizadel pravic in zaščite slovenske narodne skupnosti. To velja za pokrajino in seveda tudi za sosednje občine, kjer imamo veliko dobrih prijateljev.

Kateri čezmejni načrti so v tem trenutku v ospredju?

Izpostavil bi predvsem dva: Geopark Kras in skupino za ozemeljsko sodelovanje (EZTS-GECT), v katerega skušamo pritegniti čim več občin z obe strani nekdanje državne meje. To sodelovanje je utečeno in računam, da bo ne samo ostalo, temveč, da se bo še okreplilo tudi v novih in spremenjenih upravnih razmerah na Tržaškem.

Sandor Tence

TUJCI V SLOVENIJI

Bosna-Hercegovina	50.157
Kosovo	14.302
Makedonija	10.901
Hrvaška	10.312
Srbija	10.474
Bolgarija	3.862
Italija	2.142
Nemčija	1.085
Slovaška	738

SEŽANA - V sežanski Upravni enoti, ki zaobjema občine Sežana, Komen, Hrpelje-Kozina in Divača, prebiva 526 italijanskih državljanov, kar je 2,1 odst. vsega prebivalstva tega območja. Tudi sodeč po besedah sežanskega župana Davorina Terčona je glavnina prebivalcev z italijanskim potnim listom slovenske narodnosti, to se pravi, da so predvsem ljudje s tržaške pokrajine. To reje pripadniki slovenske manjšine, ki so si za stalno ali začasno prebivališče izbrali Slovenijo.

Gre povečini za mlade ljudi oziroma za mlade družine. Mnogi od teh se iz Sežane in sosednjih kraških vasi dnevno peljejo v službo onkrat bivše meste, hkrati pa ohranjajo tesne družinske in druge vezi s svojimi rodnnimi kraji.

Vzroki, zaradi katerih so italijanski državljeni za kraj bivanja izbrali Sežano in sosednje občine, so precej različni. Nekateri zato, ker so v Sloveniji splošni življenjski stroški (tudi najemnine in posledično cene hiš in stanovanj)

nižji kot v Italiji, drugi, ker jim je všeč značilno kraško okolje in tretji iz čisto osebnih oziroma zasebnih vzgibov. Prvi »val« italijanskih državljanov slovenske narodnosti se je preselil v vasi zahodno od Sežane (največ v komensko občino), drugi »val« mlajših ljudi pa je izbral urbano okolje Sežane, ki v zadnjem času doživlja precejšen gospodarski in posledično tudi demografski vzpon.

Na območju Upravne enote Sežana je 1.1.2015 živel 24.913 prebivalcev (podatki Statističnega urada Republike Slovenije). Ta številka se je v letu 2015 gotovo povečala, saj ti kraji ne doživljajo demografskih padcev, kvečemu vzpone.

V sežanski občini je približno deset odstotkov tujih državljanov, med katerimi prevladujejo ljudje iz držav nekdanje Jugoslavije. Tudi v Sloveniji je med občani s tujim potnim listom največ prebivalcev iz držav bivše SFRJ, na šestem mestu so Bolgari, Italijani pa na lestvici zasedajo sedmo mesto. (st)

DOHODKI V FJK Bolzonello prehitel predsednico

TRST - Na spletni strani Dežele Furlanije-Julijskih krajine so od včeraj v skladu z zakonom objavljeni letni dohodki predsednice Debore Serracchiani in članov njenega odbora. Predsednica je v letu 2014 prijavila davkarji bruto dohodek 121.436 evrov. Dohodki odbornikov so naslednji: Sergio Bolzonello (podpredsednik) 190.894 €, Loredana Panariti 109.325 €, Paolo Panontin 103.490 €, Gianni Torrenti 117.423 €, Sara Vito 76.000

€, Maria Sandra Telesca 119.091 €, Francesco Peroni 155.694 €, Cristiano Shaurli 94.069 € in Maria Grazia Santoro 109.937 €.

Gabroveč in Ukmar z nižjimi dohodki

TRST - Deželni svet je že pred koncem leta objavil letne dohodke deželnih poslancev. V letu 2014 je največ zasluzil nekdanji tržaški župan Roberto Di Piazza (gibanje Autonomia e libertà), ki je veliko zasluzil tudi kot samostojni podjetnik.

Podpredsednik deželnega sveta Igor Gabroveč (Slovenska skupnost) je leta 2014 prijavil 89.186 €, kar je kar 27.166 € evrov manj kot leto prej. Deželni svetnik Demokratske stranke Stefano Ukmar je v letu 2014 prijavil bruto dohodek 76.604 €, kar je nekaj več kot štiri tisoč evrov kot leto prej.

ITALIJANSKI DRŽAVLJANI V SEŽANSKI UPRAVNI ENOTI

Divača	55	3.931	(1,4 %)
Hrpelje-Kozina	93	4.354	(2,1 %)
Komen	40	3.520	(1,1 %)
Sežana	338	13.108	(2,6 %)
Skupno:	526	24.913	(2,1 %)

DZ - Jani Möderndorfer

V Sloveniji preveč sovražnega govora

LJUBLJANA - Nepovezani poslanec Jani Möderndorfer je v Državnem zboru vložil predlog novele zakona o varstvu javnega reda in miru, s katero predlaga, naj se problematika sovražnega govora preko spletka, medijev in propagandnega građiva obravnava v okviru možnosti, ki jih ponuja prekrškovno pravo. Tako bi sovražni govor prvenstveno preganjala policija. Kot ugotovlja poslanec, se je ob begunski krizi in referendumu o pravilih istospolno usmerjenih sovražni govor tudi v Sloveniji razrasel čez vse razumne meje. Po njegovem mnenju pa je najbolj zaskrbljujoče, da je postal »celo sprejemljiv del naše politične, medijske in spletne kulture, pa tudi celo v nekaterih verskih skupnosti ga je bilo moč zaslediti.«

Slovenska kazenska zakonodaja kaznivega dejanja sovražnega govora kot takega ne pozna, Slovenija pa je na republiku EU po odzivnosti na sovražni govor, navaja Möderndorfer, ki kot še posebej problematičnega označuje sovražni govor na spletu. Predlog novele zakona sledi priporočilom preiskovalne komisije DZ za ugotovitev in oceno delovanja ekstremističnih skupin, ki je leta 2014 v svojem poročilu izpostavila sovražni govor kot orodje ekstremističnih skupin. Novela tako med drugim za sovražni govor z denarno kaznijo kaznjuje tudi ekstremistične organizacije.

Möderndorfer DZ predlaga sprejetje novele po skrajšanem postopku in v luči »nedavnih izjav ministra za pravosodje Gorana Klemenčiča, da bi se lahko marsikaj pri pregonu sovražnega govora storilo tudi s pomočjo prekrškovnega prava. (sta)

SLOVENIJA - Nezaupnica

Opozicija proti ministru Erjavcu

LJUBLJANA - Poslanci SDS in NSi so včeraj v državnem zboru vložili interpelacijo (nezaupnico) zoper zunanjega ministra Karla Erjavca, ker mu očitajo vodenje zgrešene zunanje politike. Erjavec je interpelacijo zavrnil kot »pamflet očitkov«. Glede na odzive vladnih strank sicer ni velike verjetnosti, da bi interpelacija lahko uspela. Pod interpelacijo se je podpisalo vseh 26 poslancev NSi in SDS. V njej zunanjemu ministru očitajo »vodenje improvizirane, nedosledne, nejasne, nenačelne, neodločne, nerazumljive in statične, z eno besedo zgrešene zunanje politike.«

Predlagatelji Erjavcu očitajo, da ne izvaja zunanjih zadev v skladu s splošnimi usmeritvami, ki jih določa DZ. Očitajo mu tudi opuščanje nadzora in neukrepanje proti odgovornim diplomatom, ki so po njihovih besedah zagresili hude nepravilnosti in finančne malverzacije, ter klientelistično kadrovanje, politizacijo ministrstva za zunanje zadeve ter demotivacijo zaposlenih na ministrstvu. Prav tako je po njihovem mnenju Erjavec izrekel »vrsto nepremišljenih, neodgovornih, nedržavotvornih izjav« glede zaupnega postopka arbitraže o meji s Hrvaško, glede priznanja Palestine in glede migrantske krize ter morebitnih skrajnežev skupine Islamska država. S tem sta se po njihovem mnenju drastično zmanjšala kredibilnost in priznanje zunanjepolitične prepoznavnosti Slovenije.

»Vsi očitki so neutemeljeni,« je poudaril Erjavec. Glede očitkov o premajhnih osredotočenosti na EU in Nato je zatrdil, da se praktično vsak mesec ali pa celo pogosteje udeležuje zasedanj EU. (sta)

NAŠ INTERVJU - Tržaška antropologinja in strokovnjakinja za varnost Desirée Pangerc

Balkanska pot – idealno prizorišče za migracije in trgovino z ljudmi

TRST - Balkanska pot ni novost, po njej se migranti pomikajo že od nekdaj. Od lanskega leta pa je predvsem zaradi posledic vojne v Siriji govor o tisočih in deset tisočih prihodih na dan. Čeprav je bilo o takem navalu mogoče začeti razmisljati že po izbruhu arabskih pomlad, se evropske države in Evropska unija nanj niso primerno pripravile. Tako pravi Desirée Pangerc, mlada tržaška antropologinja in analitičarka daljnih slovenskih korenin, ki svojo stroko aplicira na področju varnosti, posveča se organiziranemu kriminalu in tudi terorizmu. Diplomirala je na goriški fakulteti za diplomatske in mednarodne vede, na univerzi v Bergamu je zaključila doktorski študij iz antropologije, varnosti in organiziranemu kriminalu pa se je nato posvetila med izpopolnjevanjem v raznih severnoevropskih državah, na Švedskem in Dansku, pa tudi na Portugalskem. Trenutno poučuje na visoki šoli za jezikovne posrednike Cieles v Padovi in Gorici.

*V svoji knjigi *Il traffico degli invisibili. Migratori illegali lungo le rotte balcaniche* (Trgovina z nevidnimi; nezakonite migracije po balkanskih poteh), ki so jo pred časom predstavili v Sarajevo, je v sklopu nekajletnih raziskav v nekdanji Jugoslaviji obravnavala temo trgovine z ljudmi.*

»Posebno pa me je preteslo dejstvo, da so nekatere bosanske družine s svojimi prihranki kupovale dekleta«

čega prebivalstva neuspešna. Vsem institucijam, ki bi morale nadzorovati pojavenje ravnih poslov, pa je ravno zaradi pozitivne uradne statistike primanjkovalo sredstev.

Ali je tovrstna trgovina z ljudmi v končni fazi vsekakor usmerjena proti zahodni Evropi, npr. proti Italiji?

Zgodbe, ki sem jih sama zbrala, zadevajo tudi dekleta iz begunkih taborišč, ki so jih naposled prodali v Italijo. Tu so jih silili v prostitucijo, a tudi v Nemčiji, na Švedskem in drugod.

Ali je šlo za bosanska dekleta?

Med vojno na Balkanu se je veliko bosanskih deklet znašlo v begunkih taboriščih na Hrvaškem. Občasno so se tam pojavili mafijci, ki so novačili dekleta.

Desirée Pangerc; zgoraj oktobrski posnetek beguncov na polju v Rigoncah blizu Brežic (FotoDamjan)

ta, tudi mladoletna. Iz taborišč so jih preprosto odpeljali.

Kdo so trgovci z ljudmi?

Tudi to se je v zadnjih desetih, petnajstih letih spremenilo. Od 90. let uporabljajo protimafijačka tožilstva izraz »nove mafije«. Mafije nimajo več etničnega ali lokalnega značaja, danes imajo značilnosti multinacionalnih združb. Njihov glavni cilj je ustvariti čim večji dobiček. Za nove mafije pa je značilno to, da migranti in žrtve prehajajo iz roke v roko, ker jih imajo v posameznih državah v »podzakupu« krajevne mafijačke skupine. Tako je na poti iz vzhodne v zahodno Evropo, a recimo tudi iz Srednje Amerike skozi Mehiko v ZDA. Mafije sklepajo začasna zavezništva v poslovne namene, vsaka vmesna skupina dobri svojo provizijo. Lokalne mafije najbolje poznajo svoje ozemlje in vedo, s kom se morajo pogovarjati ter koga podkupiti. Vedo, kako prepeljati ljudi skozi državno ozemlje, ne da bi jih kdo opazil. Na končnem cilju pa bo nekdo odločal o tem, ali so prišleci navadni nezakoniti priseljenci, ali pa jih velja vključiti v mrežo prostitucije in drugih poslov.

Balkanska pot obstaja že veliko let, lani pa se je slika zelo spremenila, saj se po njej pomika po več tisoč ljudi na dan. Imajo omenjene kriminalne združbe opravka tudi s temi skupinami, ali pa gre za popolnoma drug pojav?

Najprej bi opozorila, da bi lahko prve predhodne znake tega ogromnega vala na

Balkanu zaznali že leta 2011, po izbruhu arabskih pomlad. Kdor se ukvarja z raziskovanjem, je razumel, da begunci ne bodo potovali samo po morju ter da bodo prej ali sleg ubrali tudi kopensko pot. Balkanski pototok je od nekdaj idealen prehod v Evropo, toliko bolj, ker je na danes njem mnogo slabo strukturiranih držav, ki težko obvladujejo svoja ozemlja in meje.

V zadnjih dveh letih se je število migrantov zaradi sirske vojne zelo povečalo, kar povzroča ogromne težave. Upravljeni migracijski tok je težko, ker je v tem toku malo vsega: Sirci, Afganistanci, Pakistanici, pa še Bangladeševci in mnogi drugi. Posamezne skupine bi morali nekako razločiti. V tej množici ljudi, ki se načeloma neneč registrirati na Balkanu, ker cilja na sever Evrope, pa najdemo tudi tiste, ki poštejo pomoč pri tihotapcih. Del teh migrantov bo verjetno ostal v primežu trgovcev z ljudmi, ki imajo moč in denar.

Pravite, da so bili prvi znaki zaznani leta 2011. Evropske države pa se menda niso pripravile.

Septembra lani sem na nekem kongresu v Ohridu slišala, da se v Makedoniji ne pretirano obremenjujejo s sprejemanjem beguncov, ker je to le tranzitna država.

Grško-makedonsko mejo je v 48 urah prestopilo 250.000 ljudi, v Makedoniji pa je za azil zaprosilo le 49 ljudi. Problem sprejemanja so države zvrčale druga na drugo. Kar je delno razumljivo, saj imajo v Bosni, Srbiji in Makedoniji med drugim še vedno opravka z notranjimi razseljenimi, ki so že od 90. let brez doma.

Dzaj pa so ugotovili, da ne morejo preveč računati na pomoč iz držav EU, zato so svojo politiko žal poostriili. Na grško-makedonski meji so po zgledu Madžarske postavili bodečo žico.

Zico je postavila tudi Slovenija. Kako ocenjujete to odločitev?

Muslim, da ni bilo mnogo drugih možnosti. To je majhna država, ki se sooča z izredno velikim migracijskim tokom iz Hrvaške, EU pa od nje zahteva učinko-

vitejše popisovanje migrantov. Avstrija je prav tako postavila žico na meji s Slovenijo, toka iz Hrvaške pa Slovenija sama ni mogla docela obvladati. Zato mislim, da veliko alternativ ni bilo ter da žica ni bila izrazita želja slovenske vlade in niti civilne družbe. Slovenija je tudi pooblastila vojsko, da pomaga nadzorovati mejo, ker policija temu ni mogla biti kos.

Verjetno pa je vse to posledica slabega usklajevanja med Slovenijo, Hrvaško in drugimi državami, mar ne?

Nedvomno. Tudi med balkanskimi državami in EU. Pomislimo, da je prva vstopna država, Grčija, članica EU. Unija bi se lahko angažirala mnogo prej, mnenilo je preveč mesecev in zdaj smo tam, kjer smo.

Temeljna dilema se glasi: kako uskladiti humanitarne in varnostne potrebe. Kako?

V migracijskem toku najdemo najrazličnejše ljudi. V gneči so tudi žrtve trgovcev z ljudmi, njihovi spremljevalci oz. »delovna sila« kriminalnih organizacij, nazadnje pa so se tam znašli še aktivisti Daeša (Izlamiske države). Le-ti vztrajajo prepricajo prebivalce zakotnih bosanskih vasi, a so aktivni tudi v Kosovu, Albaniji in Makedoniji.

POMEMBNO je ugotoviti, kdo prehaja mejo, ker so zadnje mednarodno prepricajo prebivalce zakotnih bosanskih vasi, a so aktivni tudi v Kosovu, Albaniji in Makedoniji.

ne policijske operacije (v marčevski operaciji Balkan Connection in novembrski Van Damme) je italijanska policija sodelovala s policijami iz bivše Jugoslavije) pokazala, da se džihadisti premikajo po balkanski poti do Italije, kjer novačijo somišljenike, po isti poti pa se tudi vračajo v Bosno in na Bližnji vzhod.

Na mejah bi morali vsakega posameznika potrebitivo popisati, kar ni mogoče, policija tega ne zmore. Zaradi njegovih zemljepisnih značilnosti pa je zelo težko zaščititi vse predele Balkanskega polotoka; vedno se bo našla pot, ki je varnostni organi ne nadzorujejo.

Aljoša Fonda

DZP doo-PRAE srl 2016 © Vse pravice pridržane

TRST - Acegas bo danes očistil prostore, lastnik mora postaviti ograjo

Župan Cosolini odredil zaprtje Silosa

Silos pri železniški postaji je od včeraj nedostopen. Tržaški župan Roberto Cosolini je namreč po napovedih izdal odredbo, ki prepoveduje vstop v prostore Silosa, kjer je doslej iskal in dobilo »stanovanje« veliko število prosilcev za azil. Sicer je bilo še včeraj ob 15.30 v Silosu okrog dvajset beguncev, ki so igrali odbojko, si s tem kratilo čas in najbrž tudi kljubovalo mrazu. Danes jih ne bo več.

Silos oz. njegove prostore bo danes čisto osebje družbe AcegasApsAmga, medtem ko bo moral lastnik - družba Silos - na osnovi županove odredbe v roku 7 dni postaviti ograjo, ki bo onemogočala dostop na to območje. Poleg tega bo moralno poskrbeti za ustrezno varnostno službo. Kdor bo kršil županovo odredbo, bo prejel globo, to pa bi lahko vplivalo na sprejemanje prošenj po azili, kot so to odločili včeraj na sestanku na tržaški prefekturi.

Odredba župana Cosolinija predviča izpraznitve Silosa, prepoved vstopa in prepoved uporabe Silosa za vsakogar. Dalje ukazuje družbi Silos, da v roku največ 7 dni poskrbi za varnost območja in odpelje ves odpadni material in vsakovrstne odpadke (od kartonov do plastičnih vreč), da postavi ograje, ki bodo onemogočale vstop nepooblaščenih oseb v poslopje, da zagotovijo varnostno službo (tudi s pomočjo zaprišenih straž) in da namesti ustrezne napise, ki bodo obveščali o morebitnih nevarnostih oz. o prepovedi vstopa.

Župan je tudi ukazal, da se odredbo objavi na občinski oglasni deski. Ko pa ne bi družba Silos izvedla zahtevanih ukrepov, bo to storila občinska uprava, ki bo seveda

Včeraj popoldne je bilo v Silosu vse po starem. Desno: notranjost in odpadki; levo: begunci med igranjem odbojke

FOTODAMJ@N

TRST - Policisti arretirali gosta sprejemnega centra za azilante

Brata oropala rojaka, očividec jima je prekrižal račune

Rojaka sta ranila in mu iztrgala mobilni telefon, s pomočjo očividca pa ju je policija zasačila in arretirala. Brata dvojčka N.Z. in R.Z., afganistska državljanina, stara 20 let, sta v tržaškem zaporu, kjer ju je zasljal dežurni državni tožilec.

Do nasilnega dogodka je prišlo v sredo zvečer na tržaškem mestnem nabrežju, točneje na Trgu Duca degli Abruzzi (v bližini gledališča Miela). N.Z. in R.Z., ki sta gosta nekega tržaškega centra za priboržnike, sta se tam najprej sprala z rojakom, naposled pa ga je eden od dveh udaril v obraz in mu ranil usta. Brata sta mu odvzela mobilni telefon in naglo odšla. Pešec, ki je prisostvoval prizoru, pa je nemu-

doma odtipkal številko telefonsko 113 in z dogodkom seznanil policijo.

Policiska izvidnica je kmalu zatem prispela na prizorišče. Z zbiranjem obvestil sta policista ugotovila, v katerem sprejemnem centru gostijo domnevna napadalca. Brata sta se res zatekla v center, v njuni sobi pa je policija našla narančeni mobilni telefon ter ga zasegla.

Brata so odvedli v koronejski zapor, kjer ju je zasljal tožilec. Po tem dejanju pa se bosta težko dokopala do žene mednarodne zaščite oziroma političnega azila, saj so prestopki v postopkih, ki jih vodi pristojna komisija za dodeljevanje azila, odločilni.

ROBERTO COSOLINI

zahtevala poravnavo stroškov. Družba Silos ima na voljo 60 dni za morebiten priziv na dejelno upravno sodišče. Nekaj več o tem bo vsekakor znano že danes dopoldne, saj bo na tržaški prefekturi srečanje z vodstvom družbe Silos. Ravno tako bodo po napovedih danes premestili iz Trsta v druge kraje v Italiji več deset priseljencev (teh naj bi bilo vsaj 75), ki so jih tik pred koncem leta iz Silosa prepeljali v športno palačo na Čarboli, medtem ko so nekateri drugi še nastanjeni v bivši hali prevoznega podjetja SAF pri Valmauri.

Sicer je glavni problem v tem, da je premeščanje beguncev v druge kraje v deželi Furlaniji-Julijski krajini oziroma v državi prepočasno oz. ni v skladu s prihodi beguncev, ki jih beležijo v Trstu povprečno 10 na dan. Cosolini je včeraj ponovno poudaril, da je stanje pod kontrolo. Toda število prosilcev za azil postaja previšoko (Trst lahko sprejme do 700 oseb in torej daleč nad dejelnim povprečjem, v zadnjem obdobju pa je bilo njihovo število stalno nad 800): položaj bo zato lahko postal nevzdržen, sprejemanje vseh ljudi pa nemogoče, je dejal Cosolini, ki je o tem vprašanju pred nedavnim govoril tudi z notranjim ministrom Angelinom Alfanom med njegovim obiskom v Trstu. Rimoma skratka zagotoviti sistemsko premeščanje beguncev, pravi župan, in ne pomagati samo v primeru, da teče voda v grlo.(ag)

TRST - Včeraj popoldne v Ulici Polonio

Voda iz podzemlja

Zaradi okvare nenadna poplava - Ulice med ogledom niso zaprli za promet

Luknja v cestišču v Ulici Polonio

Včeraj zgodaj popoldne se je del cestišča v Ulici Polonio, v bližini Drevoreda XX. septembra, nenadoma pogrenil v globino. Nastala je luknja, izpod asfalta je začela curljati voda. V nekaj minutah je bil dober del ulice v vodi, občani pa so takoj poklicali tržaško lokalno policijo.

Na prizorišče je poleg lokalnih policistov prispelo osebje pristojnega podjetja, ki je izliv vode prekinilo. Sledil je podrobnejši ogled poškodovanih cevi pod cestiščem, saj je bilo treba razumeti, kaj se je zgodilo. Medtem pa lokalna policija ulice ni zaprila za promet: vozišče so zožili, en parkiran avtomobil so premaknili, da je mimo lahko vozil tudi avtobus, nakar je promet redno stekel. Ulica Polonio bo tudi danes odprta za promet.

POLITIKA Berlusconi ne prireja volilnih večerij v FJK

Vodja stranke Forza Italia Silvio Berlusconi je v tiskovni noti včeraj demantiral pisanje nekega krajevnega dnevnika, češ da financira volilne večerje za nabiranje denarja skupaj z nekaterimi podjetniki v deželi Furlaniji-Julijski krajini. »Čeprav imajo vsi pravico do svobode izražanja, nisem nikomur naročil, naj priredi večerje za zbiranje finančnih sredstev (t.i. crowdfunding) s podjetniki iz dežele FJK,« je pojasnil Berlusconi, ki se je nanašal na govorce, češ da naj bi v Trstu predili podobno večerjo. Bivši italijanski prvi minister je ob tej priložnosti poudaril, da popolnoma zaupa dejelnemu vodstvu stranke Forza Italia, ki dnevno deluje na ozemljju in ki šteje številne sposobne javne upravitelje. Berlusconi je za njeni delo tudi javno pohvalil dejelno koordinatorko FI Sandro Savino, ki »je znala vedno učinkovito predstavljati stranke in dosegla pomembne rezultate«.

Sandra Savino obsodila nasilje v Kölnu

Poslanka stranke Forza Italia Sandra Savino je ostro obsodila nasilna dejanja, ki so potekala v noči v Kölnu. Savinova je izrazila solidarnost ženskam, ki so bile žrtve nasilja, obenem pa je obsodila »barbarsko kulturo, ki je soražena naši in je pokazala svojo najbolj nasilno stran«. Enakopravnost med spoloma je dosežek Zahoda in jasno je, da problem v Evropi zdaj obstaja, je dodala poslanka Savino.

TEREZIJANSKA ČETRT - Prenovljeni Trg Panfili

Urbano ovrednotenje evangeličanske cerkve

Nekoč je ta verski hram obiskovalo 2500 vernikov, danes le okrog 160

Nova prometna in urbana ureditev Ul. Trento, po novem ključne aveneije, ki povezuje železniško postajo z Borznim trgom, ni le lepotni poseg, ampak naj bi ulica postala tudi atraktivna prometna žila za kolesarje in pešce. S posejanimi drevesi, ki so v centru Trsta prava redkost, novim tlačkom in urbano opremo je dobil poseben značaj tudi Trg Panfili, kjer se že več kot 140 let nahaja evangeličansko-luteranska cerkev. S prenovo trga pred cerkvijo, ki je bila do nedavnega obkrožena in zakrita s pločevino, je cerkev postala dobro viden arhitekturni biser, ki bo bržkone postal zanimiv ne samo za turiste, ampak tudi za Tržačane, ki niso evangeličansko-luteranske veroizpovedi.

Tako meni tudi evangeličanska skupnost v Trstu, ki je zadovoljna s prenovo trga pred cerkvijo in celotne ulice, ki zdaj sama po sebi spodbuja potovanje peš in s kolesi. Na sedežu skupnosti v Ul. San Lazzaro 19, kjer se je nekoč nahajala tudi evangeličanska šola, danes pa so v stavbi dvo-rana za svečanosti, tajništvo in arhiv, nam je tajnica skupnosti Gudrun Martini potrdila, da so s prenovo izjemno zadovoljni vsi tisti, ki redno obiskujejo cerkev. Kot je povedala, cerkev redno obiskuje okrog 160 vernikov. Ti prihajajo tudi iz drugih krajev Furlanije Julijske krajine, saj je ta verski hram edini evangeličansko-luteranski hram v regiji. To je žal veliko manjše število v primerjavi s številom iz srede 19. stoletja, ko je ta skupnost štela že več kot dva tisoč vernikov. A to so bili drugačni časi.

Trst je bil v 18. in 19. stoletju mestno priložnosti, mamljivo za mlade moške in ženske. Med njimi je bilo kar nekaj članov evangeličanske skupnosti, ki so si v Trstu ustvarili nov dom. Vse do leta 1874 so verniki molili v različnih prostorih, tega leta pa so v Terezijanski četrti dobili cerkev, v kateri se sestajajo še danes. Cerkev je bila zgrajena v neogotskem stilu po načrtih Christiana Zimmermanna, arhitekta iz poljskega Breslaua. Kot za večino cerkvenih protestantskih stavb, je tudi za to značilno, da je preprosta, brez kipov svetnikov, pogosto tudi brez slik. Kajti cerkev v protestantskem pojmovanju ni svetišče, svet prostor, temveč le zbirališče skupnosti vernikov, v katerem ne poklekajo in se ne križajo, temveč poslušajo pridigo, skupaj molijo in veliko pojeno. Tajnica tržaške skupnosti je potrdila, da se pri njih zares veliko pojje, prirejajo pa tudi ogromno koncertov. Bogoslužje poteka vsako nedeljo, a ne v nemškem jeziku, kot bi pričakovali, temveč v italijanskem jeziku. Gudrun Martinijeva je pojasnila, da so leta 2000 sklenili, da bo bogoslužje poslej v italijanskem jeziku, ker se je večina vernikov popolnoma integrirala v italijansko mestno skupnost. »Res je tudi, da veliko vernikov, ki so potomci nekoč nemško govorečih meščanov, sploh ne obvlada več nemščine,« je pripomnila sogovornica in dodala, da enkrat mesečno (vsako drugo nedeljo v mesecu) vseeno pripravijo mašo v nemškem jeziku.

Sicer se tržaška evangeličanska skupnost v Trstu lahko pohvali z vrsto novosti. Najpomembnejši pa sta dve. Julija lani so uvedli izredno odprtje cerkve za javnost, in sicer trikrat tedensko. Tako je ob sredah, sobotah in nedeljah med 16.30 in 19.30 možen obisk cerkve, v kateri obiskovalce sprejemajo dijaki ali študentje. Druga novost pa je povezana z vod-

Prenovljeni Trg Panfili brez avtomobilov spominja na pariške trge pred manjšimi cerkvicami (levo). Evangeličansko-luteranska cerkev je bila zgrajena leta 1874 (desno)

FOTODAMJ@N

stvom cerkve; od septembra lani evangeličansko župnijo v Trstu vodi ženska duhovnica Ulrike Eichler, ki bo skupnost v Trstu vodila vsaj šest let. Na tem položaju je duhovnica nasledila pastorja Dietra Kampena, ki je skupnost vodil kar 12 let. Duhovnica je bila sicer pastorjeva desna roka že

nekaj mesecev pred uradnim prevzemom izredno pomembne funkcije. Nekaj vprašanj smo želeli postaviti tudi njej, a je v teh dneh, kot je razložila tajnjica, odsočna.

Evangeličansko-luteranska cerkev bo s prenovo Terezijanske četrti nedvomno dobila pomembno druž-

beno vlogo v mestu. Kot jo je nekoč že imela celotna četrt, ki je v zadnjih desetletjih močno stagnirala. Zato prenovo Občine Trst, ki je avtorica sicer preprostega projekta iz malega števila elementov, lahko ocenimo s pozitivno oceno.

Sanela Čoralč

TRST - Srbsko-pravoslavna skupnost v cerkvi sv. Spiridiona

Svečan srbski božič

Svečano mašo je v cerkvi sv. Spiridiona daroval paroh Raško Radović

FOTODAMJ@N

Srbski pravoslavni verniki so včeraj praznovali božič. Ti zaradi uporabe julijanskega koledarja božič praznujejo pozneje kot katoliški verniki. Tudi zanje je božič predvsem družinski praznik, namenjen povezovanju družine in molitvi. Verniki so božični dan zaznamovali z jutranjim bogoslužjem v cerkvi sv. Spiridiona, ki je bila polna do zadnjega kotička. Praznično mašo je daroval paroh Raško Radović, ki je bogoslužje opravil tudi pred božičem, na badnji dan, ko je blagoslovil hrastove veje (badnjak), ki so jih verniki nato odnesli domov.

Srbska skupnost v Trstu, ena najstarejših pri nas in ena najštevilčnejših v Italiji, steje med šest in sedem tisoč ljudi. Tiskovna agencija Ansa navaja, da je to število nižje kot nekoč, ker je gospodarska kriza močno prisadela tudi srbsko skupnost. Veliko Srbov se je vrnilo domov, nekateri pa so se »s trebuhom za kruhom« odpravili v druge evropske države, kjer so dobili nove delovne priložnosti.

74 malih šahistov na turnirju

Rekreacijsko središče De Amicis je še pred prazniki gostilo tradicionalni božični šahovski turnir občinskih rekreacijskih središč. Letos se ga je udeležilo rekordnih 74 otrok - malčkov od 6. do 12. leta starosti. Vsi redno obiskujejo tovrstna obšolska središča in se v njih na tečajih pridno učijo šaha in vseh pravil. Da jim je igra pri srcu, so dokazali pri mizah, kjer so ves popoldan tekmovali in se seveda zelo zabavali.

TRST - EU projekt Ženske upora - o skupnem boju za vrednote

Ženske upora - Women of the resistance je ime mednarodnemu projektu, ki ga vodi kulturno izobraževalno društvo PINA iz Slovenije s partnerji iz Italije in Hrvaške. Namen projekta je poudariti pomen skupnega boja žensk za vrednote, ki si jih danes po njihovi zaslugu delimo Evropejke in Europejci, spodbuditi mlade k razmisleku o vrednotah, ki so takrat ženske gnale v aktivno držo, o vlogi žensk v današnji družbi, o potrebi in žrtvovanju in dediščini, ki so nam jo zapustile.

Projekt temelji na zgodbi ženske, Tržačanke, Marie Antoniette Moro, ki je bila med 2. svetovno vojno bolničarka na meji med Italijo in nekdanjo Jugoslavijo. Zaradi soočanja s krvicami takratnega časa se je odločila za ukrepanje in prevzel tveganje za svojo odločitev. Pred nekaj leti je njena hčerka odkrila njen dnevnik, na podlagi katerega nastaja dokumentarni film.

Projekt predvideva preko 60 delavnic za dijake srednjih šol v Sloveniji, Italiji in na Hrvaškem, razpis za kratkometražne filme in eseje za mlade do 30. leta starosti, mednarodno konferenco o ženskah upora (zgodila naj bi se 4. marca v Vidmu) ter zaključni dogodek, se pravi ekskurzijo upora za zmagovalce natečaja in predstavitev dokumentarca (21. aprila v Trstu).

Projekt bodo novinarjem uradno predstavili v torek, 12. januarja, ob 11. uri v dvorani Marcus na sedežu Dežele FJK na Velikem trgu ob prisotnosti deželnega odbornika za kulturo, šport in solidarnost Giannija Torrentija in tržaške podžupanije Fabiane Martini. Projekt podpira Evropska komisija preko programa Evropa za državljan. Pri njem sodelujejo za Italijo - Zadruga Bonawentura, združenji La Giordola in Quarantasettezeroquattro ter deželno inovacijsko gledališče, za Hrvaško pa Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva in Istrska regija.

NABREŽINA - Priprava izvršnih načrtov, nato novi upravitelj obmorske strukture

Pospešeno za ureditev kopališča Castelreggio

Levo poslopje v kopališču Castelreggio; desno nekdanja bazena z morsko vodo

ARHIV

Tehnični uradi devinsko-nabrežinske občine te dni pripravljajo razpis za določitev upravitelja kopališča Castelreggio v Sesljanskem zalivu. Konec preteklega leta je sedem podjetij izrazilo pripravljenost za prevzem upravljanja kopališča: štiri posamična in tri v potrebi.

Po včerajšnji izjavi župana Vladimira Kukanje, naj bi občina izdala razpis v naslednjih tednih. Namen občinske uprave je jasen: nova kopališka sezona v Sesljanu naj bi se začela z novim upraviteljem kopališča Castelreggio.

Medtem se pospešeno nadaljujejo birokratska dela za pripravo izvršnih

načrtov za ureditev struktur na območju Castelreggia in v njegovi neposredni bližini. Na podlagi sklepa občinskega sveta iz novembra 2009 (Rečova uprava) je bila opravljena porazdelitev posegov. Teh bo pet. Prva dva zadevata zunanje območje (predvidena stroška 562.1119 evrov in 516.516

evrov), tretji poseg zadeva bazen (213.275 evrov), četrti ureditev poslopja (milijon 306.610 evrov), peti pa obmorski del (30 tisoč evrov).

Priprava izvršnega načrta za ureditev bazena je bila - upoštevajoč ustrezzne zakonodajne norme - dodeljena inž. Albertu Zulianu iz Palmanove. Izdelava načrta bo stala 11.419 evrov.

Na podoben način je bila dodeljena priprava izvršnega načrta za drugi poseg na zunanjem območju kopališča Castelreggio. Izdelal jo bo studio Pessina Lanza iz palmanove (cena: 41.851 evrov).

Izvršni načrt za ureditev obmorskega dela pa bo izdelal inž. Davide Russo podjetja Idro studi s sedežem na Padričah. Ta načrt bo stal nekaj manj kot 1.400 evrov.

Priprava načrtov je bila nujna, saj bo morala občina posredovati novemu upravitelju kopališča Castelreggio odobrene izvršne načrte. Ti »tehnični stroški« pa konec koncev ne bodo v ničemer bremenili devinsko-nabrežinske občine. Kajti: poravnal jih bo novi upravitelj kopališča Castelreggio, kot je to zelo jasno zapisano v sklepih o pripravi izvršnih načrtov, ki jih je bila konec preteklega leta odobrila devinsko-nabrežinska uprava. (mk)

Degustacijski večer v restavraciji Cliff

V restavraciji Cliff hotela s petimi zvezdicami Falisia Resort & Spa v sesljanskem turističnem naselju Portopiccolo bo **jutri ob 19.30** degustacijsko srečanje Salus per Vinum posvečeno vinom iz Ogleja. Vinarji bodo predstavili svoje izvrstne proizvode, ob katerih bo postreženo tudi z okusno hrano. Za degustacijsko-gastronomski večer bo treba odšteti 30 evrov na osebo, zainteresirani pa se lahko javijo samo še danes (040/291291 oz. info@ppst.it).

Barcelona Gipsy Klezmer Orchestra v Mieli

Koncertno sezono »glasbe v živo« v gledališču Miela bodo v **nedeljo ob 20. uri** otvorili člani skupine Barcelona Gipsy Klezmer Orchestra, ki so v treh letih osvojili že evropske odre. Glasbeniki izvajajo tradicionalne katalanske melodije, swing gipsy ritme z vzhodno-evropskimi prvinami, kubanske revolucionarne skladbe ter balkansko glasbo. Karte si lahko zagotovite vsak dan med 17. in 19. uro pri blagajni gledališča oz. na spletu www.vivaticket.it.

Solidarnostna tombola

V Ljudskem domu Canciani v Podlonjnjem (Ul. Masaccio 24) bo v **nedeljo ob 18. ure** dalje solidarnostna tombola za združenja Emergency, Salaam otroci oljke in Ne bombe ampak bomboni. Sledila bo večerja, srečanje pa bo tudi priložnost za izmenjavo voščil ob novem letu.

Tečaj Braillove pisave in oblikovanja gline

Deželni zavod za slepe in slabovidne Rittmeyer (Miramarški drevored 119) prireja tudi letos pester program tečajev in seminarjev. Naj opozorimo le na tiste, ki bodo zaživeli v tekočem mesecu. V petek, 15., in soboto, 16. januarja, bo stekel tečaj spoznavanja Braillove pisave za začetnike (12 ur). V soboto, 23. in 30. januarja, pa bosta stekla tečaja oblikovanja gline za otroke do 15. let starosti (6 ur) in odrasle (12 ur). Tečajev se lahko udeleži kdorkoli, več informacij je na voljo na spletni strani www.istitutorittmeyer.it (oz. na tel. 0404198911 in rittmeier@istitutorittmeyer.it). Med drugim je v petek, 15. januarja, ob 18. uri predviden tudi »brunch« v temi.

TRST - Fundacija CRTrieste in Rdeči križ Socialne kartice 300 družinam v stiski

Leto 2016 se je začelo v znamenju solidarnosti. Fundacija CRTrieste je namreč včeraj začela deliti 300 t.i. welfare card oz. socialnih kartic prav tolikim družinam, ki jih oskrbuje tržaški Rdeči križ. Kartica bo služila kot neke vrste »bona« za nakup živil oz. prehrambnih proizvodov v vrednosti 30 ali 50 evrov; slednjo bodo družine lahko uporabljale v supermarketih Despar in Eurospar v Trstu in Miljah. Prve kartice so razdelili osebam, ki jim osebje Rdečega križa pomaga na domu, v prihodnjih tednih pa jih bodo razdelili tudi ostalim.

Kakor je povedala Marina Guadagni, ki je pri Rdečem križu odgovorna za oskrbo družin, je med varovanci daleč največ starejših oseb in pa mladih družin, katerih mesečni dohodek v najboljšem primeru ne presega 500 evrov. Vse več je namreč družin, ki se v obdobju gospodarske krize komaj preživlja, se pravi, da je skorajna na robu revščine, je ocenil podpredsednik upravnega odbora Fundacije CRTrieste Lucio Delcaro. Že vrsto let si zato sklad prizadeva, da bi konkretno podprt družine v stiski, ki same ne pridejo do konca meseca. Pri Fundaciji CRTrieste obenem zagotavljajo, da je ta samo prvi izmed številnih ukrepov, ki jih namenljajo spodbuditi tekom leta v pomoč manj premožnim.

O zakonitosti in pravici

V tržaški metodistični cerkvi na stopnišču Scala dei Giganti 1 bo **danes ob 11. uri** tako kot vsako leto slovensko bogoslužje ob udeležbi predstavnikov vseh evangeličanskih skupnosti v mestu. Vsako leto poskrbijo še za srečanje pravzapravnih razmišljanja o aktualni temi, ki je namenjeno širši skupnosti. Letos bo o zakonitosti in pravici ob 15.30 spregovorila Marina Osenda, referentka deželne sekcije protimafjskega združenja Libera. Poglobila se bo v delovanje in pobude, ki jih združenje vodi tako na krajevni kot državni ravni.

Vsi naročniki Primorskega dnevnika lahko s kuponom, ki so ga prejeli po pošti, dvignejo darilo, zbornik: Primorski dnevnik »**Okno v svet Slovencev v Italiji**« na sedežu Primorskega dnevnika v Trstu in Gorici ali v Tržaškem knjižnem središču TS 360, Trg Oberdan 7; v Katoliški knjigarni v Gorici, Travnik 25; v knjigarni Terčon v Nabrežini, Nabrežina 103.

TRST - Konzulta civilne službe ARCI

Kontamin-akcije #nikoliREČInikoli

V okviru združenja ARCI oziroma njegove civilne službe so na željo številnih mladih v deželi Furlaniji-Julijski krajini ustanovili Konzulto civilne službe ARCI. Ta se je lani organizirala in si dala primerno strukturo, od takrat pa se to združenje formalno imenuje #maiDIREmai - #nikoliREČInikoli.

Skupina mladih, ki so v preteklosti sodelovali v projektih civilne službe, je torej neformalno ustanovila nov subjekt, ki bo s trdnimi koreninami v ozemlju deloval v vsej deželi Furlaniji-Julijski krajini. Eden izmed glavnih adutov komaj ustavljenega združenja #maiDIREmai - #nikoliREČInikoli je podlaga, ki jo predstavlja izkušnja njegovih članov. Večina izmed njih je namreč v preteklosti delovala kot oporečnik ali prostovoljec. Zahvaljujoč se njihovemu elanu, je na tržaškem Krasu že trikrat potekala tridnevna prireditev Trieste on Sight, v okviru katere so bile razne družabne, glasbene, gledališke in športne pobude ter predstave in razstave.

Na tej osnovi bo tudi letos potekala pobuda Contamin-

azioni (Kontamin-akcije), ki jo bodo priredili v sodelovanju s tržaško občinsko upravo v rekreatoriju Toti pri Sv. Justu in pod pokroviteljstvom Dežele FJK in Pokrajine Trst. Sodelovala bosta tudi občinska konzulta mladih in RadioInCorso. Pobude bodo vsak drugi torek v mesecu od januarja do junija ob 18. uri. Na programu je vrsta srečanj in delavnic za mlade z namenom spodbujanja poglabljjanja in sprejemanja vrednot, kot so kooperacija, nenasilje, participacija, izmenjavanje izkušenj in medsebojne izmenjave.

Prvo srečanje bo 12. januarja, ko bo govor o mladinskih združenjih oziroma o združevanju ter o vrednotah, ki jih prinaša. V torek, 9. februarja, bo na vrsti razprava o boičnosti mladih generacij in vlogi mladih v demokratični družbi oziroma pri sodelovanju pri odločitvah države. Na naknadnih srečanjih bo še govor med drugim o kooperaciji, o vojnah, o civilni službi in o drugih pomembnih temah. Več informacij nudijo na spletni strani <http://www.arciserviziocivilefvg.org/>

SV. IVAN - Lutkovno gledališče iz Maribora Gledališki vrtljak: Petelin se sestavi

Že na prvo nedeljo po praznikih se bo za otroke spet zavrtel priljubljeno Gledališki vrtljak z novo, zelo kvalitetno predstavo. Potrdilo, da gre za res izjemno predstavo najdemo že v imenu izvajalcev, saj je Lutkovno gledališče Maribor že samo po sebi jamstvo za kvaliteto. Drugo garancijo prinaša ime avtorja besedila. To je vrhunski slovenski pesnik in pisatelj Dane Zajc. V igrico Petelin se sestavi (znana je tudi kot radijska igra) je vll polno humorja, klenih verzov in ritmov, pa tudi smiselnih nesmislov, ki so otrokom zabavni in odraslim všeč. Tudi celotna ekipa, ki je delo postavila na oder, je večini naših gledalcev že znana kot izredno ustvarjalna in uspešna.

Naj začnemo kar z režiserko. To je Jelena Sitar Cvetko, ki z možem Igorjem Cvetkom (v tej predstavi je tudi avtor glasbe) oblikuje številne lutkovne predstave. Je docentka na Pedagoški fakulteti, obenem pa tudi vodi lutkovne delavnice v Sloveniji in zamejstvu (že dolga leta sodeluje z mladimi lutkarji iz Devina). Tudi ostali ustvarjalci, od avtorja likovne podobe Damijana Stepančiča do tehničnega mojstra Miljenka Knezocija so obiskovalcem predstav LG Maribor že znana imena, da ne govorimo o igralcih, ki z glasom in gibi vlivajo življenje lutkam. To so Miha Bezeljak v vlogi petelina, Danilo Trstenjak v vlogah pava, mravlje in lise ter Aja Kobe v kar sedmih stranskih vlogah.

Kaj pa vsebina igre? Naj povzamemo to, kar o njej piše v gledališkem listu.

»Najprej je le kupček perja, potem glava s kljunom, jezik, ki noče v usta ... Pa vratna vretenca pa rebra ... Kdo bi vse to štel! A je treba, če hoče petelin zapeti. Jurtranje kikirikanje namreč zahteva celega petelina. Če ne bi bili nogi postavljeni v napačno smer in tekli vsaksebi, če ne bi bilo repno perje na glavi in petelinja roža v cvetlični gredi, če prava rebra ne bi bila na napačnem mestu in napačna na pravem, potem bi bil že skoraj sestavljen. In tudi časa ni več veliko. Pa še nevarna kača strupenja pod nogami, smrdeči majski hrošč med vretenci in požrešna lisica! Še sreča, da je v bližini tudi prijatelj pav.«

V Marijinem domu pri Sv. Ivanu bo torej tudi tokrat prav lepa predstava. Upamo, da so vsi mali abonenti pogledali na letak z razporeditvijo predstav; tistim, ki so na to pozabili, ga izgubili ali pa ga sploh nimajo, pa bo mora prišel prav tale članek.

Predstavi bosta - kot vedno - dve: prva ob 16. uri, druga pa ob 17.30. Ker so bile med prejšnjo predstavo in sedanjo vmes počitnice in mnoga čudovita doživetja, naj malčke spomnimo, da so na Miklavžev god gledali predstavo Čudežno darilo o Mikiju, sestrični Janici in robotu Krompiju ter čudežni uri, ki premika čas. Prav gotovo bodo nastale tudi o tej predstavi mnoge lepe risbice. (ls)

BOLJUNEC - Jutri Božični in novoletni spevi

Boljunška župnija in župnijska skupnost vabita jutri ob 20. uri v boljunško cerkvijo sv. Janeza Krstnika na tradicionalni koncert božičnih in novoletnih spevov.

Koncert bosta letos oblikovala priznana Moški pevski zbor LIPA iz Bavorice pod vodstvom prof. Tamare Ražem Locatelli in Mladinski pevski zbor Tončka Čok iz Lonjerja, ki ga vodi dir. Manuel Purger, priložnostno božično misel bo podal g. Žarko Škerlj.

Po koncertu bo v dvorani Mladinskega doma že tradicionalno družabno novoletno srečanje župljanov in gostov. To bo lepa priložnost, da si skupaj ob kozarcu vina in v prijetni družbi izmenjajo voščila ob novem letu ter se pogovorijo o načrtih in delovanju v letu, v katerega smo ravnokar vstopili.

NAJDI NAS NA FACEBOOKU
PrimorskiD

Loterija 7. januarja 2016

Bari	65	49	34	39	88
Cagliari	78	61	50	9	23
Firence	19	90	35	23	68
Genova	73	35	66	89	69
Milan	53	14	45	34	57
Neapelj	21	19	28	66	22
Palermo	60	51	12	54	19
Rim	71	87	76	49	43
Turin	1	73	81	16	21
Benetke	25	54	15	44	4
Nazionale	73	16	34	19	4

Super Enalotto Št. 3

10	38	61	62	74	86	jolly 69
Nagradsni sklad						36.675.617,05 €
Brez dobitnika s 6 točkami						-- €
Brez dobitnika s 5+1 točkami						-- €
2 dobitnika s 5 točkami						92.193,72 €
370 dobitnikov s 4 točkami						502,06 €
16.700 dobitnikov s 3 točkami						22,16 €

Superstar

Brez dobitnika s 5 točkami	-- €
Brez dobitnika s 4 točkami	-- €
87 dobitnikov s 3 točkami	2.216,00 €
1.191 dobitnikov z 2 točkama	100,00 €
8.234 dobitnikov z 1 točko	10,00 €
18.943 dobitnikov z 0 točkami	5,00 €

Včeraj danes

Danes, PETEK, 8. januarja 2016

SEVERIN

Sonce vzide ob 7.44 in zatone ob 16.38
- Dolžina dneva 8.54 - Luna vzide ob 5.52 in zatone ob 15.33.

Jutri, SOBOTA, 9. januarja 2016

JULIJAN

VРЕМЕ ВЧЕРАЈ: temperatura zraka 5,7 stopinje C, zračni tlak 1002,7 mb ustavljen, vlaga 83-odstotna, veter 1 km na uro jugovzhodnik, nebo rahlo poobljeno, morje skoraj mirno, temperatura morja 12 stopinj C.

Lekarne

Od ponедeljka, 4.

do nedelje, 10. januarja 2016:

Običajni urnik lekar:
8.30-13.00 in 16.00-19.30
Lekarne odprte tudi 13.00-16.00
(ob delavnikih, od ponedeljka do petka)

Capo di piazza Mons. Santin 2 - 040 365840, Borzni trg 12 - 040 367967, Trg Garibaldi 6 - 040 368647, Ul. dell'Orologio 6 - 040 300605, Ul. Fabio Severo 122 - 040 571088, Ul. Oriani 2 - 040 764441, Ul. Roma 16 - 040 364330, Oserek Piave 2 - 040 361655, Ul. Brunner 14 - 040 764943, Ul. Cavana 11 - 040 302303, Ul. Dante 7 - 040 630213, Ul. Ginnastica 6 - 040 772148, Ul. Giulia 1 - 040 635368, Ul. Giulia 14 - 040 572015, Boljunc - 040 228124 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

Lekarne odprte tudi 19.30-20.30
(ob delavnikih, od ponedeljka do petka)

Trg Garibaldi 6 - 040 368647, Ul. Oriani 2 - 040 764441, Trg Giotti 1 - 040 635264, Ul. Sv. Justa 1 - 040 308982.

Lekarne odprte v soboto
(13.00-16.00),
v nedeljo in med prazniki
(8.30-19.30)

Ul. Oriani 2 - 040 764441, Trg Cavana 1 - 040 300940, Miramarški drevored 117 - 040 410928, Boljunc - 040 228124 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom (sobota 13.00-16.00 in prazniki 13.00-19.30).

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta (19.30-8.30)

Ul. Revoltella 41 - 040 941048.

www.ordinefarmacistitrieste.gov.it

118: hitra pomoč in dejurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure).

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.

Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.

Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zeleno številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroških bolnišnicah Burlo Garofolo.

Društvo Marij Kogoj

vabi na

BOŽIČNO-NOVOLETNI GALA KONCERT

danes, 8.01.2016

ob 20.30

v cerkvi sv. Ivana

Oblikujejo ga:

Manin Ensemble

Pevca Tina Debevec

in Rok Ferenc

Slovenski citrarski kvartet
in Pritkovalski ansambel
iz Kamne Gorice

Povezovalec:

Franci Černe

Pokrovitelja večera sta:

Slovenska Prosv

**Zveza slovenskih kulturnih društev in
Deželno združenje pevskih zborov USCI FJK**

vabita na niz koncertov v sklopu deželne revije Nativitas

Danes, 8. januarja 2016, ob 20. uri

**Katinara,
Cerkev svete Trojice
BOŽIČNI NAPEVI**

Jutri, 9. januarja 2016, ob 20. uri

**Kontovel,
Cerkev sv. Hieronima
BOŽIČNI SPEVI**

Nedelja, 10. januarja 2016, ob 15.30

**Milje, Stolnica
S PESMIJO
VAM ŽELIMO ...**

Nastopajo:
Pevski zbor Tončka Čok (Ts), dir. Manuel Purger
MePZ Lipa - Bazovica (Ts), dir. Tamara Ražem Locatelli
Nomos ensembles wind quartet

Nastopajo:
MePZ Fran Venturini Domjo,
dir. Cinzia Sancin

Nastopajo:
ŽeVS Barkovlje (Ts) in
DeVS Primorsko - Mačkole (Ts)
dir. Aleksandra Pertot

Koncert organizira DSMO Kijan Ferluga

Čestitke

Danes praznuje BRANKO ŽERJAL 80. rojstni dan. Da bi bil še mnoga leta tako živahen mu želijo žena Fabia, hči Rossana in zet Paolo.

Ob 80. rojstnem dnevu BRANKA ŽERJALA mu pevci MoPZ Venturini - Domjo kličejo na mnoga leta.

BRANKO ZERJAL je prvi od naše družbe, ki danes slavi 80 let. Vse najboljše mu kliče vsa klapa 36 iz Doline.

SKD Vesna, AŠD Mladina, Ribički muzej, sekcija VZPI-ANPI E. Antončič in Združenje za Križ čestitajo VESNI za osvojitev deželnega nogometnega pokala in se z njo veselijo tega uspeha.

Naša LEO in LILIANA praznujeta 60-letnico poroke. Želimo Vama še mnogo srečnih in še predvsem zdravih dni v objemu ljubezni vseh domačih. Vse najboljše pa jima želijo posebno pravniki Jasmina, Ivan in Maja.

Danes TATA in MAMA praznujeta 50 let skupnega življenja. Še mnogo let sreče in zdravja Vama želite sin in hči z družinama ter vnučinka Kasia.

Šolske vesti

ZDRAŽENJE STARŠEV COŠ M. Samassa in I. Trinko - Zamejski toplo vabi vse zainteresirane na obvezevalni sestanek za vpis otrok v 1. razred danes, 8. januarja, ob 16.30 v prostorih slovenske osnovne šole pri Domju. Bodoce prvošolčke bodo učiteljice razveselile z branjem pravljice ob čaju in piškotih.

OBČINA DOLINA sporoča, da bo do 15. januarja možno predložiti prošnje za dodelitev denarnega prispevka za povračilo stroškov v š.l. 2015/16: za nakup učbenikov, individualnih učnih pripomočkov v korist učencev NSŠ in/ali za nakup vozovnic za prevoz v tržaški pokrajini v korist učencev NSŠ in prvih dveh razredov višjih srednjih šol, s stalnim bivališčem v občini Dolina. Obrazec je treba izpolnjevati na www.sandorligo-dolina.it.

Prireditve

BOŽIČNI NAPEVI, koncert v sklopu deželne zborovske revije Nativitas v organizaciji Pevskega zobra Tončka Čok bo danes, 8. januarja, ob 20. uri v cerkvi sv. Trojice na Katinari. Nastopajo PZ Tončka Čok iz Lonjerja (dir. Manuel Purger), MePZ Lipa iz Bazovice (dir. Tamara Ražem Locatelli) in Nomos Ensembles Wind Quartet.

DRUŠTVO MARIJ KOGOJ vabi na »Božično - novoletni gala koncert«, ki bo danes, 8. januarja, ob 20.30 v cerkvi sv. Ivana v Trstu. Oblikujejo ga: Manin Ensemble, pevca Tina Debevec in Rok Ferencak, slovenski citrarski kvartet in pritrkovalski ansambel iz Kamne Gorice; povezovalec večera je Franci Černe. Pokrovitelj večera sta Slovenska prosveta in ZKB.

POZDRAV NOVEMU LETU - SKD Rdeča zvezda in KRD Dom Briščki vabita na koncert danes, 8. januarja, ob 20.00 v cerkev sv. Mihaela v Zgonik. Prisluhnili bomo melodijam harf skupine Girotondo d'Arpe. Večer je organiziran v sodelovanju z Župnijsko družinsko skupino iz Zgonika in Župnijo sv. Mihaela v Zgoniku ter pod pokroviteljstvom Občine Zgonik.

BOŽIČNI KONCERT v cerkvi v Boljuncu bo v soboto, 9. januarja, ob 20. uri. Nastopata MePZ Lipa iz Bazovice (dir. Tamara Ražem Locatelli) in PZ Tončka Čok iz Lonjerja (dir. Manuel Purger).

BOŽIČNI SPEVI, koncert v sklopu deželne zborovske revije Nativitas v organizaciji MePZ F. Venturini bo v soboto, 9. januarja, ob 20. uri v cerkvi sv. Jakob.

sv. Hieronima na Kontovelu. Nastopa MePZ Fran Venturini od Domja (dir. Cinzia Sancin).

ŽUPNIJA SV. ROKA NABREŽINA vabi v nedeljo, 10. januarja, ob 16.30 na Božični koncert v cerkvi sv. Roka. Pojejo: MePZ Igo Gruden - Nabrežina in združeni zbor Zveze cerkvenih pevskih zborov - Trst.

BOŽIČNI UTRINKI V KARNAJSKI DOLINI - Jaslice in pesem, koncert v organizaciji MePZ Naše vasi - Tipana bo v nedeljo, 10. januarja, ob 15. uri v cerkvi srca Jezusovega v Karnahti (UD).

Nastopajo MePZ Naše vasi - Tipana (dir. Davide Tomasetig), Barski oktet (umetniški vodja Davide Clodig) in MePZ Rdeča zvezda - Salež/Zgonik (dir. Rado Milič).

DRUŠTO ROJANSKI MARIJIN DOM vabi v nedeljo, 10. januarja, na božični koncert uveljavljene Dekliške vovalne skupine Bodeča neža, ki jo vodi Mirko Ferlan, ob 16.30 v cerkvi sv. Mohorja in Fortunata v Rojanu.

GLEDALIŠKI VRTILJAK se bo ponovno zavrtel v nedeljo, 10. januarja, s predstavo Petelin se sestavi v izvedbi LG Maribor. Predstavi bosta ob 16.00 in ob 17.30. Vabljeni otroci, starši in nonoti, abonenti in občasni gledalci!

KRIŽ - ŽUPNIJSKA SKUPNOST IN SLOMŠKOVO DRUŠTVO vabi na nedeljo Jezusovega krsta, 10. januarja, ob 10. uri k sv. maši med katero bosta pela mladinski in zbor odraslih s solisti »Mednarodne operne akademije Križ pri Trstu«. Po maši se bodo predstavili z izborom mednarodnih božičnih pesmi »Božič v svetu«.

MTK IN VAŠKE ORGANIZACIJE vabi na otvoritev spomenika padlim v 1. svetovni vojni v nedeljo, 10. januarja: ob 10.00 maša zadušnica v farni cerkvi v Trebčah, ob 11.00 zbiranje na vaškem trgu in shod do kraja otvoritev, ob 11.30 svečana otvoritev spomenika (na levi od pokopališča).

NATIVITAS MILJE - DSMO K. Ferluga vabi na koncert v sklopu revije Nativitas »S pesmijo vam želimo...«, ki bo potekal v nedeljo, 10. januarja, ob 15.30 v miljski stolnici na Trgu Marconi. Koncert bosta oblikovali DVS Primorsko iz Mačkovelj in DeVS Barkovlje, ki ju vodi Aleksandra Pertot.

PIHALNI ORKESTRE ARCOBALENO vabi na novoletni koncert »Big Concert Band«, ki bo v nedeljo, 10. januarja, v Kulturnem domu v Trstu, Ul. Petronio 3. Dirigent Erik Žerjal, solistka na pikolu Sara Brumat. Pod vodstvom Walterja Grisona bo zaigral tudi novo nastali big band »The 1000 Streets Orchestra«, s pevko Alino Organjan.

S PESMIJO VAM ŽELIMO... koncert v sklopu deželne zborovske revije Nativitas v organizaciji DSMO Kijan Ferluga bo v nedeljo, 10. januarja, ob 15.30 v stolnici v Miljah. Nastopata ŽeVS Barkovlje in DeVS Primorsko iz Mačkovelj (dir. Aleksandra Pertot).

SKGZ vabi na predstavitev biografije Milana Kučana v sredo, 13. januarja, ob 18. uri v foyerju balkona tržaškega Kulturnega doma. Delo bosta predstavila predsednik Kučan in avtor knjige Božo Repe.

TRŽAŠKA NOŠA: v društvenem baru n'Grici v Boljuncu je, v sodelovanju s Skupino 35-55 SKD F. Prešeren, na ogled razstava in koledar o folklorni skupini, ki so ga pripravili pri TFS Stu ledi.

BOŽIČ, OD VENETA DO ŠTAJERSKE, koncert v sklopu deželne zborovske revije Nativitas v organizaciji None-ta Primorsko bo v soboto, 16. januarja, ob 18. uri v cerkvi sv. Jožefa v Rimcmanjih. Nastopajo Nonet Primorsko in DeVS Primorsko iz Mačkovelj (dir. Aleksandra Pertot), Ensemble vocale Emozioni Incanto iz Padove (dir. Giuseppe Marchioro) in MoPZ Ivo Štruc iz Slovenskih Konjic (dir. Ivo Kacbek).

BOŽIČNI NAPEVI, koncert v sklopu deželne zborovske revije Nativitas v organizaciji MePZ Lipa bo v soboto, 16. januarja, ob 20. uri v cerkvi sv. Jakob.

ba v Trstu. Nastopata PZ Tončka Čok iz Lonjerja (dir. Manuel Purger) in MePZ Lipa iz Bazovice (dir. Tamara Ražem Locatelli).

SKD TABOR, Prosvetni dom - Općine: do 16. januarja razstava Vojka Ražma »Kamnita suhozidna dediščina Kraša«. Urnik: 16.00-19.00.

BOŽIČNI KONCERT PRI SV. JUSTU - Zveza cerkvenih pevskih zborov vabi na tradicionalni koncert božičnih pesmi, ki bo v nedeljo, 17. januarja, ob 17. uri v stolnici sv. Justa v Trstu. Spored bodo oblikovali: mezzosopranista Bernarda Fink, organist Tomaž Simčič, godalni kvartet, MIPZ Igo Gruden pod vodstvom Mirka Ferlana ter Združeni Ave pod vodstvom Andraža Hauptmana z organistom Tilnom Bajcem. Božična misel Jadranske Cergol.

FOTOVIDEO TRST80 vabi na ogled razstave Barkolana Luke Vuge in Radivoja Mosettija na Općinah v piceriji pred cerkvijo in Nataše Peric in Milosa Zideriča v gostilni v Zgoniku.

Mali oglasi

4 ŽELEZNA PLATIŠČA z rabljenimi zimskimi gumami Goodyear 195/65R15, prodam za 40,00 evrov.

DIPLOMIRANA FIZIČARKA pomaga pri učenju matematike in fizike ter pri pisani domačih nalog nižje in višješolcem. Tel. št. 388-4747909.

IZPRAZNUJUJEM hiše, stanovanja, klesti, podstrešja in poslovne prostore. Popravljam pohištvo, peči na drva in pelete ter kamine. Tel. št.: 340-2719034.

PRODAM nintendo DSi, malo uporabljen, bele barve, vključene tri igre. Cena 60,00 evrov. Tel. št.: 329-9841041.

V CENTRU SESLJANA damo v najem opremljeno stanovanje, 50 kv. m. (dnevna soba in kuhinjska niša, dve spalnici, kopalnica, shramba ter balkon). Cena po dogovoru. Tel. št.: 040-208907, 333-3217954.

ZANESLJIV MOŠKI s 4-letno izkušnjo kot skladisčnik išče delo. Tel. št. 327-7409432.

ZANESLJIVA GOSPA išče delo kot hišna pomočnica (kuhanje, likanje, čiščenje), kot negovalka starejših oseb ali varuška. Tel. št.: 00386-57530127.

Turistične kmetije

KMEČKI TURIZEM RADETIČ SI-DONJA

v Medji vasi je odprt do 10. januarja vsak dan.

Tel. 040-208987

Osmice

IGOR IN MARIZA sta odprla osmico v Ricmanjih. Tel.: 366-5304154.

V LONJERJU ima osmico Fabio Ruzzier. Toči pristno domačo kapljico s prigrizkom. Tel. 040-911570, 334-3095019.

V PREČNIKU je odprl osmico Šemec. Tel. št.: 040-200613.

Prispevki

V spomin na Elkota Tula in Normo Pičas darujeta Nadja in Mitja 50,00 evrov za SKD Primorsko.

V spomin na dragega prijatelja Walterja Puriča daruje Sonja (Repen 122) 50,00 evrov za vzdrževanje spomenika padlim v NOB v Repunu.

V spomin na tetko Tilijo Bertocchi daruje Ada, Sonja in Ester z družinami 150,00 evrov za Oasi felina.

V spomin na Elkota Tula in Normo Pičas daruje Vesna 20,00 evrov za SKD Primorsko.

prej do novice

www.primorski.eu

TREBČE - Slovesno odkritje v nedeljo ob 11.30 pri pokopališču

Spomenik padlim in pogrešanim v prvi vojni

V nedeljo dopoldne bodo v Trebčah slovesno odkrili spomenik padlim in pogrešanim vaščanom v prvi svetovni vojni. »Ideja zarj se je porodila že pred dve maletoma na nekem skupnem sestanku vseh vaških društav. Koordinacija pobjude oziroma dejanska izvedba del je bila takrat poverjena Mladinskemu trebenskemu krožku,« nam je povedal njegov predsednik Matja Premolin. »Pobudo smo z veseljem sprejeli in postala je ena od glavnih ciljev našega delovanja.« Razpisali so natrečaj, ki ga je zmagala Jasmina Gruden iz Boljuncu, ki je torej projektirala spomenik, načrt pa je še izpilil in podpisal arhitekt Igor Spetič. O novostih oziroma o napredovanju del so odborniki krožka sproti seznanjali ostala društva.

Izbira najprimernejše lokacije je padla na zaraščeno zemljišče med vaškim pokopališčem in parkiriščem. Člani mladinskega krožka so poskrbeli za čistilno akcijo, tako da je bilo vse nared za postavitev spomenika, ki poteka ravno te dni. Premolin nam je zaupal, da je spomenik v glavnem iz kraškega kamna z dodatkom korton jekla in je zaobljet v zelenju. »Ponazarja veliko, 1,80 metra visoko vazo, ki simbolično zbira trpljenje prve svetovne vojne. Na vrh vase - spomenika bomo postavili cvet oziroma zeleno rastlinje, kot znak preporoda države in hkrati vasi po koncu vojne,« je pojasnil Premolin. Okrog njega so potresli kamenčke, tako da bo omogočen dostop do njega, cvetje pa bodo posadili spomladi, ko bo vreme primernejše. Tako Mladinski trebensi krožek kot sodelujoče vaške organizacije se zahvaljujejo vsem sponzorjem in prijateljem, ki so verjeli v pobudo, ter seveda Grudnovi in Spetiču.

Nedeljski praznični dan se bo začel ob 10. uri z mašo zadušnico v farni cerkvi v Trebčah, ob 11. uri se bodo udeleženci zachele zbirati na vaškem trgu, ob koder bodo v sprevodu v spremstvu domače godbe Viktor Parma krenili proti pokopališču, kjer bo ob 11.30 svečano odkritje spomenika. Ob godbi bodo dogajanje posestrili otroci domače osnovne šole Pinka Tomažiča, ki bodo peli in recitirali; govor pa bo poverjen predsedniku Mladinskega trebenskega krožka Matiji Premolinu.

Sara Sternad

Levo trebensi udarniki ob postavljenem spomeniku; desno v smeri urinih kazalcev: ureditev podstavka; žerjav je dvignil spomenik, ki so ga prostovoljci namestili na podstavek z milimetrsko natančnostjo

FOTODAMJ@N

BAZOVICA - Domače podjetje Ecogarden že četrto zimo čisti vaške stranske ulice

Led hujša nadloga od snega

Vrtnarsko podjetje se je posvetilo tudi zimskim težavam na cestah - Konec tedna sta jo zagodila dež in mrzla burja

Na podlagi fotografiske vesti o čiščenju klancev v Bazovici, objavljene pred dnevi, bi lahko sklepali, da so vse vaške klance splutili in očistili domači prostovoljci. Daleč od tega. S tem se v vasi že četrto zimo redno učinkovito domače podjetje Ecogarden, in sicer na osnovi podzakupne pogodbe s podjetjem AcegasApsAmga. Danes 34-letni Marko Berce in 35-letni Mirko Crisetig sta pred približno petimi leti ustanovila svoje vrtnarsko podjetje, kmalu zatem pa sta se v zimskem času, ko je vrtnarskih opravil manj, s primerno opremo in vozilom posvetila še čiščenju zasneženih stranskih ulic v Bazovici in okolici (medtem ko za čiščenje glavnih cest skrbijo AcegasApsAmga, pa tudi združba Querciambiente).

Pred dnevi sta bila Berce in Crisetig s svojim vozilom po štirinajst ur na terenu, čistila sta tudi v Trebčah, vremenske razmere pa so bile posebno neugodne. Prav zaradi tega je bilo delo še bolj naporno in je trajalo dlje kot običajno. Z istim problemom so se v nedeljo soočali v vseh vseh tržaških pokrajine in seveda tudi v mestu: ker je v noči na nedeljo deževalo, nato pa je zapuhala mrzla burja, so ceste poledene. Led na cesti pa je veliko hujša nadloga od snega, saj ga ni mogoče kar tako postregati, za posipavanje cest s soljo pa je treba počakati, da se led začne taliti. (af)

Desno vozilo podjetja Ecogarden; spodaj (FotoDamj@n) zimska idila v Bazovici

**slovensko
stalno
gledališče** SEZONA 2015/16

MODRI PROGRAM

Spritz for five & Jazzva
PRVIČ SKUPAJ!
enkratni pop&jazz večer
a-cappella glasbe!

DANES, 8. januarja 2016, ob 20.30
v sodelovanju z Glasbeno matico

Blagajna SSG bo odprta od 10.00 do 15.00
in uro in pol pred začetkom koncerta
www.teaterssg.com

KRAS Jusi na delu

Jusarske in srenjske skupnosti na Krasu opravljajo dragoceno delo pri upravljanju in ovrednotenju domačega ozemlja. Po številnih vseh prirejajo ta čas akcije za čiščenje poti in stez.

V tem okviru bo Jus-Srenja Kriz priredil jutri čistilno akcijo na območju Bošketa. Domačini bodo začeli z delom ob 9. uri.

Podobna akcija čiščenja poljskih poti poteka tudi na območju Jusa Repen, v Trebčah pa domačini jus prireja vsako prvo nedeljo v mesecu akcijo za čiščenje poljskih poti od Zaveda do Župence.

OPČINE - Novoletni koncert v okviru Openskih glasbenih srečanj

Godba Viktor Parma in njen »koncertni paket«

Trebenci pod vodstvom Tomaža Nedoha in z gostoma Aleksandrom Ipavcem in Martino Feri

Novoletni koncert je ena od tistih priložnosti, ko ima glasba ob svoji umetniški vrednosti predvsem povezovalno vlogo in postane vir dobrega počutja. Tako je bilo v sredo v dvorani Prosvetnega doma na Opčinah, kjer je društvo Tabor v okviru Openskih glasbenih srečanj priredilo svoj tradicionalni novoletni koncert, tokrat z nastopom godbe na pihala Viktor Parma iz Trebč. Gostujoči orkester je poskrbel za popoln »koncertni paket« s predstavljivijo glasbenika, ki je na začetku letosnje sezone prevzel vodstvo, dvema gostoma in napovedovalko. Dvorana je bila pretesna za publiko, ki se je tokrat pripeljala tudi iz bližnje Slovenije. Pričakovanja številnih poslušalcev je izpolnil bogat in raznolik glasbeni spored s sproščenimi besednimi »medigrami« radijske voditeljice Barbare Cepirlo, ki je predstavljiv vsakega izvajalca in skladbe dodala anekdote, šaljive pripombe in marsikatero zakulisno informacijo iz facebooka.

Godba, ki ima za seboj preko stoletno tradicijo, je pred nekaj meseci dobila nov dirigentski pečat s prihodom večtranskega glasbenika Tomaža Nedoha, ki je za ta koncert izbral različne glasbene žanre, od klasičnih godbeniških skladb Emila Glavnika in novih klasikov kot je Gota Pedra Karlssona, do pop, crossover, tangov-

skih skladb, ki so najbolj ustrezale glasbenim usmeritvam gostujočih solistov. Koncert sta namreč sooblikovala uveljavljena openska glasbenika, harmonikar Aleksander Ipavec in pevka Martina Feri. Ipavec se je predstavil v prepoznavni, dvojni vlogi izvajalca in skladatelja-aranžerja, Ferijeva pa se je sprehajala med zimzelenčki kot je Silvestrski poljub Jožeta Privška in modernejšimi hiti kot je Set fire to the rain pevke Adele.

Nedoh je zbrano skrbel za natančnost izvedb in se je nekoliko manj predal posredovanju emocij, kar je v tej prvi fazi sodelovanja z orkestrom pre-

vidno in razumljivo. Z večjo vnemo je pristopil k izvedbam pop skladb, v sovočju z intenzivnim nastopom pevke in z divnjim pogonom eklektične govorice Ipavca. Tudi med godbeniki je bilo več solistov: klarinetist Luca Carli je izvedel solo vlogo v Glavnikovi Ciganški zgodbji, tolkalist Ivan Gornik pa se je duhovito preizkusil v igranju starega pisalnega stroja pri znani skladbi The Typewriter. Na koncu je še občinstvo lahko sodelovalo pri izvedbi z ritmičnim ploskanjem, ki je sestavni del Radetzkega marša.

Navdušenju občinstva se je pridržila tudi prijateljica godbe, glasbe-

Levo godba Viktor Parma; desno zgoraj Aleksander Ipavec v ekstazi, pevka Martina Feri in tolkalist Ivan Gornik s pisalnim strojem

FOTODAMJ@N

na pedagoginja Brigita Tornič Milharčič, ki se je z veseljem spominjala začetka svoje poklicne poti v Trebčah, kjer je poučevala nauk o glasbi. Godba Viktor Parma bo v podobni zasedbi nastopila s celovečernimi koncerti še 24. januarja v Lokvi in 1. aprila v Miljah.

Ob koncertu je društvo Tabor po-

nudilo tudi dodatek in sicer otvoritev razstave Vojka Ražma o kamniti, suhodini dediščini Krasa, ki bo tudi v prihodnjih dneh na ogled v dvorani Prosvetnega doma, tudi ob prisotnosti avtorja, ki si prizadeva za vrednotenje tega posebnega aspekta kraške pokrajine in arhitekture. (rop)

Primorski dnevnik je edini časopis, ki brezplačno že zdaj zjutraj prihaja na vaš dom. Tudi za leto 2016 ostaja naročnina nanj tako kot letos **230€**. Plačati jo je treba do 31.1.2016 in vsak izvod vas bo tako stal le **0,76 evra**.

Ob 70-letnici dnevnika vsem naročnikom poklanjamо **dragoceno darilo: zbornik "Primorski dnevnik - Okno v svet Slovencev v Italiji"**, ki prinaša bogat pregled dolgoletne dejavnosti dnevnika, ljudi, ki so ga ustvarjali in skupnosti, kateri je namenjen.

Naročnikom na tiskano izdajo Primorskega dnevnika nudimo **brezplačen dostop do spletnne verzije časopisa**. Ob tem lahko brezplačno objavljujajo male oglase in čestitke brez okvirja.

informacije: Trst: 040 7786300 Gorica: 0481 356320
www.primorski.eu

Primorski
dnevnik

Skupina Iron Maiden, spodaj Gianni Morandi, desno Elton John

Kateri bo glasbeni dogodek prihajajočega leta 2016? Bo to koncert Rianne na San Silru ali dvojček Justina Bieberja v Bologni? Bo serija štirih koncertov Vasca Rossija na rimskem Olimpicu ali kar deset zaporednih Zucchervih nastopov v veronski Areni? V spodnjem članku predstavljamo (nepopoln) pregled najpomembnejših glasbenih nastopov v Italiji, Sloveniji in na Hrvaškem.

Italija

V strogo abecednem redu moramo najprej omeniti mlado italijansko pevko **Alessandro Amoroso**, ki bo sicer nastopila le v Rimu in Milanu (27. oziroma 30. maja). Mednarodno priznana **Anastacia** bo trikrat nastopila v Italiji, med drugim tudi v Padovi (Gran Teatro Geox) v nedeljo, 3. aprila. Ostala dva koncerta bosta v Milanu in Bocnu. Nastopila bo tudi poleti (20. julija) na Lucca Summer Festivalu s skupino **Simply Red**. Tudi za koncert **Biagia Antonacci** moramo na daljšo pot, sicer do Assaga (Mediolanum Forum) za trojni koncert 7., 9. in 10. septembra. Antonacci bo nato teden kasneje trikrat nastopil še v Rimu. Skupina **Black Sabbath** pa bo nastopila v Ateni in Veroni v sredo, 22. juniju.

Carmen Consoli bo prišla v Trst v soboto, 13. februarja: v gledališču Rossetti bo predstavila zadnji album *L'abitudine di tornare*, ki je nov dokaz o res kakovostni glasbeni

izjavalki. Trst bo ravno tako obiskal **Chris Cornell**. Higher Truth Tour se bo gledališča Rossetti dotaknil v petek, 15. aprila.

Starejše generacije ne smejo nikakor zamuditi koncerta dvojice **Claudio Baglioni - Gianni Morandi**, dveh legendarnih italijanskih pevcev. Nam najbližji bo dvojni koncert v Padovi (Arena Fiere) v petek 19. in v soboto 20. februarja. V našo deželo prihaja tudi **Daniele Silvestri**.

Pevec iz Rima je nase opozoril pred več kot dvajsetimi leti, ko je osvojil priznanje Targa Tenco. Letos je Italijo prepotoval z Gazzejem in Fabijem, leta 2016 pa bo nastopal sam, tudi v Vidmu in sicer v četrtek, 14. aprila, v gledališču Teatro Nuovo Giovanni da Udine.

Vrnimo se na mednarodno raven z nastopi skupine **Deep Purple**, ki bo trikrat nastopila na Apeninskem polotoku. Najbližji koncert bo v sredo, 13. julija, v Brescii (Arena Campo Marte). V Italiji bo s svojim bendom znova nastopil tudi sir **Elton John**. 16. julija bo nastopil v Piazzoli sul Brenta (Anfiteatro Camerini). V Padovi (Gran Teatro Geox) bo v sredo, 25. maja, prisotne gotovo očaral **Elvis Costello** s svojim Detourom.

Emma je ena izmed najbolj popularnih mladih pevk na italijanski sceni. Odločila se je za omejeno število koncertov v Milanu, Rimu in Bariju. V Milanu (točneje v Mediolanum Forumu v Assagu) bo nastopila dvakrat (16. in 17. septembra). **Eros Ramazzotti** potuje po

Evropi in Italiji, marca pa bo ponovno nastopil v naši bližini; gostoval bo v Coneglianu (Zoppas Arena), kjer bo s svojim spektakлом nastopil v nedeljo, 13. marca. **Franco Battiatto** se je podal na turneo v družbi nadarjene pevke **Alice**. Njegovo Centro di gravità permanente bomo lahko poslušali tudi v Trstu, saj bo nastopil v gledališču Rossetti v ponedeljek, 15. februarja, ob 21. uri. Dogodka res ne gre zamuditi, saj gre za enega izmed najbolj svojevrstnih italijanskih pevcev.

Gianna Nannini je med ženskimi rokerji še vedno številka ena. Tokrat se je sicer odločila za bolj umirjeno turneo po gledališčih, tudi v tržaškem v Rossettu, kjer bo nastopila v sredo, 20. aprila, medtem ko se bo **Gigi D'Alessio** dotaknil Padove v sredo, 6. aprila, z Malaterra World Tourom.

Gre nedvomno za tržaški koncert leta in prodaja vstopnic dokazuje, da je bila izbira pravilna. Na Velikem trgu bodo 26. julija stopili na oder članji legendarne skupine **Iron Maiden**, ki bodo v Italiji nastopili tudi v Miljanu (Mediolanum Forum, 4. junija).

Luca Carboni se vrača z albumom Pop-Up, promocija nove plošče predvideva tudi turnejo, med katero bo 23. februarja obiskal Supersonic Music Arena v San Biagiu di Callalta. Ravn tako je na daljši turneji mladi **Marcos Mengoni**, med najstniki in mladimi med najbolj priljubljenimi italijanskimi pevci. Mengoni bo tudi dvakrat nastopil v veronski Areni, v soboto, 21. maja, in dan kasneje; še prej (30. aprila) pa bo Mengoni obiskal Padovo (Palafabris).

Mariah Carey se bo s svojo svetovno turnejo dotaknila Italije, točneje Mediolanum Forum v Assagu, kjer bo nastopila v soboto, 16. aprila. Vedno eksplozivna Mariah bo znova dokazala, zakaj je po celiem svetu takoj priljubljena. **Max Gazzè** bo naši bližini 25. marca, ko bo nastopil v Padovi (Teatro Geox).

Kultni norveški band **Motorpsycho** bo ravno tako gostoval po Italiji s štirimi nepozabnimi koncerti. Ob Milanu, Rimu in Bologni bo norveški bend nastopil tudi v Pordenonu (Il Deposito) 7. maja, kjer boste gotovo lahko prisluhnili uspešnicam novega albuma, ki naj bi zagledal luč februarja.

Skupine **Nightwish**, **Epica** in **Apocalyptica** pa se bodo 13. junija v Rimu zvrstile na održevanje festivala **Rock in Roma**. Lokacija bo hipodrom Capannelle. Na dirkalnišču v Monzi bo 1., 2. in 3. junija dvodnevni **Gods of Metal Festival**, na katerem bodo med drugimi nastopili **Rammstein**, **Korn** in **Sixx**

glasba@primorski.eu piše Rajko Dolhar

NA VES GLAS

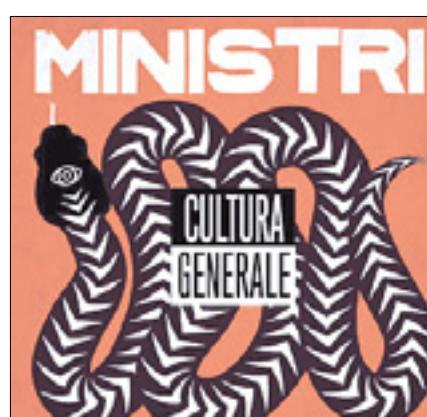
PRISLUHNITI

Cultura generale

I Ministri

Alternativni rok, pop rock
GodzillaMarket / Warner Music, 2015

Ocena: ★★★★★☆☆☆☆

Cultura generale je naslov nove plošče rok benda I Ministri in tudi skupina je danes že del italijanske splošne kulture. Milanska zasedba je album izdala septembra lani, sestavlja pa ga dvanajst komadov za skoraj tri četrt ure prijetne rok glasbe.

Glasbeni ministri so že več kot deset let na samem vrhu italijanske neodvisne glasbene scene. S svojo energično glasbo in resnimi besedili mladi trio iz samega začetka spodbuja nove mlade generacije h kritičnemu razmišljanju. Fantje so se leta 2006 pojavili na italijanski sceni s prvencem I soldi sono finiti. Plošča je takrat vsebovala evrov kovanec (!), v knjižici pa je bilo podrobno razloženo, koliko znašajo stroški, s katerimi se morajo mladi glasbeniki soočati pri snemanju in produciranju svoje glasbe, in kako minimalen je njihov zaslužek. Od takrat je bend izdal še ploščke Tempi bui, Fuori in Per un passato migliore.

Glasbeni recept milanskih glasbenikov ostaja tudi v novi plošči Cultura generale skorajda nespremenjen, le pop komadov je tokrat nekoliko več od rokerskih. Bend, ki ga sestavljajo pevec in basist Davide Autigliano, kitarist Federico Dragogna in bobnar Michele Esposito, je album posnel v Berlinu in sicer v znamenitem glasbenem studiu Funkhaus. Fantom je tokrat prisločil na pomoč znani ameriški glasbeni producent Gordon Raphael, ki je pred leti sodeloval z izrednimi bendi, med katere spada tudi skupina The Strokes. Cronometrare la polvere je prvi komad novega plošča. Gre za tipično »ministrsko« skladbo s prepričljivo melodijo in enostavnim refrenom. Sledita singla Balla quello che c'è in Estate povera, ki se, predvsem drugi, »nevarno« približujeta pop melodijam. Ravno tako pop rock je naslednji komad Le porte, ki spominja na nekatere pesmi italijanskega benda Negramaro. Glasbena agresivnost milanskega tria pride spet na dan v skladbah Macchine sportive in Idioti (ena izmed boljih pesmi plošče). Io sono fatto di neve pa je bolj umirjen, na pol akustičen komad. Proti koncu albuma je še čas za najkrajšo pesem, ki daje naslov plošči Cultura generale, in za zaključno, posrečeno rok balado, Sabotaggi.

TRST - Nocoj v SSG zanimiv glasbeni eksperiment

Od popa do ljudskih pesmi

Na velikem odru bosta nastopili slovenska skupina Jazzva in italijanska Spritz for five

TRST - Dve vokalni skupini, dva različna kulturna svetova, ista glasba, isti oder. V tržaškem Kulturnem domu se nocoj (pričetek ob 20.30) obeta prav poseben glasbeni večer, ki ga bodo sooblikovali člani slovenske skupine Jazzva in italijanska Spritz for five. Koncert vokal-pop glasbe se je zamililo Slovensko stalno gledališče, ki ga prireja v sodelovanju z Glasbeno matico, in spada v Modri abonma SSG ter v nov Mini glasbeni abonma, namenjen članom zborovskih zvez USCI, ZSKD in ZCPZ.

Skupino Spritz for five sestavlja pet mladih fantov iz Furlanije Julijske krajine; nase so opozorili leta 2014 z uspešno udeležbo v italijanskem resničnostnem šovu X Factor, kjer so sodelovali s pevcom Morganom. V zadnjih mesecih so pevci nastopili ob pomembnih in slovesnih priložnostih: na predstavah filmov, v sklopu milanskega Expa, na podelitvi filmskih nagrad Nastri d'argento v Taormini, na podelitvi nagrad Lucchetta v Trstu, kot predskupina reperja Fedesa.

Slovenska vokalna skupina Jazzva pa je mednarodno uveljavljena zasedba, ustanovljena leta 2005; ustanovni člani, ki so v tistem času prepevali v različnih vrhunskih slovenskih pevskih zborih, so se takrat odločili, da potrebujejo »več glasbene svobode in ustvarjalnosti, bolj divje ritme in glasnejši zvok svojih glasov«. Od leta 2009 jo vodi Jasna Žitnik. Jazzvin repertoar sestavlja pesmi iz najrazličnejših žanrov; od popa, rocka in jazzu do aranžmajev ljudskih pesmi in še mnogo drugega.

Jazzva je dobitnica številnih nagrad na mednarodnih tekmovanjih (na goriškem Seghizziju, v Avstriji, Nemčiji in še kje), organizatorja ljubljanskega festivala Popjazzida in ena najbolj uveljavljenih slovenskih a cappella skupin. Kar izhaja tudi iz dejstva, da je trikrat zasedla prvo mesto na slovenskem državnem pop-jazz a cappella tekmovanju Sredi zvez v Žalcu. Prav tako je vsa tri leta dobila tudi nagrado za najboljši vokalni aranžma tekmovanja. Lani je skupina uspešno nastopila tudi v oddaji Slovenija ima talent, kjer se je prebila do polfinala. (pd)

Sedemčlanska slovenska skupina Jazzva uspešno nastopa že celih deset let

JURE MATOZ

(2. junija) ter Kiss, Megadeth in Gar Ray (3. junija).

Morda gre za največjo glasbeno zvezdnico zadnjih let. Svetovni slovesni potuje s svojim Anti World Tour, s njeni koncerti vsepozdov razprodani. Izbo zgodilo 13. julija, ko bo Rihanna nastopila v Milanu na stadionu Meazza (San Siro), odru bosta nastopili predskupini The Week in Big Sean. Skupina Skunk Anansie bo vno takoj nastopila v Italiji. Najprej v Alcazu v Milanu (17. februarja, že razprodano) to v Pistoii (Pistoia Blues Festival), Rimu (odrom Capannelle) in nazadnje 22. julija Piazzoli sul Brenta (Anfiteatro Camerini).

Dolgo se je kuhalo in šušljalo o veličnem dogodku, nazadnje pa je padla cene. Vasco Rossi bo letos v sklopu turnejeve Kom 016 nastopil izključno v Rimu. Začne dva koncerta je že podvabil, tako da bo Vivaldi položil poker koncertov na stadion Olimpico. Doslej si je lastil rekord s tremi koncerti na olimpijskem stadionu, očitno pa Vasco noči zadovoljiti. Koncerti bodo 22. 26. in 27. junija. Nekaj nepozabnega pripravlja tudi Zucchero. Adelmo Fornaciari je zelo vezan na veronsko Areno, kjer je v preteklosti že velikokrat nastopil. A letos želi prekriti samega sebe in v mestu Romea in Giuliji nastopil kar desetkrat zapored z nizom koncertov od 16. do 28. septembra 2016.

Slovenija in Hrvaška

Doslej napovedanih odmevnih dogodkov je v Sloveniji in na Hrvaškem precej manj.

Tony Cetinski bo v soboto, 13. februarja, poklonil Slovencem (in zlasti ljubljancam) veliki Valentino koncert v Cvetičarni. Vršički hrvaški (rojen v Južni) pop in cross pevec bo za valentino predstavil pesničko, ki pa nastole v njegovih dolgoletnih glasbenih karijer. Cetinski pripravlja tudi še večji dogodek domaćih tleh, saj bo v torku, 8. marca, pr

sbenih dogodkov

leta?

SNG DRAMA - Premiera Jovanovićeve Ane Karenina

Konec ljubezni ali začetek pekla

LJUBLJANA - »Ko je zmanjkal ljubezni, so si izmislili spoštovanje, da bi zamašili praznino.«

»Tam, kjer se konča ljubezen, se začne pekel.« (Lev Nikolajevič Tolstoj: *Ane Karenina*)

Ana Karenina, ena najbolj prepoznavnih tragičnih junakinj svetovne književnosti. Le redki so se »spopadli« z istoimenskim Tolstojevim romanom, ki ima v najnoviji (lanski) slovenski izdaji kar 1100 strani. Večina pa je najbrž, tudi po zaslugu številnih filmskih adaptacij, že slišala za rusko plemkinjo, ki se ne zmeni za obče veljavne družbene norme in raje prisluhne svojemu srcu (in telesu). Za romantično literarno junakinjo, razpeto med strastno in vseobsegajočo ljubezijo do mladega ljubimca Alekseja Vronskija in tisto do sina Serjože, ki ostaneta vse do konca, zaradi maščevalnosti (bivšega) moža Alekseja Aleksandroviča Karenina, nezdružljivi.

V Slovenskem narodnem gledališču Drama so se v letosnji sezoni odločili, da po desetih letih ponovno postavijo na oder Ano Karenina. Ravnatelj Igor Samobor je k sodelovanju povabil režiserja Dušana Jovanovića, ki je Tolstojev roman že adaptiral in režiral v sezoni 2005/2006. Jovanović je imel tokrat na razpolago za spoznanje manj igralcev (deset namesto dvajset), kar je od njega zahtevalo popolnoma novo adaptacijo romana. Pa tudi sicer se je očitno odločil, da bo tokratna Ana Karenina drugačna, če je na tiskovni konferenci pred premiero izjavil, da je bil to zanj nekakšen »popravni izpit« in da meni, da mu je tokrat uspeло veliko globlje analizirati Tolstojev roman.

Jovanovićeva Ana Karenina se osredotoča na ljubezenski trikotnik, ki ga sestavljajo Ana (Polona Juh), mož (Matjaž Tribušon) in ljubimec (Klemen Janežič). Na odru smo bolj kot epski zasnovanosti Tolstojevega romana priča posameznim slikam, predvsem pa notranjim dramam glavnih junakov. Te se v njih dogaja skozi celo (skoraj pol tretjo uro trajajočo) predstavo; med bolj posrečenimi prizori predstave je tisti, v katerem Ana in mož sedita za isto mizo in se v misilih spopadata vsak s svojimi demoni: on s prezirom in sovrštvom do pregršne žene (»Edino vprašanje je zdaj, kako bi s sebe otresek blato, s katerim me je obrizgal, ko je padla.«), ona s strahovi in dvomi, a tudi odločenostjo: bojim se sramote, kam bom šla, ko me bo-

Polona Juh
z Matjažem
Tribušonom
(desno)
in Klemnom
Janežičem (spodaj)

PETER UHAN

do nagnali od hiše? Tudi če me mož oblike s sramoto in požene od hiše, tudi če se Vronski ohladi in se vrne v svoje neodvisno življenje, sina ne morem pustiti. Ne smem pustiti, da mi ga vzamejo.«

Dramaturginja Darja Dominkuš je dejala, da so stavki v predstavi Tolstojevi, zvenijo pa poponoma sodobno. Kar nedvomno drži, tudi po zaslugu kostumov Urške Racer (povečini črnih ali belih) in minimalistične scene Jasne Vastl, ki gledalcu približajo dogajanje, ter izstopajočih tem: neobvladljivost ljubezni, družbena izolacija, ki doleti tistega (oziroma predvsem tisto), ki se ne drži pravil, materialna odvisnost žensk ... Prav tako sodobna (večna?) je Anina krhkost in razdvojenost. Polona Juh, ki v zahtevni nosilni vlogi nastopa že drugič, se uspešno prepriča zdaj strasti zdaj občutkom krivde, zdaj zaverovanosti in iskrenosti in včnosten Vronskijeve ljubezni zdaj ljubosumnosti in potrebi po nenehnem potrejevanju, dokazih, da jo res ljubi. Kar pa ljubimca, med katerima sicer strast nikoli ne zamre, neizbežno vodi v postopno odtujenost, glavno junakinjo pa v prepričanje, da bo njeni muko in samoto izbrisala samo smrt ...

Poljanka Dolhar

val tudi v zagrebški Areni. Hrvaska-bosanska glasbena skupina **Crvena Jabuka** praznuje 30 let obstoja. Pomemben jubilej bodo obeležili 15. januarja v ljubljanski Cvetličarni, kjer bodo predstavili opus vseh največjih uspešnic in se znova izkazali za mojstre ljubezenske lirike. Koncert leta za severni Balkan je nedvomno nastop mednarodne pop ikone **Enriqueja Iglesiasa**, ki bo gotovo do zadnjega koticka napolnil Areno Zagreb v nedeljo, 8. maja. Uvod v poletje bo lepše s skupino **Siddharta**, ki je nastala leta 1995 in po več kot dvajsetih letih glasbenega ustvarjanja ohranja položaj najuspešnejše in najbolj priljubljene glasbene skupine v Sloveniji. Skupina bo nastopila na Bledu v soboto, 18. junija. Za Slovenijo bo višek glasbenega dogajanja koncert **Zucchera** 8. oktobra v Dvorani Stožice. Italijanski kralj bluza naj bi bil tik pred izdajo albuma, ne glede na to pa boste v Ljubljani lahko prisluhnili vsem največjim uspešnicam tega izvrstnega izvajalca, ki je Slovenijo zadnjič obiskal leta 2011. (if)

CANKARJEV DOM - Bogat celoletni festival

Shakespeare za vedno (tudi po zaslugi stripa)

LJUBLJANA - Cankarjev dom se je pridružil globalnemu obeleževanju 400-letnice smrti velikega angleškega dramatika Williama Shakespeara (1564-1616), ki je s svojimi opažanji sveda še danes navdih v različnih umetnostih. Presek Shakespeara in navezanosti na slovenski kulturni prostor bo od 11. januarja do 21. novembra prikazal tematski festival Shakespeare za vedno. Shakespeare je še vedno živ v duhovnem smislu, skozi njegove drame razbiramo tudi našo sodobnost, skozi njegove junake, kot so krvozeljni Macbeth in njegova ambiciozna žena, ponoreli Lear in zmedeni Hamlet, pogosto vidimo tudi naše sodobnike, je na včerajšnji predstaviti poudarila generalna direktorka CD Uršula Cetinski. Festival bo Shakespeara in njegove like obudil skozi različne umetniške zvrsti, ponudil bo vpogled v njegovo upriziranje v slovenski zgodbovini, hkrati je bil po besedah generalne direktorice tudi izhodišče za nove umetniške projekte, s katerimi CD vsako leto obogati svoj kulturno-umetniški program. Verdijev Otello, nastal po Shakespearovi predlogi, je letošnja velika opera koprodukcija, ki jo bodo v sodelovanju z ljubljansko Opero uprizarjali med 21. januarjem in 3. februarjem. Tragično zgodbo bo režiral Manfred Schweigkofler, ki je pred leti na oder CD postavil Renske nimfe. Ob Verdijevi štiridejanki bo fenomen Shakespearove tragedije osvetlilo sedem predavanj Svetlane Slapšak, ki bo z vidika antropologije skušala razvozlati tudi vodilni motiv dela - ljubosumje.

Festival bo uvedla kulturnozgodovinska razstava o Hamletu na Slovenskem. V sodelovanju s Slovenskim gledališkim inštitutom bo prikazala 23 različnih slovenskih postavitev Hamleta, igralce, ki so jih upodobili, ohranjene scenske in kostumske skice, izseke iz kritik, napoveduje njena avtorica Mojca Jan Zoran. Prvič pa bo ta junak, ki se sprašuje o »biti ali ne biti«, ujet tudi v stripu avtorja Andreja Potrča.

Kako je Shakespeare navdihoval sedmo umetnost, bo predstavil cikel osmih filmov. Vodja filmskega programa v CD Simon Popek želi z izborom pokazati, kako so se filmaři verjetno najbolj ekraniziranega avtorja vseh časov lotevali skozi različna desetletja. Odločil se je za Shakespearove filmske obravnavne od Henrika V. Laurencea Oliviera iz leta 1944 do največje adaptacije Macbetha Justina Kurzela iz leta 2015.

Macbeth bo na festivalu prikazan tudi v južnoafriški različici. Shakespearovo zgodbo in istoimensko Verdijev opero sta režiser Brett Bailey in skladatelj Fabrizio Cassol priredila v drama zo prevlado nad rudniki diamantov v Kongu, ki bo v CD izvedena 23. februarja. Iz tujine bodo na festivalu gostovali še britanski igralci Julian Rhind Tutt, Danny Sapani in Jonathan Slinger, ki bodo ob interpretacijah Shakespearovih del spregovorili tudi o njihovem poenu in izvivih za sodobnost.

Domači ustvarjalci se bodo Shakespearu poklonili s pesniško-glasbenim večerom, na katerem bo pesmi interpretiral Marjan Strojan. Andrej Rozman Roza pripravlja monodramo s spremljajočim glasbenikom Šekijeva Šunkica ali Hamlet po slovensko, skupina Bossa de novo bo glasbeno inscenirala Shakespearove sonete. Jaka Andrej Vojevec je gledališko predstavo Hamleta pa pol zasnovač kot pogled v zakulisje uprizoritve Hamleta, fotografksa razstava Brezčasnega Ofelija bo usmerila pozornost na Shakespearov ženski lik, na katerega se je navezalo šest avtorjev po izboru kuratorja Vasje Nagyja. Matjaž Farič pripravlja gledališko predstavo Samo Hamlet. V prevodu Marija Zlatnar Moe pa bo predvidoma konec maja izšla tudi biografija Shakespearea v svetu. (sta)

IN MEMORIAM - Annamaria Percavassi, filmska organizatorka

Zagledana v vzhod

Po njeni zaslugi je Trst še pred padcem berlinskega zidu znal dvigniti železno zaveso - Danes spomin v Mieli

TRST - Od konca osemdesetih let prejšnjega stoletja, ko je s skupino prijateljev ustanovila združenje Alpe Adria, Annamaria Percavassi letos prvič ni spremljala nastajanja programa 26. Tržaškega filmskega festivala (TFF), ki se bo začel čez dva tedna v gledališču Miela. Sivolasa gospa tržaškega filma se v resnicu tudi lani ni udeležila festivalne izvedbe, ker jo je huda bolezןe že načela, pa čeprav je osebno sodelovala pri sestavi programa.

Nasmejana, energična in tudi hudošna filmska navdušenka, velika prijateljica slovenskega, a tudi nekdanjega jugoslovanskega in sploh vzhodnega filma, je umrla prejšnjo soboto. Danes ob 19.30 se je bodo spomnili v prostorih gledališča Miela, na njenem drugem »domu«, ker bo pogreb na prošnjo svojcev potekal v zasebnem krogu.

V zvezi z gledališčem Mielo in s tržaško Hišo filma gre ravno njej glavna zasluga, da so nekdanji Dom pristaniških delavcev namenili veliki mestni filmski ropotarnici, kjer so danes našle svoj prostor vse tržaške filmske institucije. S skupino prijateljev, kot so bili Rossella Pisciotta, Mario de Luyk, Lorenzo Codelli in Cesare Picotti, ter z bratom Pierom Percavassijem je še pred tem bila tudi med pobudniki Cappelle Underground in prireditve, ki se je na začetku imenovala Alpe Adria Festival in je nato postal Tržaški filmski festival kot dokaz, da je bila to prva in še danes najpomembnejša filmska prireditve v Trstu.

Pred nekaj leti, ko je TFF dopolnil dvajset let, sem jo obiskala na ta-

kratnem festivalskem sedežu, kjer se je Percavassijeva z zadovoljstvom, a tudi s ponosom spominjala začetkov dolge pustolovščine, ki je naposled omogočila njenemu mestu - Trstu, da si je prisvojil vlogo pomembnega okna v svet filma oz. velike izložbe, v kateri so zavrteli marsikaj, kar se je filmskega dogajala na vzhodu in kar bi drugače s težavo prišlo do nas.

Percavassijeva je bila stalna gostja slovenskega filmskega festivala v Portorožu, neutrudno se je udeleževala tudi festivalov v Gdynji na Poljskem, v Budimpešti, Novem Sadu, Karlovem Varyju, Sarajevu in celo Ukrajini. Trdila je, da je film predvsem sociološko merilo opazovanja ter spremljanja svetovnih in zgodovinskih dogodkov, ki jih sedma umetnost vsakič napove veliko prej.

Ob priložnosti najinega srečanja se je spominjala tudi Vuka Babića, ki je tržaškim filmskim navdušencem nekoga dne predstavil petindvajsetletnega Sarajevčana in njegov prvi film, zato da bi ga tržaški ljubitelji sedme umetnosti ocenili in mu morebiti omogočili nadaljnjo pot v smeri beneškega festivala. Pisalo se je leto 1981, predstavljeni film

Annamaria Percavassi

ARHIV

je bil *Ali se spominjaš Dolly Bell?*, njegov režiser pa Emir Kusturica.

Annamarii Percavassi in celotnemu krogu sodelavcev Cappelle Underground gre namreč priznati zaslugo, da so v ključnih letih - že pred padcem berlinskega zidu in pred popolno prenovijo sosednje države - znali dvigniti težko železno zaveso. Daleč pred politiko so spoznali razsežnost širokega prostora, v katerem Trst ni bil center, temveč njegov del. Hkrati so razumeli, da se na vzhodu dogaja marsikaj zanimivega, o čemer gre zahodni nujno spregovoriti, in da je prav, če si to odgovornost prevzame ravno mesto ob meji s pogledom, uprティm v široko obzorje. (Iga)

Prebirate me
že 70 let,
pa sem vsak
dan svež!

TO NI...
ZA VSE!

Primorski dnevnik je edini časopis, ki brezplačno že zgodaj zjutraj prihaja na vaš dom. Tudi za leto 2016 ostaja naročnina nanj tako kot letos **230€**. Plačati jo je treba do 31.1.2016 in vsak izvod vas bo tako stal le **0,76 evra**.

Ob 70-letnici dnevnika vsem naročnikom poklanjamо **dragoceno darilo: zbornik "Primorski dnevnik - Okno v svet Slovencev v Italiji"**, ki prinaša bogat pregled dolgoletne dejavnosti dnevnika, ljudi, ki so ga ustvarjali in skupnosti, kateri je namenjen.

Naročnikom na tiskano izdajo Primorskega dnevnika nudimo **brezplačen dostop do spletnе verzije časopisa**. Ob tem lahko brezplačno objavljajo male oglase in čestitke brez okvirja.

Primorski
dnevnik

informacije: Trst: 040 7786300 Gorica: 0481 356320
www.primorski.eu

GORICA-DOBERDOB - Slovenske šole vseh stopenj

Pripravljajo se na vpise, sedaj je čas usmerjanja

Tudi slovenska ravnateljstva v goriški pokrajini se pripravljajo na začetek vpisovanja v otroške vrtce in šole vseh stopenj, ki bo letos potekalo med 22. januarjem in 22. februarjem. Največja novost pri vpisu za šolsko leto 2016-2017 bo, kot je Primorski dnevnik že poročal, obvezni spletni vpis za osnovne, nižje in višje srednje šole s slovenskim učnim jezikom, medtem ko bo treba za vpis v otroške vrtce še vedno uporabljati papirnate obrazce. Vpisovanje bo možno prek spletnih strani www.iscrizioni.istruzione.it, kjer se bodo zainteresirani starši lahko registrirali od 15. januarja dalje.

Medtem so na vseh šolah že stekle različne dejavnosti informiranja in usmerjanja, ki se bodo nadaljevale tudi v prihodnjih tednih. »V dogovoru z ostalimi ravnatelji slovenskih šol smo v letošnjem šolskem letu sklenili, da dejavnosti usmerjanja po zgledu italijanskih šol začnemo prirejati nekoliko bolj zgodaj. Posodobili smo način dela, da bi staršem in otrokom za-

obraževalno ponudbo,« je pojasnila ravnateljica Sonja Klanjšček. Po njenih besedah je na osnovni šoli v Doberdobu že potekalo informativno srečanje s starši dobročih učencev, otroci doberdobskega vrtca pa so šolo večkrat obiskali v okviru t.i. projekta kontinuitete. »V januarju se bodo zvrstila še številna druga srečanja po vseh naših osnovnih šolah in vrtcih. Datumine in urnike še usklajujemo, družine bodo pravocasno obveščene. Tudi za starše učencev,

ki bodo prihodnje leto obiskovali nižjo srednjo šolo, bomo priredili informativna sestanka, petošolci pa bomo v jutranjih urah sodelovali pri delavnici,« je dejala Klanjščekova in pristavila: »Glavna letošnja novost bo spletno vpisovanje, na kar se že pripravljamo. Vse informacije bomo pravocasno objavili tudi na spletni strani Večstopenjske šole Doberdob. Če bodo starši pri vpisu imeli težave, jim bomo seveda na razpolago.«

Dnevi odprtih vrat za starše otrok, ki bodo v prihodnjem šolskem letu obiskovali prvi letnik vrtca in prvi razred osnovne šole, bo med 13. in 27. januarjem priredila tudi Večstopenjska šola Gorica, ki iste starše tudi vabi, da stopijo v razred: pobuda »prišluhnemo pouku« bo med 13. in 28. januarjem potekala v vseh vrtcih in osnovnih šolah goriškega ravnateljstva. Podrobnejše informacije objavljamo med šolskimi vestmi. **Aleksija Ambrosi**

»Posodobili smo način dela, da bi staršem in otrokom zagotovili čim več informacij in dovolj časa za premišljeno izbiro«

gotovili čim več informacij in dovolj časa za premišljeno izbiro,« pravi ravnateljica Večstopenjske šole Gorica in licejskega pola Trubar-Gregorčič Elizabeta Ković, po kateri so učenci tretjih razredov slovenskih nižjih srednjih šol iz Gorice in Doberdoba že konec novembra začeli obiskovati višješolski center v Puccinijevi ulici v Gorici in spoznavati smeri, ki jih ponuja, 13. januarja pa bo potekal še dan odprtih vrat, o katerem poročamo na drugem mestu.

Pred božično-novoletnimi počitnimi je Večstopenjska šola Doberdob že priredila dneva odprtih vrat na osnovnih šolah Ljubke Šorli v Romjanu in Prežihovega Voranca v Doberdobu. »Obe srečanji sta bili zelo dobro obiskani, starši so pokazali veliko zanimanje. V avditoriju šolskega centra v Romjanu so učenci prvih razredov in otroci zadnjega letnika vrtca Barčica najprej sodelovali pri glasbeni pravljiči, nakar je potekala delavnica. Staršem so medtem učitelji predstavili našo vzgojno iz-

Z lanskega dneva odprtih vrat v Puccinijevi ulici

GORICA - Šole Triletni načrt in kadrovske zamenjave

Še bolj kot s pripravami na spremanje vpisov za prihodnje šolsko leto imajo šole tačas veliko dela z načrtovanjem triletnje vzgojno-izobraževalne ponudbe (t.i. POF).

»Dokument moramo sprejeti do 15. januarja,« je povedala ravnateljica Večstopenjske šole Doberdob Sonja Klanjšček, njena stanovska kolegica in Gorici Elizabeta Ković pa je pojasnila, da so šole doslej pripravljale letne načrte vzgojno-izobraževalne ponudbe, z letošnjim letom pa so se pravila igre spremena.

Zaradi sprememb, ki jih je pri postopkih zaposlovanja učnega osebja prinesla reforma šolstva (t.i. »Dobra šola«), je decembra tudi na slovenskih šolah prišlo do kadrovskih zamenjav. Po besedah ravnateljice Sonje Klanjšček na doberdobskem ravnateljstvu ni bilo večjih pretresov, po posodobitvi zavodskih lestvic pa je do zamenjave nekaterih profesorjev in učiteljev prišlo na goriških osnovnih, nižjih in višjih šolah s slovenskim učnim jezikom. »Zamenjave učiteljev ali profesorjev po treh mesecih pouka seveda niso idealna rešitev, gre pa za odločitev ministrstva. Zamenjave so povzročile nelagodje med starši ter težave šolam in osebju, ravnatelji pa smo se lahko le prilagodili,« je še pojasnila Kovičeva. (ale)

GORICA - Višje šole Predmetnik AgrO smeri predstavlja 16. januarja

Staž za bodoče višješolske dijake bodo letos priredili tudi za novo Agrarno okoljsko smer (AgrO smer), ki bo v prihodnjem šolskem letu dodatno obogatila izobraževalno ponudbo na višješolskem tehniškem polu Cankar-Zois-Vega. Študij bo trajal tri leta in bo dijake usposobil za delo na kmetijskem področju, v vrtnarstvu ipd. Predmetnik tečaja bodo zainteresiranim srednješolcem predstavili v soboto, 16. januarja, v višješolskem centru v Puccinijevi ulici v Gorici.

»Ker bo AgrO smer zaživel v prihodnjem šolskem letu, bo predstavitev nekoliko drugačna. Čeprav seveda nismo še nobenega dijaka, ki bi obiskoval omenjeni zavod, smo vsekakor pripravili dvourni program, med katerim bomo orisali predmetnik in delavnice nove poklicne smeri,« pojasnjuje profesorica Saša Černic, ki so ji zaupali vlogo referentke za AgrO smer.

»Dijaki bodo nekaj časa preživeli v laboratoriju, v katerem jim bomo prikazali nekaj eksperimentov, ki so povezani z vodom in destiliranjem. Predstavili bomo tudi nekoliko bolj teoretske vsebine, in sicer bomo spregovorili o sestavi tal, ki so izrednega pomena za rastline. Pomembno je, da dijaki znajo na primer ločevati med značilnostmi kraških in briških tal,« razlagata prijazna sogovornica.

Program nove Agrarne okoljske smeri bodo skupaj z ostalimi že obstoječimi zavodi (humanistični in znanstveni licej Simon Gregorčič, klasični licej Primož Trubar, tehniško-ekonomski zavod za turizem Ivan Cankar, tehniški zavod upravnih smer, finance in marketing Žiga Zois in tehniški zavod informatika in telekomunikacije Jurij Vega) predstavili tudi med Dnevnem odprtih vrat slovenskih višjih srednjih šol, ki bo v sredo, 13. januarja, med 17.30 in 19.30 v Puccinijevi ulici. Obiskovalci si bodo lahko ogledali šolske prostore, profesorji pa bodo nudili informacije o posameznih smereh in bodo na razpolago za individualne pogovore. (av)

Šola v Ul. Puccini

GORICA - Včeraj Odpeljali sto beguncev

Sprejeli so jih v Kampanji in Apuliji

Iz Gorice so včeraj odpeljali sto prisilcev za azil. Afganistske in pakistanske državljane so sprejeli v natanitveni središčih v Kampanji in Apuliji. Zeleni luč za selitev večje skupine beguncov iz goriške pokrajine v omenjeni deželi je pričelo notranje ministrstvo, ki je s tem ugodilo zahtevi goriške prefekturine. Prevoz z avtobusom je prefektura organizirala skupaj s policijo. S tem se je v Gorici število prisilcev za azil »izven konvencije«, ki so bili nastanjeni v domu Faidutti, v župnišču pri Madonini in v kontejnerjih Zdravnikov brez meja v Podturnu, občutno znižalo.

GORICA - Dijakom bo predaval Klemen Bergant

Podnebne spremembe na šoli

V sodelovanju z društvom za človekove pravice in človeku prijazne dejavnosti Humanitas iz Ljubljane bodo konec meseca priredili interaktivne delavnice

Klemen Bergant

O podnebju se ni razglabljal le na decembarski konferenci Združenih narodov v Parizu. S podnebnimi temami se od 27. novembra lani soočajo tudi dijaki slovenskega višješolskega centra v Puccinijevi ulici v Gorici. Ti sodelujejo pri projektu deželne in pokrajinske uprave, ki želite približati mladim podnebna vprašanja tako na mednarodni kot na lokalni ravni.

V tem okviru bodo dijaki tehniškega pola Cankar-Zois-Vega jutri, 9. januarja, ob 10.15 prisluhnili predavanju Klemna Berganta, direktorja Urada za meteorologijo na Agenciji RS za okolje. »V sklopu projekta bomo ob podnebnih spremembah razvijali tudi temo migracij ljudi, ki so posledica spremnjanja klime. Gre za aktualno proble-

matiko, ki ni samo stvar oddaljenih oz. ekotičnih krajev, a tudi našega vsakdana. Na uvodnem novembrskem srečanju so dijaki obrazložili, da je povprečni dvig temperature v FJK višji od svetovnega povprečja. Dr. Bergant je pravi izvedenec na tem področju, navezel pa se bo tudi na pariško podnebno konferenco. Pri organizaciji sobnega srečanja nam je priskočila na pomoč tudi novogoriška univerza,« pravi prof. Saša Černic, ki s prof. Maro Petaros koordinira projekt na tehniškem polu, medtem ko je na licejskem polu za to zadolžena prof. Harjet Dornik. »Mladi so prihodnost, zato pa jih je treba seznaniti s posledicami, ki jih ima dviganje temperature ozračja,« podpira Černičeva. Če na svetovni ravni ne bo prišlo do omejitve izpustov toplogrednih plinov, ki povzročajo globalno segrevanje, bodo posledice hude, saj strokovnjaki napovedujejo potopljenja mesta, uničenje poplave, nevzdržne vročinske valove in tokove beguncov. »Migracija ljudi je za zavod Zois še kako zanimiva, saj so posledice takoj opazne tudi na gospodarski ravni. Prav zaradi tega se bomo v to temo dodatno poglobili, saj bomo konec meseca v sodelovanju z društvom za človekove pravice in človeku prijazne dejavnosti Humanitas iz Ljubljane priredili specifične interaktivne delavnice,« zaključuje Černičeva. Dijaki bodo svoj projekt razvijali skozi celo šolsko leto, maja pa ga bodo predstavili v sklopu pobude Scienza under 18 v Tržiču. (av)

GORICA - Poimenovanje ulic in značilnih točk v mestu

Prikrivanja in izgovori

Na področju poimenovanja ulic in značilnih točk v Gorici se v zadnjih tednih pojavljajo zanimive novosti. Znano je vsaj nekaterim, ki se s tem ljubiteljsko ukvarjam že precej časa, kako je to področje občutljivo, polno simbolike, marsikdaj napesti, oporekanj in nasprotovanj. Poimenovanje ozemlja je povezano z njegovo zgodovinsko, zemljepisno, jezikovno, kulturno in narodno identiteto. Na obmejnih območjih ni samoumevno, zlasti ne za večinske skupnosti, da imajo isti kraji različna poimenovanja, v duhu pač različnih doživljajev prostora.

Pomislimo na desetletja dolgo upiranje dejstvu, da je ime našega mesta slovenskega izvora. Ko je pred približno četrto stoletja telefonsko podjetje navedlo v predgovoru telefonskega imenika, da se mesto imenuje po gricu, gorici, na katerem stoji grad, je nastal v večinskih nacionalističnih krogih revolt in v naslednjih letih je uvod v imeniku izginil. Sprožili so raznovrstne raziskave, ki naj bi dokazale, da je ime mesta izvorno latinskega ali celo fur-

Vedno so upravitelji skupaj z zgodovinarji in kulturniki poskrbeli, da se ni prikradla v navajanja kakšna Gosposka, Mesarska ali Kratka ulica, kakšen Mali trg namesto Piazzute ...

lansko italijanskega porekla. Celo neka sestrica Santa Gorizia se je pojavila ...

Pojavila se je tudi klecajoča razlag, da izvira poimenovanje iz noriškega nasejja, ki je obstajalo nekje na robu Goriske ravnice ali na obronkih okoliških vzpetin. Kako naj bi se fonetično, kaj še etimološko, neka Noritia preoblikovala v Gorizia (N v G) pa ni prav nič jasno. A saj ni pomembno! Pomembno je, da se postavlja v dvom znanstvena razlag, ki jo je v debele knjigi o darilni listini Otona III. iz leta 1001 zapisal zgodovinar Peter Štih.

Če pobrskamo po zapisnikih goriškega občinskega sveta iz petdesetih let prejšnjega stoletja, spoznamo, kakšna preganjavica je prevevala občinske svetnike ne le skrajne desnice, ko sta dva kolega slovenske narodnosti med razpravo o oznakah novih ali spremembih imena stareh ulic in trgov poskušala vnesti kakšno poimenovanje po slovenskih osebnostih ali kakšno slovensko ledinsko ime. Bogomila Pavlina (Demokratska fronta Slovencev) in Avgusta Sfiligoja (Slovenska demokratska zveza) so dobesedno zasuvali z opazkami in celo zasmehovanjem, z vse splošnim negodovanjem.

Za vsako ceno so hoteli in morali obdržati zunanjii mestni videz, in kakršnega je Gorica bila »odeta« šele v letih po prvi svetovni vojni, ko so preimenovali po divizi-

Staničeve parkirišče, Carduccijeva ulica, ki ni še Gosposka, in edina omemba Travnika

BUMBACA

jah, generalih, herojih in bojiščih prve svetovne vojne vse mestne okoliše. Svoje staro ime niso izgubili le ulice in trgi, ki so spominjali na avstrijsko prisotnost, temveč tudi italijanska poimenovanja, ki so izvirala daleč nazaj iz srednjega veka. Seznamegoriških ulic z zanimivimi in pomenljivimi imeni je mogoče najti v marsikateri knjigi, delovnem zvezku ali priložnostni publikaciji. V njih je nemogoče zaznati, kaj še prebrati slovenska poimenovanja.

Vedno so upravitelji skupaj z zgodovinarji in kulturniki poskrbeli, da se ni prikradla v navajanja kakšna Gosposka, Mesarska ali Kratka ulica, kakšen Mali trg namesto Piazzute, kakšna oznaka vrste Na Kornu, Kor'ca, Pilošče, Studenic ... Vedno so se bolj sramežljivi skrivali za razlag, da niso slovenska poimenovanja nikjer pisno zabeležena, zato jih ni mogoče navesti. Iz generacije v generacijo, iz uprave v upravo se je ta izgovor ponavljal. Slovenska poimenovanja so ostajala samo v ustnem izročilu ali pa v kakšni slovenski publikaciji. Slednje pa niso bile uradne oznake ... kdo pa jih sploh prebira?

Vselej poslušamo nonšalantne izjave, da si zaporedoma dežurni raziskovalci najrazličnejših področij niso privoščili vpogleda v slovenske pisne vire, listine, knjige, zemljevide. Po mikrofonu to javno izjavljajo, kot da bi bilo samoumevno in so

zaradi tega vnaprej oproščeni za pomanjkljive opise in razlage. Pa naj bi poiskali kakšnega prevajalca!

Po črnem obdobju nekaj desetletij po zaključku druge svetovne vojne je v obdobju prvih levosredinskih uprav članu toponomastične komisije Albinu Širku uspelo vnesti štiri poimenovanja po slovenskih osebnostih. Naslednja štiri so prišla na vrsto s sprejetjem predlogov podpisanega in Marije Češčut v času občinske uprave Vittoria Brancatija. Tedaj je tudi zorela izbira, da se v Ljudskem vrtu namesti doprsni kip Simona Gregorčiča. Vmes pa je bil velik upor proti namestitvi plošče Tolminskim puntarjem, pritisk, da bi napis »Kulturni dom« ne bil enojezičen in bi zato ne postal sedaj povsem sprejet pojmem tudi v italijanščini. In še lahko naštavam. Dobro je, da ni fašistična oblast preimenovala Trgovskega doma v kaj bolj neutralnega, temveč je nanj naravnost napisala »Casa del fascio«. Tega imena ne more nihče povleciti iz ropotarnice, zato tudi v italijanskih krogih uporablajo izvirno ime. Teže bo naziv »Sala Petrarca« imenovati »Dvorana Max Fabiani« zato, da jo ločimo od istoimenske ulice.

Na razlagu začetne navdušenja vredne napovedi pa bo treba počakati na nadaljevanje tega članka.

Aldo Rupel

TRŽIČ - Novosti na področju ločevanja odpadkov

Vrečke dobijo na dom

Občanom bodo dostavili tudi informativno gradivo v več jezikih - Gradili bodo nov zbirni center

Okolska pomočnika, ki sta službo nastopila včeraj in o katerih je Primorski dnevniki poročal v prejšnjih dneh, nista edina novost, ki jo leto 2016 prinaša Tržičanom na področju ločenega zbiranja odpadkov. Sistem od vrat do vrat bo deloval kot doslej, družinam pa bodo na dom dostavili novo informativno gradivo v več jezikih ter še vrečke za vlažne odpadke, plastiko in preostale suhe odpadke. »S tem občani ne bodo imeli več nobenega izgovora, če ne bodo pravilno ločevali odpadkov, saj bodo dovolj informirani,« so v prejšnjih dneh povedali tržički občinski upravitelji.

Občinski odbornik Fabio Gon je napovedal, da so pripravi informativni

letaki v italijanščini, romunščini, benalščini ter srbsčini in hrvaščini. Na njih bodo opisana vsa pravila, ki se jih je treba držati pri ločevanju odpadkov, pa tudi storitev, kot je odvoz kosovnih odpadkov, ki se ga ne poslužujejo vsi občani. Odvoz pohištva in drugih kosovnih odpadkov lahko občani naročijo na zeleni številki 800/844344, če pa želijo še uporabno pohištvo darovati družinam v stiski, se lahko obrnejo na sedež Karitas v župnišču Marcelliana. Skladišče je odprto o torkih, četrtekih in petkih med 9. in 11. uro.

Pomembna novost letosnjega leta bo kot omenjeno tudi dostava vrečk za odpadke na dom. Občanom jih torej ne

Zagorele saje v dimniku

Požar je včeraj ogrozil stanovanjsko hišo v Ulici Santo Spirito v Škocjanu ob Soči. Nastal je, ker so zagorele saje v dimniku. Pravočasni poseg gasilcev, ki so se na kraj pripeljali z dvema voziloma in so dimnik dosegli s strehe, je preprečil večjo materialno škodo.

Žiga Kariž v Mestni galeriji

Novogoriška Mestna galerija novo leto začenja z slikami Žige Kariža. Uveljavljeni slikar in profesor na oddelku za slikarstvo Akademije za likovno umetnost in oblikovanje Univerze v Ljubljani živi in dela v Ljubljani. V najnovejši slikarski seriji se opira na Matisssov serijo štirih aktov (Nu Bleu I-IV) iz leta 1952, ki v tehniki izrezank prikazujejo žensko telo s prepletimi nogami ter čez glavo dvignjeno roko. Odprtje razstave z naslovom »Freud in jaz, sama« bo danes ob 19. uri.

Zaprtje dobrodelne razstave

Zaprtje dobrodelne razstave, ki so jo v božičnem času odprli na pobudo združenja Nuovo Lavoro v izložbah občinske stavbe in Garibaldijevi ulici v Gorici, bo danes ob 17. uri. Sledila bo družabnost. Neprodana dela bodo na voljo na sedežu društva v Raštelu.

GORICA - Obnova Saurove ulice

Zaprtje za promet že povzroča zastoje

Zpora pri sodni palači in kolona vozil v Ulici Cascino

BUMBACA

V Saurovi ulici v Gorici so včeraj zjutraj odprli gradbišče, ki je s seboj prineslo tudi prometne omejitve. Ob ukiniti parkirnih mest na trgu pred županstvom in v omenjeni ulici bo predvidoma do 6. aprila, ko naj bi se zaključila prva faza del, veljala preveden parkiranje na Korzu Italia (v bližini križišča z Ulico Cascino), povezava med trgom pred županstvom in Ulico Cascino (za picerijo) pa je prevozna le za avtomobile in vozila, lažja od 3,5 t. Ulica Barzellini je za stanovalce, tamkajšnje trgovce in gostince prevozna v obe smeri. Včerajšnje zaprtje Saurove ulice je že povzročilo prve nevšečnosti, zlasti v Ulici Cascino in na Korzu Italia, kjer so nastali zastoje. (ale)

GORICA

Izkupiček namenili kapucinski menzi

2.400 evrov. Tolikšen znesek so zbrali na dobrodelnem večeru v kavarni Garibaldi v Gorici, ki so ga 23. decembra lani priredili lastniki omenjene lokalne in nepremičninske agencije Ricci. Zbrano vso so namenili za kapucinsko menzo, na katero se obračajo osebe z družbenega roba in v največji stiski; v prejšnjih letih so zbrani denar

že poklonili bolnišnici Burlo Garofalo v Trstu, združenju Anfass, goriški Karitas in tudi kapucinski menzi. »V šestih letih smo zbrali preko dvanaest tisoč evrov,« je povedal Alberto Ricci, ki je z Dennisom Macedoniom in Marcom Treuom eden izmed pobudnikov dobrodelnega večera. »Zahvala naj gre vsem dobrosrčnim ljudem, ki so nam pomagali v težkem ekonomskem trenutku. To naj velja tudi za vinarska podjetja Jermann, Zuani, Castelvecchio, Borgo San Daniele, Russiz Superiore in prštarno D'Osvaldo.« (av)

GORIŠKA - Zaposlovanje

Čez mejo je vse manj dela tudi za Slovence

Toda evidenc o zaposlenih Slovencih, ki delajo v Italiji, ni

Zaostrene gospodarske razmere v Italiji, odpuščanja in zapiranja nekaterih podjetij so zmanjšala tudi število slovenskih državljanov, ki je služilo kruh čez mejo. Na pristojnih službah, kot je na primer zavod za zaposlovanje, ta trend opažajo, a s številkami, ki bi konkretno pričale o tem, ne morejo postreči, ker evidenc o zaposlenih Slovencih, ki delajo v Italiji, ni. »Teh podatkov tudi mi ne moremo pridobiti. Opazamo pa upad zaposlovanja Slovencev v Italiji,« pojasnjuje Jana Markočič, svetovalka na novogoriškem patronatu INAS.

Leta 2007, ko so se spremenili določeni pogoji za Slovence, ki so iskali zaposlitev v Italiji - eden ključnih je bil ta, da ni bilo več treba imeti stalnega bivališča v Italiji -, je bil velik naval na delovna mesta čez mejo. »Sedaj pa ta trend pada, tudi na račun recesije v Italiji. V zadnjem času smo imeli že nekaj primerov, ko so se Slovenci, po izgubi službe v Italiji, zaposlili v Sloveniji, sklepam da za manjšo plačo,« pravi Markočičeva in dodaja, da takšni upadi prihajajo po valovih in tudi glede na trenutno stanje v regiji.

Prav višje plače in posledično višje pokojnine so eden od poglavitnih razlogov, zakaj se Slovenci odpravijo na delo čez mejo. Vendar pa je pri primerjavi slovenskega in italijanskega dohodka tudi potrebna previdnost, saj ni vse tako, kot je videti na prvi pogled. V Italiji, na primer, zaposleni praviloma ne dobijo povrnjenih stroškov za prihod na delo in za malico, zato si jih mora posameznik kriti sam. Glede na to, da se nekateri Slovenci na delo čez mejo vozijo tudi v Trst ali Videm, mora še dlje, strošek prevoza na delo konec meseca ni majhen. V Sloveniji pa je v bruto plaču vključen še prevoz na delo in iz dela ter strošek za malico, višina je določena po kolektivni pogodbi.

»Med razlogi, zakaj se Slovenci odločajo za delo v Italiji, je, tako sklepam, tudi še prisotna miselnost iz časov pred vstopom Slovenije v Evropsko unijo: tisti, ki so takrat delali v Italiji, so imeli za slovenske razmere precej dober položaj. In ta miselnost se je še obdržala. Res pa je, da so urniki v Italiji za Slovence manj privlačni, tam se dela najmanj do 17. ure popoldan,« pravi Markočičeva.

Se pa tudi v Italiji, kot opažajo na novogoriškem patronatu INAS, slabajo pogoji za zaposlene, tudi Slovence. Manj je novih zaposlitvev za nedoločen čas, vse več je različic pogodb za določen čas. Tudi dela na črno je manj kot ga je bilo včasih: tu so prednjaci predvsem gospodinjske pomočnice in pomočniki pri raznih kmetijskih delih, ki delajo po nekaj ur na teden

za plačilo na roko. Sogovornica opozarja, da so se v Italiji glede tega v zadnjih letih kontrole zelo poostrike. Kar se tiče gospodinjskih pomočnic: delodajalci jih večinoma prijavljajo na račun zelo ugodnega platičila prispevkov za pokojninsko zavarovanje za te osebe. »Nad delavci na kmetiji se, na primer, izvajajo letalske kontrole iz zraka. Zato večina tistih, ki dela čez mejo v kmetijstvu, dela preko t.i. vaučerjev. Res pa je tudi, da je v Italijo v zadnjih letih prišlo veliko tujcev drugod, ki so verjetno pripravljeni delati za manjši denar, zato se za določena dela posredično najema manj Slovencev, tako vsaj povedo naše stranke,« opozarja Markočičeva.

Katja Munih

Veliko slovenskih državljanov pomaga v Italiji tudi pri kmetijskih opravilih

FOTO K.M.

GORICA - Balkan Nedokončane vojne: dvajset let kasneje

Združenje univerzitetnih študentov Europe 2Day, ki je včlanjeno v evropsko organizacijo JEF, prireja na goriškem sedežu tržaške univerze niz predavanj z naslovom *Balkan Express*. Prvo srečanje bo v torek, 12. maja, med 10. in 12. uro v veliki dvorani univerzitetnega sedeža v Ulici Alviano, naslovili pa so ga *Nedokončane vojne: dvajset let kasneje (Le guerre inconcluse: vent'anni dopo)*. Prof. Giulia Caccamo bo najprej predstavila obdobje pred podpisom daytonskega sporazuma, o kasnejših zgodovinskih dogodkih bo nato govoril prof. Stefano Pilotto, za pričevanje bo poskrbel bosanski pisatelj in pesnik Božidar Staničić, sledilo bo še predavanje prof. Desirée Pangerc o zgodovinskem in socialnem pomenu t.i. balkanske poti. Srečanje je odprt javnosti, vstop bo prost. (av)

LAŠKO - Združenje kolesarjev ocenjevalo razvitost kolesarske mreže

Ronke in Zagraj padli na izpitu

Pozitivno oceno so do bile ostale občine v Laškem in goriška pokrajina, ki pravkar gradi zadnji del kolesarske poti med Gradežem in Tržičem

Sest pozitivnih ocen, dve negativni in ena neuvrstitev. Tako je razsodilo združenje ljubiteljev kolesarjenja Bisachinbici, ki je v prejšnjih mesecih preverilo razvitost omrežja kolesarskih stez v Laškem in preučilo, kaj je za spodbujanje trajnostne mobilnosti naredilo devet javnih uprav - osem občin in Pokrajin Gorica. Izpit je uspešno prestalo šest institucij, na njem pa sta padli občini Ronke in Zagraj. Kako to?

V ronških občinah, ugotavlja združenje Bisachinbici, skorajda nimajo kolesarskih stez. Še kratko kolesarsko stezo v Ulici San Lorenzo je občina žrtvovala, da bi več prostora pustila avtomobilom. »Upati je, da bo letos kaj boljše in da bo uprava pripravila celosten načrt kolesarskih povezav, ki ne bi vključeval le četrти San Vito,« pravijo ljubitelji kolesarjenja iz Laškega.

Zagrajska občina pa si je negativno oceno zaslужila, ker v okviru gradbenih del za preureditev vhoda v vas ni poskrbela tudi za ukrepe, s katerimi bi zaščitila šibkejše udeležence v prometu. »Priti nepoškodovani skozi središče občine je za kolesarje pravo junaska dejanje, saj se morajo peljati po dejelni cesti,« pravijo predstavniki združenja Bisachinbici.

Na levtico kolesarjem prijaznih občin se ni uvrstil Špeter ob Soči, ki je nekoliko izoliran od ostalih večjih središč, medtem ko je Pokrajina Gorica

Ukinjena kolesarska pot v Ronkah (zgoraj) in kolesarska pot v Tržiču (levo)

BONAVENTURA

dobila pozitivno oceno. Pokrajinska uprava pravkar gradi zadnji del kolesarske poti med Gradežem in Tržičem ter načrtuje kolesarsko pot ob Soči med otokom Cona in Zagrajem. Visoko oceno si je pokrajinska uprava zaslужila tudi zaradi porušenja železniškega nadvoza v Foljanu.

Izpiti je prestala občina Tržič, ki pa ji ljubitelji kolesarjenja očitajo, da ni izpeljala projekta kolesarske steze in pešpoti med južno ronško železniško postajo in ladjevdelnico. Starancan, ki ima tako kot Tržič tudi odbornika za trajnostno mobilnost, je dobil zadostno oceno, dobro pa sta se odrezali občini Škoc-

jan (gradnja kolesarske steze, ki jo bodo povezali z obstoječo mrežo, ravnokar gradijo ob šolskem središču) in Turjak, kjer bo uprava župana Enrica Bulliana povezala dve mestni kolesarski stezi.

Pohvalo je dobila tudi občina Fojjan-Redipulja, ki se je odločila za ohranitev steze tik ob porušenem nadvozu. Namesto začasne bodo uredili trajno povezavo v smeri obsoške kolesarske poti, ki jo načrtuje pokrajina. Po ocenah združenja ljubiteljev kolesarjenja Bisachinbici bi morala občinska uprava razmisli tudi o kolesarski poti do kostnice v Redipulji, saj je danes dostopna kolesarjem le preko deželne ceste št. 305, ki je zelo prometna in posledično nevarna.

RONKE - Dela zaključena

Nov pločnik

Trg Unità d'Italia bodo obnovili v prihodnje

V Ronkah se je nedavno zaključila obnova pločnika med vilo Vicentini-Miniussi in Ulico 7 Giugno. Po obnovitvenih delih, v katerih je vložila okrog 50 tisoč evrov, je občina poskrbela še za talno signalizacijo, zdaj pa ima to območje lepši in bolj urejen videz. Dela je izvedlo podjetje Mari e Mazzaroli iz Trsta, ki je namesto razkritega pločnika zgradilo novega in pri tem odstranilo tudi nekaj dreves. Drevesa so nadomestili z drugimi, odpeljali pa so tudi stare telefonske gorovilnice, namesto katerih bodo postavili nove, ki bodo dostopne tudi invalidom. Posledica obnovitvenih del je bila tudi ukinitve nekaterih parkirnih mest, ki so bila med pločnikom in cestiščem ter so preprečevala občinom, da bi uporabljali klopi. V Ronkah je že dalj časa govor tudi o obnovi Trga Unità d'Italia, ki pa jo bodo zaradi omejitve pakta stabilnost lahko uresničili še čez nekaj let. V tem okviru naj bi zgradili tudi podzemno parkirišče.

NOVA GORICA - Na smučišču

Vlečnica na Lokvah bo jutri začela vleči

Jutri ob 10. uri bo novogoriški Zavod za šport pognal vlečnico na smučišču na Lokvah. Zavodu je v zadnjih mesecih za 20.000 evrov uspelo pridobiti teptalec snega, snežne sanj, snežni top, zaščitne in pregradne ograle ter brunarico. »Zapadlega snega v novem letu smo se zelo razveselili, saj nam je omogočil, da kupljeno opremo tudi preizkusimo. Za vse željne snežnih radosti smo teren steptali in uredili sankališče ter potegnili krožno progo za tek na smučeh v drsalni tehniki,« se bele odeje veseli direktor Zavoda za šport Uroš Jug in dodaja, da so smučišče v teh dneh dodatno zasneževali in tako uspeli pripraviti teren, da lahko zaženejo 120 metrov dolg nizkovrvno vlečnico, ki na uro lahko prepelje 500 oseb.

Vlečnica bo v primernih snežnih pogojih obratovala ob koncih tedna in praznikih od 10. do 16. ure, ob delavnikih pa od 12. do 16. ure. Za dnevno otroško smučarsko vozovnico bo potreben odštetni 6 evrov, za odrasle pa 8 evrov. Cena za dnevno smučarsko vozovnico za tečajnike znaša 4 evre. Popoldanska smučarska vozovnica znaša 5 evrov za otroke in 7 evrov za odrasle. (km)

Vlečnica bo obratovala le v primernih snežnih pogojih

FOTO K.M.

GORICA - Gostinstvo

Lokali zapirajo, lokali odpirajo ...

Gradbišče ob lokalni Wiener Haus

Proti koncu lanskega leta je v Gorici zaprlo nekaj lokalov, v doglednem času pa naj bi nastale vrzeli zapolnili z dvema odprtjem. V prvi polovici decembra se je namreč zaključila le šest mesecev trajajoča izkušnja upraviteljev lokal Franz Stube v prostorih nekdanje turistične agencije Apiani na Korzu Italia, v bližini vogala z Ulico IX Agosto. Po začetnem navdušenju je kavarna-pivnica pogosto samevala, tako da so bili za upravitelje stroški nevzdržni. Nasledi so jo zaprli.

Daljši čas pa je obratovala restavracija Valdirose v Ulici Giustiniani, nedaleč od nekdanjega mejnega prehoda pri Rdeči hiši. Bila je na dobrem glasu in kar dobro obiskana, zato je marsikoga presenetilo, da je s prvim januarjem zaprla svoja vrata. Zaprtje pa je samo začasno. »Za najem prostorov se

Gostilno Valdirose naj bi ponovno odprli v februarju

BUMBACA

zanimajo tržški par. Če bo vse šlo po načrtih, naj bi restavracijo s ponudbo domačih jedi in vin ponovno odprli v začetku februarja,« je včeraj povedal Gianni Mezzorana, lastnik poslopja, ki ga zaseda gostilna Valdirose.

Bari se sicer v Gorici odpirajo kot pot tekočem traku. Novost se obeta na pre-

hodu za pešce med Verdijevim korzom in Battistijevem trgom. V enem delu prostora nekdanjega puba Rob Roy bodo v kratkem lastniki bližnje restavracije Wiener Haus odprli nov lokal, ki bo v futurinih urah kavarna, v večernem času pa bodo v njem ponujali aperitiv. (av)

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
AL PONTE, Ul. don Bosco 175, tel. 0481-32515.

DEŽURNA LEKARNA V GRADIŠČU
PIANI, ul. Ciotti 26, tel. 0481-99153.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
RISMONDO, Ul. E. Toti 52, tel. 0481-410701.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
LUZZI DAVERIO, Ul. Matteotti 13, tel. 0481-60170.

DEŽURNA LEKARNA V MEDEJ
RAJGELJ CHIARA, Ul. Scuole 9, tel. 0481-67068.

Gledališče

ŠTANDREŽ 2015 - ABONMA LJUBITELJSKIH GLEDALIŠKIH SKUPIN v župnijski dvorani Anton Gregorčič v Štandrežu v organizaciji PD Štandrež: 10. januarja ob 17. uri »Silvestrska sprava 2000« (Tone Partljič), nastopa KUD Valentin Kokalj - Visoko. 30. januarja ob 20. uri premiera »Denar z neba (Ray Cooney)«, nastopa dramski odsek PD Štandrež (ponovitev 31. januarja ob 17. uri). Prodaja vstopnic pri blagajni eno uro pred predstavo.

V OBČINSKEM GLEDALIŠČU V TRŽIČU ob 20.45: 9. in 10. januarja »Nudi e crudi«, igrata Maria Amelia Monti in Paolo Calabresi. 14. januarja nastopata violinist Barnabas Kelemen in pianist Jose Gallardo; informacije pri blagajni gledališča v Tržiču (od ponedeljka do sobote 17.00-19.00), tel. 0481-494664.

V SLOVENSKEM NARODNEM GLEDALIŠČU v Novi Gorici: 8. in 9. januarja ob 20. uri »Lepa Vida«; informacije po tel. 003865-3352247 ali na blagajna@sng.ng.si.

Kino

DANES V GORICI
KINEMAX Dvorana 1: 17.10 - 18.50 - 20.30 - 22.15 »Quo vado?«.
Dvorana 2: 16.50 - 18.45 »Il piccolo principe«; 20.30 »Il ponte delle spie«.
Dvorana 3: 17.30 - 19.50 - 22.00 »Caro!«.

DANES V TRŽIČU
KINEMAX Dvorana 1: 17.00 - 18.45 - 20.20 - 22.10 »Quo vado?«.

Dvorana 2: 17.00 - 19.00 »Il piccolo principe«; 21.00 »Il ponte delle spie«.
Dvorana 3: 17.30 - 19.50 - 22.10 »La grande scommessa«.
Dvorana 4: 16.00 - 19.50 »Macbeth«; 18.10 »Quo vado?«; 22.00 »Star Wars - Il risveglio della forza«.

Dvorana 5: 16.15 - 18.00 - 19.50 »Asolo«; 21.30 »Quo vado?«.

DANES V NOVI GORICI
V KULTURNEM DOMU 20.15 »Phoenix« (Filmsko gledališče).

Čestitke

Danes v Doberdobu praznuje MARINO 60. rojstni dan. Vse najboljše mu želijo Zora, Loredana in Edi.

Naš bariton, slikar in saksofonist MARINO ČERNIC jih danes 60 slavi. Še na mnoga zdrava in srečna leta mu poje moški pevski zbor Jezero.

Razstave

V GALERIJI RIKA DEBENJAKA v Kanalu ob Soči bo danes, 8. januarja, ob 18. uri odprtje razstave likovnih del skupine akvarel UNITRI Nova Gorica pod mentorstvom Marjana Miklavca; na ogled bo do 30. januarja.
»FRANCO DUGO - I COLORI DELL'ARIA« je naslov razstave, ki je na ogled v galeriji studiofaganel na Drev. XXIV maggio 15/c v Gorici; do sobote, 9. januarja, od torka do sobote 9.30-13.00, 16.00-19.00.

V GORICI: v galeriji Kulturnega doma v Ul. Brass 20 bo v torek, 12. januarja, ob 18. uri odprtje razstave slikarke Stanke Golob. Umetnico bosta predstavila Andrea Bellavite in Vili Prinčič. Razstava bo na ogled do 8. februarja.
»MIŠKA IZ PARIZA PO KRMINU« je naslov razstave, ki je na ogled v kavarni Massimiliano v Krminu. Marko Vogrič, član Fotokluba 75, razstavlja fotografije Pariza in Krmina iz mišje perspektive; še danes, 8. januarja, 7.30-22.00.

V RONAH: v palači Vicentini Miniussi na trgu Unità 24 bo danes, 8. januarja, ob 18. uri odprtje razstave, ki je posvečena umetniku Re Moreu. Umetnikova dela bo predstavil Umberto Miniussi. Razstava bo na ogled do 20. januarja od ponedeljka do petka od 9.30 do 12.00. Pobuda s pokroviteljstvom občine Ronke.

V TRŽIČU: v kavarni Carducci v Ul. Duca d'Aosta 83 bo 9. januarja ob 18. uri odprtje razstave z naslovom »La grande crisi dell'esistenza« Pina Giuffrida; do 21. januarja 7.30-22.00, zato ob ponedeljkih.

NA SV. GORI je na ogled razstava jaslic, ki so jo priredili Fračiškanski samostan na Sv. Gori, Krajevna skupnost in Turistično društvo iz Solkan ter Združenje Krajevna skupnost Pevma, Štmaver in Oslavje; na ogled bo do nedelje, 10. januarja, ob delavnikih 14.00-17.00, ob nedeljah in praznikih pa od 9.00-18.00.

V GORICI: v palači Fundacije Goriške hranilnice v Gosposki (Carduccijevi) ulici 2 je na ogled razstava z naslovom »Soldati - Quando la storia si racconta con le caserme«; do 28. februarja ob sobotah 15.30-19.00, ob nedeljah 10.00-13.00, 15.30-19.00. Do 10. januarja je na ogled tudi razstava »Il Cioccolato nella Grande Guerra - Da peccato di gola a genere di conforto«; vstop prost. Vsako soboto in nedeljo ob 17. uri vodenogledi.

V KULTURNEM CENTRU LOJZE BRATUŽ v Gorici je na ogled likovna razstava, ki je nastala v sodelovanju z galerijo Rika Debenjaka »Med tukaj in onkraj. Andrej Jemec«; do 23. januarja ob prireditvah ali po domeni po tel. 0481-531445, info@centerbratuz.org.

V GALERIJI A. KOSIČ v Raštelu 5-7 v Gorici je na ogled slikarska razstava umetnika in akademskega restavratorka Marina Beroviča iz Ljubljane; do 30. januarja ob odprtju trgovine.

V MUZEJU SV. KLAIRE, na Verdijevem korzu v Gorici je na ogled razstava »Habsburžani - Štiri stoletja vladavine v obmejni grofiji 1500-1918«. Uredila sta jo Marina Bressan in Marino De Grassi in vsako nedeljo ob 16.30 nudita brezplačno vodenogled razstave. V soboto, 9. januarja, ob 17. uri bosta Marina Bressan in Marino De Grassi govorila na temo »Maria Teresa sovrana europea e contessa di Gorizia«; do 31. januarja ob petkih in sobotah 10.30-13.00, 15.30-19.00, ob nedeljah 10.30-19.00; vstop prost.

Koncerti

SKRD JADRO IN ŽPZ IZ RONK prireditva v sodelovanju z župnijo Sv. Lovrenca tradicionalni koncert božičnih pesmi v nedeljo, 10. januarja, ob 15.30 v cerkvi Sv. Lovrenca v Ronkah. Nastopila bosta zbor MePZ Klasie in Otroški pevski zbor iz Bukovice Volče Drage.

NOVLETNO GLASBENO SREČANJE v organizaciji sovodenjske občine bo v nedeljo, 17. januarja, ob 17.30 v občinski televadnici. Nastopajo domače skupine in solisti. Poleg vsakoletnih gostov Kraških muzikantov bo publico tokrat razveselil tudi istrski kan-tavtor Rudi Bučar.

Šolske vesti
PRISLUHNEMO POUKU - DANES SMO OTROCI - Večstopenjska šola s slovenskim učnim jezikom v Gorici vabi starše otrok, ki bodo v prihodnjem šolskem letu obiskovali 1. letnik otroškega vrtca, da prisluhnejo pouku v vrtcih: Pika Nogavička v Štandrežu v četrtek, 14. januarja, od 10.45 do 11.45; Mavrica v Bračanu v sredo, 20. januarja, od 10.30 do 11.30; Ringaraja v Ul. Brolo v Gorici v četrtek, 21. januarja, od 10.30 do 11.30; Kekec v Števerjanu v petek, 22. januarja, od 10.30 do 11.30; Sonček v Ul. Max Fabiani v Gorici v torek, 26. januarja, ob 17. uri; Pikapolonica v Pevmi v sredo, 27. januarja, ob 17. uri.

DNEVI ODPRTIH VRAT OSNOVNE ŠOLE - Večstopenjska šola s slovenskim učnim jezikom v Gorici vabi na dneve odprtih vrat starše otrok, ki bodo v prihodnjem šolskem letu obiskovali 1. razred osnovne šole: Gradnik v Števerjanu v ponedeljek, 11. januarja, ob 17. uri; Erjavec v Štandrežu v torek, 12. januarja, ob 17. uri; Abram v Pevmi v četrtek, 14. januarja, ob 17. uri; Zorlut v Bračanu v ponedeljek, 18. januarja, ob 17. uri; Župančič, Ul. Brolo v Gorici v ponedeljek, 25. januarja, ob 17. uri.

SLOVENSKES VIŠJE SREDNJE ŠOLE v Gorici, vabi na Dan odprtih vrat licelskega (Humanistični in Znanstveni licej S. Gregorčič, Klasični licej P. Trubar) in tehniškega pola (Tehniško-ekonomski zavod za turizem I. Cankar, Tehniški zavod upravnih smer, finance in marketing Ž. Zois, Tehniški zavod informatika in telekomunikacije J. Vega). Obiskovalci si bodo lahko ogledali šolske prostore. Profesorji bodo nudili informacije o posameznih smereh in bodo na razpolago za individualne pogovore. Dan Odprtih vrat bo v šolskem centru v Ul. Puccini 14 v sredo, 13. januarja, ob 17.30 do 19.30.

Obvestila

ODBOR SEKCije VZPI-ANPI DOLJAMLJE vabi člane na volilni občni zbor, ki bo v Jamljah v večnamenskem centru v soboto, 16. januarja, ob 15.30 v prvem in ob 16. uri v drugem sklicu.

JAMARSKI KLUB KRAŠKI KRTOV vabi na tradicionalno srečanje ob jamarškem letu 2016 v nedeljo, 10. januarja, na sedežu Kraških krtov na Vrhu z začetkom ob 9. uri. Odkopali bodo tri že označene odprtine v okolici Vrha in Dola. Ob 14.30 bo kosilo z glasbo in družabnostjo; obvezna rezervacija do 7. januarja po tel. 335-8291389 (tajništvo), 338-6178688 (predsednik) ali na kraskirkri@googlegroups.com, gerg61@alice.it.

SMUČARSKI ODSEK SPDG obvešča, da se danes, 8. januarja, med 18. in 20. uro na sedežu društva na Korzu Verdi 51/int. v Gorici zaključujejo prijave na tradicionalne tečaje alpskega smučanja, ki bodo potekali v kraju Forni di Sopra 16. oz. 17. januarja.

OBČINA SOVODNJE obvešča občane, da je na voljo goriški zbirni center za odpadke, v Ul. Gregorčič 50, od pondeljka do petka od 14.30-18.00, ob sobotah 9.30-12.20, 14.30-18.00, ob nedeljah 9.30-12.00; informacije nudijo v tehničnem uradu sovodenjske občine.

ONAV GORICA - Vsesedenska organizacija poskuševalcev vin organizira tečaj v pokušanju vin v Enoteki v Krminu ob 18. januarja dalje; vpisovanje in informacije po tel. 0481-32283 (Daniela Markovic) ali markovicidanla@yahoo.com.

Prireditve

V KROMBERKU: v Domu kulture bo v soboto, 9. januarja, ob 19. uri tradicionalni božično-novoletni koncert MoPZ Kromberški Vodopivci z gosti MePZ Lipa Šempas.

V GRADU KROMBERK bo v torek, 12. januarja, ob 20. uri predstavitev knjige Vilija Prinčiča »V Brucku taborišču«. Z avtorjem knjige se bo pogovarjal Petra Svoljšak.

KATOLIŠKA KNJIGARNA v Gorici vabi v četrtek, 14. januarja, ob 10. uri na srečanje ob skodelici kave z avtorjem Vilijem Prinčičem, ki bo govoril o svojem delu »V Brucku taborišču 1915-1918«.

KULTURNI CENTER LOJZE BRATUŽ v Krožek za družbenega vprašanja Anton Gregorčič vabi v četrtek, 14. januarja, ob 20. uri na »Srečanje pod lipami«. Gostja večera bo zastopnica pravic porabskih Slovencev v madžarskem parlamentu Erika Kiss Koleš, ki je bila na zadnjih volitvah kot prva kandidatka v zgodbini izvoljena v parlament v Budimpešti. Z gesto se bo pogovarjal Dejan Valentincic.

SLORI IN SLOVIK vabi na predstavitev znanstvene monografije »Jezik: sistem, sredstvo in simbol - Identiteta in ideologija med Slovenci in Italijci« avtorice Matejke Grgič v četrtek, 14. januarja, ob 17. uri v Trgovskem domu na Korzu Verdi 52 v Gorici. Ob avtorici bosta sodelovali Tanja Petrovič in Kristina Knez, razpravo bo povezovala Maja Mezgec.
ZVPI-ANPI DOBERDOB, sekcija J. Srebrnič, vabi v četrtek, 14. januarja, ob 18. uri na predstavitev knjige »La battaglia partigiana di Gorizia - La resistenza dei militari e la Brigata Proletaria (8-30 settembre 1943)«. Prisoten bo avtor Luciano Patat in tajnik Centra Gasperini Dario Mattiussi. Za glasbeno spremljavo bo poskrbel trio No-Bel.

Poslovni oglasi

ŽARIŠČE Ob 10-letnici smrti Milana Komarja

ERIKA JAZBAR

Morda zakotje se kedaj izkaže kot središče, morda bo nagrajen naš duh, ki vztrajno išče. Kdo pravi, da koraki naši črni niso morda zlati?

Verze je napisal Milan Komar (1921-2006), izvrsten mislec in učitelj v višjem pomenu besede, v poziji, ki mi je posebno draga, saj nosi naslov Gorica. Milan Komar je umrl v Buenos Airesu 20. januarja 2006, ob 10-letnici smrti bi nanj rada opozorila bralce - saj je pri nas skoraj neznano ime -, tudi zato ker je imel goriške korenine. Rojen je bil namreč v Ljubljani in družini primorskih beguncov, ki so rodne kraje zapustili med prvo svetovno vojno. Nekaj tednov pred smrto so mu na slovenski seji, star je bil 84 let, podlili naziv častnega senatorja Univerze v Ljubljani. V Argentini je bil od ustanovitve leta 1959 profesor za zgodovino moderne filozofije na Argentinski katoliški univerzi. Po njem se danes v Buenos Airesu imenujeta fundacija in središče za humanistične in filozofske študije, ki med drugim izdaja prepise njegovih slovitih predavanj. Teh je več stotin. Po njem nosi ime filozofska šola.

V življenju, ki ga je bil ta izvrstni izobraženec primoran na novo začeti na drugem koncu sveta, je bil najprej delavec v steklarški industriji. Oblečen v delavsko obleko je na vlaku bral grške tekste v izvirniku, kar ni ostalo neopaženo. *Provincialnost je stvar duha*, je med drugim napisal v spominskem tekstu o drugem odličnem Goričanu Janku Kralju, velikih duhov tudi najbolj bornirana provinca ne zadusi.

Želel je bili pokopan na ljubljanskih Žalah, saj je bila emigracija ranj in z cvet kulturnikov Slovenske kulturne akcije, ki bi slovenski narod lahko doma naredili lepsi, boleči danost. Njegov sin Jurij je pred nekaj meseci postal predsednik krovne organizacije Slovencev v Argentini, tistih, ki izhajajo iz politične emigracije, Zedinjene Slovenije.

Sprava je možna med ljudmi, med osebami, nikdar med idejami. Medtem ko naš svetovni nazor narekuje izločiti iz naših src vse sovraštvo, ves gnev, kajti tudi napsprotnik je podoba božja in zato vreden spoštovanja in ljubezni, nam isti svetovni nazor narekuje ne popuščati zmotnim idejam, ampak ohraniti za vsako ceno miselno jasnost in trdnost načel, je napisal tudi za vse tiste, ki radi zamenjujejo strpnost in dialog z nepredeljenostjo in opornostično mladostjo. Sicer pa je ranj *vsaka odločitev udarec z dletom v snov, iz katere si sami klešemo lastno podobo*. Pri tem osnovnem

opravilu je človek svoboden, to se pravi, je svoj gospod.

Prodiranje njegove globinske filozofije v slovensko humanistiko je postopno, saj Komarjevo pisanje spada v krog povojnih izobčencev, ki kratkoročno ne bodo našli pravega mesta v slovenskih učbenikih. Pa tudi s težavo nagovarja današnjega človeka, ki je vklenjen v tempo vsakodnevnega drvenja in - če le more - polni tišino, ki pa je za prebiranje Komarjevih tekstov potrebna. *Vsi smo v večji ali manjši meri okuženi z modernimi vitalističnimi nauki in vidimo življenje tam, kjer je le varljiv videz, ne pa tam, kjer deluje v svoji anonimini mogočnosti*, je napisal Komar.

Veliko je pisal o dilemah slovenstva v tujini, o družbi, o angažiranosti v njej. Znan je njegov esej Pot iz mrtvila, ki je izšel leta 1961 v Zborniku Svobodne Slovenije in daje naslov zbirki zapisov, ki so pri SKA izšli leta 1965, pred nekaj leti pa tudi pri založbi Družina.

Ni si mogoče misliti združbe brez vplivnih ljudi, ki izzrevajo svoj zgled v okolje tako, da je vedno dovolj spodbude, dovolj rasti, dovolj obtoka in življenja okrog njih. Brez vplivnih ljudi družba sploh ni mogoča in kjer je le-teh malo ali celo premalo, družbeno življenje znatno uplahne. Isto se zgodi, kadar ljudje niso odprtii in dostopni za zgled, ki jim ga dajejo tisti, ki so boljši in sposobnejši od njih. Tukaj gre za osnoven družbeno-psihološki zakon. V krepkem ritmu vplivanja in učljivosti utripa življenje družbe. (...)

Nihče ne hodi rad v vas k mrzlim dušam in k zaspancem in nihče se ne zbira okrog kola. Vsi pa se radi zbiramo okrog ognja, ki je simbol topline in življenja. V družbi, kjer v središču plapola življenje, so vse težnje sredotežne: vse sili skupaj; kjer pa se je središča polastilo mrtvilo, so vse težnje sredobežne: vse sili narazen. Tako so propadlo in še propadajo mnoge družine, organizacije, gibanja, institucije, univerze, vlade in države sedaj in v prejšnjih časih.

V eseju Preprostost in poenostavljanje pa je leta 1956 takole napisal: *Poznanje večno veljavnih načel nas ne more odvezati od nenehnega motrenja danega dejavnosti, sicer bo namesto polnokrvne resnice zavladal našemu duhu skupok abstraktih tez. V tem primeru bi hladno razumarstvo delovalo v temni zavezi z nizkimi težnjami duše, kot so žeja po oblasti in kontroli ter poželenje po negibnosti in mentalnem udobju.*

Če sem s tem zapisom vsaj enega bralca prepričala, da prebere Komarjevo delo ali ponovno seže po njegovih knjigah, ni bil zaman.

SLOVENIJA - Posebno podjetje za izvedbo povezave Koper-Divača

Slovenija bo v projektu drugega tira obdržala zase manjšinski delež

LJUBLJANA - Slovenska vlada je včeraj sklenila, da se ustanovi posebno projektno podjetje za izvedbo projekta drugega železniškega tira med Divačo in Koprom. Prek dokapitalizacije bodo na to lastniški vstop v podjetje ponudili zasebnim vlagateljem in zalednimi državam, Slovenija pa bo imela manjšinski delež. »Projektno podjetje bo dobito koncesijo za izgradnjo in upravljanje tega novega infrastrukturnega objekta ter tudi za izgradnjo in upravljanje dodatnih pretovornih kapacitet v Luki Koper in ostalih logističnih zmogljivosti na območju Slovenije,« je na novinarski konferenci po seji vlade v Ljubljani povedal minister za infrastrukturo Peter Gašperšič.

Pravno podlago bo dal poseben zakon, ki bo v vladni obravnavi predvidoma konec marca, DZ pa bi ga lahko sprejel maja, je dejal minister.

Ustanovni kapital za projektno podjetje bo zagotovila država, nato pa je predvidena dokapitalizacija, in sicer tako z vložki države kot zasebnih vlagateljev in zainteresiranih zalednih držav.

»Cilj dokapitalizacije je, da bi bil delež Republike Slovenije neprevladujoč, torej manjšinski, kar je v nadaljevanju pomembno tudi za pridobivanje dolžniškega kapitala, ki bo potreben za izgradnjo tega projekta,« je povedal minister.

Analizirali bodo možnosti za pocenitev projekta, trenutno vrednega več kot 1,3 milijarde evrov, predvsem z vidika potniškega prometa, hitrosti in uporabe obstoječega tira

Vlada je tudi sklenila, naj se do konca junija analizirajo možnosti za poenostavitev in pocenitev projekta - projekt je trenutno ocenjen na nekaj več kot 1,3 milijarde evrov - predvsem z vidika potniškega prometa na novem tiru, projektne hitrosti in uporabe obstoječega tira.

Končna rešitev bo znana po teh analizah, je povedal minister.

S prostorom v koprskem pristanišču sicer upravlja družba Luka Koper, je pa možnost, da se morebitni tretji pomol odda s koncesijo, je še dejal minister in dodal, da bo to urejal omenjeni posebni zakon. Z ostalo infrastrukture v pristanišču, kjer je po ministrovih besedah še veliko možnosti za širitev in nadaljnji razvoj, bo še naprej upravljal Luka Koper.

Projektno podjetje bo tudi upravljalo z drugim tirom, s preostalimi železniškimi povezavami pa še naprej Slovenske železnice.

Slovenija se za sodelovanje pri projektu dogovarja med drugim z Madžarsko, in sicer trenutno potekajo pogovori na tehnični ravni, vključno z načrtom zapiranje finančne konstrukcije s pomočjo sredstev EU in uporabe sredstev iz mehanizma EFSL. Več bo znanega po skupni seji vlad Slovenije in Madžarske 22. januarja. Minister je decembra povedal, da projekt poleg Madžarov zanima tudi Avstrijo, Češko, Slovaško in Poljsko. (sta)

Zbor Rdeča zvezda uvedel letošnje delovanje SKS Planika

Koncerta, ki ju je izvedlo ME.PZ. Rdeča zvezda iz Saleža v sodelovanju s SKS Planika in župnijo Žabnice je prejšnji konec tedna poskrbelo za praznično vzdružje v Kanalski dolini. Koncerta so organizatorji izvedli v župnijski cerkvi v Žabnicah in v svetišču na Sv. Višarjah. S svojo pesmijo je ME.PZ. Rdeča zvezda izve-

del bogat in kvalitetni program prazničnih pesmi in hkrati zaželel prisotnim prijeten začetek novega leta. Zbor, ki ga vodi Rado Milič, je izvedel svetovno znane pesmi in zaključil svoj nastop s pesmijo Sveta noč v priredbi Franza Gruberja ob vidnem zadovoljstvu poslušalcev. Koncertov v Žabnicah in naslednji dan na Višarjah so se udeležili tako domačini kot znanci in prijatelji organizatorjev, ki so prišli ne samo iz okolice, ampak tudi od bolj daleč. Gostovanje in izvedba koncerta spada med kulturnimi pobudmi, ki jih SKS Planika izvaja na ozemlju Kanalske doline.

PISMO UREDNIŠTVU

Ne smemo biti meščani ...

komentira prof. Jože Pirjevec ob bebovosti šovinistično ravnanje oblasti, ki ni poimenovala in zapisala Parika/Vrta Marije Bernetičeve tudi slovenske table zamenjali z dvojeznicimi.

Poglejmo: ko so se Langobardi leta 568 odpravili na zahod v toplejše kraje, se tedanji »Praslovenci« niso spustili do morja, niso zavzeli razsutega Trsta. Ali so se zbalz morskih širjav ali jih je preprosto bilo pre malo. Pred sto leti je po štetju 1910. bilo Slovencev v mestu ena tretjina, okoli 60 000, dve tretjini pa Italijanov. (Glej C. Battisti, Venezia Giulia).

Vidnih znakov prisotnosti Slovencev menda ne bi bilo – toda že dve desetletji pred tem so Italijani v Piranu zganjali celega hudiča, ker je avstrijska oblast obesila na tamkajšnjem sodišču troježično tablo. (O aferi je A. Apollonio, zgodovinar, napisal posebno knjigo, žalostno zabavno karikaturo duhovnega vzdružja neke zadruge provincijske družbe.) Ko so lani med Koprom in Izolom odprli novi predor in je cestno podjetje iz Lju-

bljane v dvojezičnem območju (ne)namerno postavilo samo slovenske napise, je italijanska skupnost Istrske Slovenije o tem takoj obvestila italijansko parlamentarko v Evropskem parlamentu. In cestarji so nemudoma table zamenjali z dvojeznicimi. V Trstu in v Italiji pa ne spoštujejo osebne integritete niti pokojnikov – če so z »Vzhoda«. (Na svetovnem spletu boste našli članek italijanskega klasičnega filologa, ki je našel že v Odiseji naduto in nevhodno. Pred sto leti je po štetju 1910. bilo Slovencev v mestu ena tretjina, okoli 60 000, dve tretjini pa Italijanov. (Glej C. Battisti, Venezia Giulia). Vidnih znakov prisotnosti Slovencev menda ne bi bilo – toda že dve desetletji pred tem so Italijani v Piranu zganjali celega hudiča, ker je avstrijska oblast obesila na tamkajšnjem sodišču troježično tablo. (O aferi je A. Apollonio, zgodovinar, napisal posebno knjigo, žalostno zabavno karikaturo duhovnega vzdružja neke zadruge provincijske družbe.) Ko so lani med Koprom in Izolom odprli novi predor in je cestno podjetje iz Lju-

brijnega s korenine.)

Kaj ko bi zbrali toliko »poguma«, da bi se dogovorili in, recimo, 8. februarja, na slovenski Dan kulture, po vsem mestu Trstu in Gorici in še kje, normalno vidne montirali slovenske napise – nad italijanskimi. Tako kot velja v Istrski Sloveniji, kjer imajo italijanske ustanove na prvem mestu italijanske napise – kar je seveda prav in spodobno. Krajša velja, lubi Slouenci, bi rekli

Trubar. Pa tudi Zlatoperjev Scipio bi Slovencev več ne zmerjal s psi, ki si sami ničesar ne upajo in jih je treba vleči za sabo.

Torej: Bo kdo organiziral, da bo ste nemudoma naročili napisne table - s slovenskimi napisi večjimi, bolj čitljivimi kot italijanskimi (!). Naj table in napise oblikujejo arhitekti in oblikovalci! Do Prešernovega Dne slovenske kulture je časa skoraj dovolj.

Zdravko Vatovec

Obvestilo uredništva

Pisma uredništvu morajo biti dolga največ 3.000 znakov. Daljši pišem, razen izjem, in vsekakor po naši presoji, ne bomo več objavljali oz. si pridružujemo pravico, da jih skrajšamo.

TDD predstavlja z odgovornim urednikom Novega glasa Paljkom

Po božičnih in novoletnih praznikih se na televizijske ekrane vrača oddaja TDD predstavlja, ki ga pripravlja časnikiški oddelki pri deželnem sedežu Rai. Ogledali si jo boste lahko danes ob koncu slovenskega televizijskega dnevnika RAI (približno ob 20.50) v okviru mreže Rai 3 bis. Tokratni gost bo glavni in odgovorni urednik tehnika Novi glas Jurij Paljk. Rdeča nit pogovora, ki ga vodi Andrej Černic, bo 20. obletnica izhajanja tehnika, ki ga vodi tokratni televizijski gost. Paljk bo obujal spomine na čase, ko je proces združevanja bil še v polnem teknu. V ospredju pa bodo predvsem aktualne teme. Tukaj je vprašanje vse manjših javnih prispevkov za slovenske ustanove, ki so prizadele tudi izdajatelja Novega glasa, Zadrugo Goriška Mohorjeva. Pomenljivo pa bo v bližnji prihodnosti tudi vprašanje združevanja založnikov, v katerega vse bolj sili zdajšnja deželna uprava. Ponovitev oddaje bo v sredo, 13. januarja pred TV dnevikom, približno ob 20.05.

SMUČARSKI SKOKI - Še o veličastni zmagi Petra Prevc

Pet do osem metrov boljši od konkurenco

»Peter Prevc je zadovoljen le z absolutno perfekcijo«

BISCHOFSHOFEN - Slovenski smučarski skakalec Peter Prevc po zmagi na noveletni turneji sprejema pohvale in čestitke z vseh strani. Da je trenutno korak pred konkurenco, mu priznavajo tudi tekme.

Nemški trener Werner Schuster pravi, da je Prevc ob dobrem skoku trenutno pet do osem metrov boljši od konkurenco. Nemci so zelo zadovoljni z izkupičkom na turneji, kjer so zabeležili največ moštveni uspeh po več kot desetletju, a tudi Schuster priznava, da Freund klub dobrim skokom tokrat možnosti v dvoboju s Prevjem ni imel.

»Severin je pokazal največ, kar zmore. Sam ni naredil nobene velike napake, a Prevc je trenutno korak spredaj. Ob dobrem skoku je pet do osem metrov boljši tudi od Freunda. Mislim, da je Severin v finalu Bischofshofna pokazal svoj najboljši skok na turneji sploh in na ta način za Prevjem še vedno zaostal za meter in pol. Razčakanja ni. Če bi Severin v finalu zapravil zmago, bi bilo drugače, tako pa je lahko zelo ponosen tudi na svoje drugo mesto.«

Schuster priznava, da je Freund trenutno v težkem psihičnem položaju, saj daje svoj maksimum, a je vseeno precej oddaljen od lanskih zmag. »To res ni lahko, a lani denimo je bilo obratno. Slovenci, posebej Prevc, pa so pred sezono očitno delali odlično, njegova forma je zavidljiva. Freund zdaj lahko le nadaljuje z dobrimi skoki in čaka na napako tekme. Morda bomo to dočakali že na svetovnem prvenstvu v poletih na Kulmu.«

Napake v Prevčevih skokih tudi Schuster trenutno ne vidi, všeč pa mu je, kako je slovenski šampion povečal hitrost na skakalnici, njegov natančen odriv in predvsem druga tretjina skoka, kjer naredi razliko do konkurenco.

»V tem delu je nekoliko bliže smučer in nekoliko mirnejši in preudarnejši od drugih,« še pravi Schuster, ki poudarja, da nobene serija ne traja večno.

Peter Prevc je zmagal na treh tekma 64. noveletne skakalne turneje, do zmagoslavlja na vseh štirih tekmatih turneje pa mu je manjkal le kanček sreče na uvodni tekmi v Oberstdorfu, kjer ga je slabši veter potisnil na tretje mesto. Dosej je na vseh štirih tekmah noveletne turneje v eni sezoni zmagal le Nemec Sven Hannawald v sezoni 2011/2002. »Mislim, da je bil to eden mojih najlepših dni v življenju. Izjemno veliko slovenskih navijačev, kot da bi bil že konec sezone v Planici, ne pa sredi nje v Bischofshofnu. Veliko število slovenskih zastav je pospremilo mojo osvojitev zlatega orla. Vse kar se mi je nabiralo v zadnjih petih dneh je šlo veri iz mene in sedaj je le še veselje,« je v prvi izjavi dejal Peter Prevc, ki je za svoj uspeh dobil 18.400 evrov.

»Počutim se sproščen, bilo je težko, toda za mano je izjemen dan. Nisem pričakoval, da se bo vse tako dobro izteklo. Zdaj je konec vsega, ni se treba en dan na nič pravljati. Težko opisem občutke, vsi so na pozitivni strani. Vse štiri tekme so bile tež-

ke, noči so bile vse daljše in upal sem, da ne bi na zadnji tekmi kaj 'zamočil'. Do zadnje tekme je treba ostati zbran, bilo je zahtevno, vendar se je splačalo. Toda sezona še ni konča, po dnevu ali dveh se vse začne znova. Mogoče je zame še boljše, da gremo takoj v Willingen, kot v domovino, ker kar vem, kje bom imel več miru,« je dodal Prevc.

»Peter Prevc je zadovoljen le z absolutno perfekcijo,« je ocenil njegov reprezentančni kolega Jurij Tepeš, Norvežan Anders Jacobsen, ki je že zmagal na noveletni turneji, pa je dodal: »Potrebuje le sekundo, da se postavi v optimalni položaj za polet.« (STA, jng)

IZ ARENE V BISCHOFSHOFNU - Novinar Rai Erik Dolhar

Selfiji pod skakalnico, dvigalo in neleteči »jodlarji«

Zadnjo, za slovensko javnost zgodovinsko tekmo skakalne Novoletne turneje v avstrijskem Bischofshofnu si je v živo na prizorišču ogledal tudi tržaški novinar slovenskih sporedov Deželnega sedeža Rai Erik Dolhar.

»Kako do zadnjega dne aktivno izkoristiti božično-novoletni dopust? Zelo enostavno vprašanje za nekoga, ki ima svoj poklic tako rad, da ga ima skoraj za poslanstvo. Kako bi se lahko vendar odrekel priložnosti, da po 19 letih vidim slovenskega smučarskega skakalca, ki dvigne v nebo zlatega orla, ki ga podežijo vsako leto na Sveti tri kralje zmagovalcu slovite Novoletne turneje štirih skakalnic? Nemogoče, «nam je povedal Dolhar in nadaljeval: »To pa očitno ni bila le moja zamisel, saj je v Bischofshofen pripeljalo na desetine slovenskih avtobusom več ali manj organiziranih navijaških skupin iz vseh koncov Slovenije. Avtocestni izvoz Bischofshofen je isti kot za Zell am See pod ledenirom Karprunom. Gneča na avtocestnem izvozu je bila razumljivo velika, saj skušajo vse skozi švankino uho čim bliže največji izmed štirih skakalnic Novoletne turneje. Tu sem zadnji bil leta 2003, ko so potekali skoki v okviru trbiške univerzide, ki bi bili morali potekati v Planici, a so jih zaradi pomanjkanja snega, premestili v to zakotno in slavno salzburško gorsko vasico. S pomočjo policistov sem se prebil do novinarskega centra, po dvigu akreditacije pa parkiral v stranski ulici in se s kombijem organizatorjev odpeljal do skakalnice.«

Tržaški novinar nam je takole v nadaljevanju opisal svoj dan »pod skakalnico«: »Čeprav je ura šele 15.00 (Feretiči-Bischofshofen točno 3 ure, sicer precej športne vožnje po avtocesti), se pravi, da se bo čez pol ure začela še poskusna serija, medtem ko bo prva serija na sporednu čez natanko dve ure, je tekovni urah pod šotorom pri skakalnici že mrglec kolegov, od katerih najprej prepoznam slovenske. Seveda tiste, s katerimi se srečujemo zlasti v zimskih mesecih na vseh večjih tekma svetovnega pokala, pa naj si bo v alpskem ali norijskem smučanju. Po hitrem krogu med tipkovnicami se takoj napotim proti sektorjem ob skakalnici, kamor mi je dovoljeno vstopiti. Med temi je, na moje veliko začudenje, tudi dvigalo, s katerim se očitno ne samo skakalci podajo na vrh

zaletišča. Nemudoma izkoristim priložnost, tudi da si zviška ogledam športno arenou, ki obdaja to imponantno skakalnico z razpoznavnim obstranskim stolpom z veliko črko B na južni steni. Tam spodaj že plapolajo številne zastave, med katerimi prednjačijo slovenske. Dvigalo ustavi ravno na koncu mize oz. pod tistim zobom na koncu zaletišča, pod katereim se širi le globina, tako da skakalci preskočijo »hrbet« zaletišča in sploh ne vidijo, kje bodo pristali. Pogled v dolino pa tu ni tako zastrašujoč kot na drugih skakalnicah oz. letalnicah, na vrhu katereh sem bil. Že v Planici te »stisne« ko pogledaš v dolino, da o Innsbrucku, kjer je na koncu zaletišča za tribunami kopališče, ali o Holmenkollnu nad Oslom, kjer je pristajalna steza v poletnih mesecih jezero, sploh ne govorimo. A vrnimo se v Bischofshofen. Po ogledu poskusne serije iz »ptičje perspektive« se vrнем v športno arenou, kjer se v dodeljenem sektorju za časnikarje in nekatere druge kategorije ljudi takoj pridružim navidezno organizirani »fan skupini«, v kateri so morda tudi sorodniki naših orlov vsaj sodeč, ne samo po vihriah zastavicah, temveč predvsem po ljubkovalnih pozdravih in selfijih z našimi junaki. Prva serija se začne, nenelektreno vzdušje pa je čutiti ob vsakem koraku, saj je to vendar veliki finale najprestižnejše turneje smučarjev skakalcev. Prva serija se izteče po naših željah. »Pero mišica« krepo vodi, njegov perspektivni mlajši brat, šele 16-letni najmlajši skakalec v svetovnem pokalu Domen pa je odličen 9. Našim orlom se niso zatrele hlače, kot smo se bali, saj so dokazali, da še kako znajo leteti, tudi na krilih fantastičnega občinstva, tako da je sam Peter Prevc takoj po tekmi izjavil, da se mu je zdelo, da sploh ne skače v tujini, temveč doma, saj je med približno pet tisoč slovenskimi navijači vihralo na stotine slovenskih zastav, ki so povsem zasečile maloštevilne avstrijske, čeprav je bilo gledalcev baje skupno približno 20 tisoč, se pravi da je bilo Slovencev le eno desetino. Adrenalin se je začel vse močnejše pretakati v mojih žilah, ob nastopu zadnjih treh najboljših po prvi seriji, pa sem bil skoraj v časnikarskem transu. Pričnjam! Kako odrešujoč je zato deloval name zadnji Prevc skok, s katerim je osvojil tekmo in skupno zmago na prešišni turneji. Pa ne samo pri meni. Pri

Ulica dei Montecchi 6

tel. 040 7786350

faks 040 7786339

sport@primorski.eu

Ana Bucik zmaguje

ZÜRICH - Novogoriška alpska smučarka Ana Bucik je na slalomu za evropski pokal v švicarskem Zinalu premagala Avstrijko Katharino Gallhuber za šest stotink.

Platini umaknil kandidaturo

PARIZ - Predsednik Evropske nogometne zveze (Uefa) Michel Platini je dokončno umaknil kandidaturo za predsednika svetovne zveze Fifa.

Kalc v pokalnem finalu

JUBLJANA - Jutri in v nedeljo bo v Kamniku na sporedu zaključni turnir pokala Slovenije za odbojkarje. ACH Volley bo jutri v prvem polfinalnem obračunu ob 15. uri igral s Panvito Pomgradom, ob 20.30 uri bosta igrala še Calcit Volleyball in Krka. Finalna tekma bo v nedeljo, ob 19. uri. Danes bosta v Kamniku na sporedu polfinalni tekmi za odbojkarice: Nova KBM Branik - GEN-I Volley in Calcit - Luka Kopra (tržaškega trenerja Marka Kalca).

OLIMPIJSKE KVALIFIKACIJE (ženske): Italija - Poljska 3:2. Danes (polfinale): Italija - Nizozemska.

Peter Prevc po sredinem zmagoslavlju v Bischofshofnu v Avstriji

Erik Dolhar in slovenski navijači v Bischofshofnu

daleč od slave nekdaj odličnih »letečih jodlarjev«. Tudi morda zaradi tega sem imel občutek, da je bil vsaj del avstrijskega občinstva na slovenski strani, proti Nemcu. Morda pa je bil to samo občutek. Prevc mlajši se je pod bratovimi krili prebil iz 9. na 6. mesto, kar je odličen rezultat. Za to podporo je domačim godbam na pihala iz Vodic zaigrala na koncu Avsenikovo »Ostanimo priatelji«. A si predstavljate ponos v družini Prevc v zakotni Dolenji vasi pri Železnikih oz. Škofi Loki? Peter Prevc zmagovalec Novoletne turneje, prvi Slovenec po slavnem Primožu Peterki? Na doskočišču skakalnice v Bischofshofnu pa je kar dvakrat zdonela Zdravljica, ki so jo ob koncu okrasili še čudoviti ognjemeti. Čeprav je bila povratna pot do Trbiža mučna zaradi utrujenosti in slabe vidljivosti na cesti, mi ni prav nič žal, da sem prisostvoval pisjanju skakalne zgodovine, ne samo slovenske!«

IZPOSOJENI KOMENTAR

Začetek Prevčeve ere

Pred Petrom Prevcem se klanja ves skakalni svet. Slovenski as se je namreč v sredo pridružil velikim šampionom, ki so vsaj enkrat osvojili noveletno turnejo, tekmovanje, ki ga smučarski skakalci postavljajo ob bok svetovnemu prvenstvu in olimpijskim igrám. Z »zlatim orlom« je 23-letnik iz Selške doline oplemenil svojo vitrino in se znebil vzdevka »večno drugi«, ki so mu ga pripisovali zlasti v tujini, potem ko je v zadnjih letih bolj ali manj redno osvajal kolajne na velikih tekmovanjih, vendar do včeraj nobene najžlahtnejše.

Petrov niz je res sijajen, razen vetrovne »loterije« z eno samo serijo na prvi preizkušnji v Lillehammerju je na vseh preostalih tekma v sezoni skočil na zmagovalni oder. Takšnega skakalca smo imeli Slovenci le še v Primožu Peterki, našem prvem skupnem zmagovalcu noveletne turneje (1996/1997).

Toda v nasprotju z moravškim »orlom«, ki je kot meteor med svetovno elito zablestel pri rosnih šestnajstih letih in se začel po dveh sezona prevlade »utapljati« v sivem povprečju, se je Prevc počasi vzpenjal proti vrhu. Korak za korakom. Zato strokovnjaki verjamejo, da bo še dolgo vladal skakalnemu svetu.

O tem so prepričani tudi zaradi njegove osebnosti, hladnokrvnosti in standstotne osredotočenosti na šport ter seveda tudi zaradi izjemne tehnike skakanja, ki jo je težko posneti. Ni jih malo, ki so prepričani, da se je zmagoslavlju na 64. noveletni turneji začela Prevčeva era v smučarskih skokih.

Miha Šimnovec/Delo

Naveličal se je

Avtirske smučarske skakalci Gregor Schlierenzauer je sklenil sezono. Dvakratni zmagovalec noveletne turneje je včeraj ob 26. rojstnem dnevu sporočil, da v svetovnem pokalu letos ne bo več nastopal. »Po nastopih na Bergislju je razčaranje ubilo še zadnjo strast,« je na svoji spletni strani zapisal avstrijski skakalec.

SMUČANJE - Livio Rožič o projektu Smučaj z nami - Skupaj zmoremo

»Sami smo krivi, če je otrok manj«

Smernice, ki so si zadali pri organizaciji učiteljev smučanja OOZUS in Združenju slovenskih športnih društev v Italiji so jasne: slovenščina, vzgoja kvalitetnega smučarsko-pedagoškega kadra in promocija smučanja. »Tako je nastal projekt Smučaj z nami - Skupaj zmoremo,« je povedal eden izmed glavnih pobudnikov **Livio Rožič**, član goriškega planinskega društva SPDG. Rožič je obrazložil, kako in zakaj je pravzaprav prišlo do načrta oziroma ideje, ki bi v solah spodbudila otroke, da se preizkusijo v zimskih športih: »Vpisovanja in zanimanje za smučarske tečaje so v zadnjih dveh-treh letih nespodbudna. Trend je negativen in predvsem v zadnjem letu je bil tako na Goriškem kot na Tržaškem padec zelo hud. V smučarski komisiji ZSŠDI in izvršnem odboru organizacije učiteljev smučanja smo analizirali nastalo situacijo in prišli smo do zaključka, da je bolj učinkovito, če se angažiramo in se predstavimo po solah. V razredih smo pokazali opremo, zavrteli film in predstavili različne smučarske discipline. Projekt, ki ga je naša športna krovna organizacija hitro sprejela, sem začrnil lani poleti. Tako smo šli v akcijo in smo smučarsko dejavnost promovirali po goriških osnovnih šolah. Na pomoč nam je priskočila tudi novogoriška alpska smučarka Ana Bucik, ki letos uspešno nastopa v svetovnem pokalu in je pred leti, ko je bila mlajša, nastopala tudi na Čezmejnem goriškem smučarskem prvenstvu in tudi na tekmovaljih Primorskega smučarskega pokala skupaj z našimi smučarji. Z Bucikovo smo snemali videoposnetek.«

Posebno poglavje ste posvetili jeziku oziroma slovenščini.

Veliko otrok, ki obiskuje slovenske šole na Goriškem izhaja iz mešanih zakonov ali tudi iz čisto italijanske družine oziroma druge narodnosti. Doma se večkrat pogovarjajo v italijanščini in ne uspejo v celoti razvijati slovenskega besednega zaklada. To vemo tudi iz obširne raziskave, ki jo je skupaj s Slorijem pripravilo ZSŠDI. Smučarski tečaji so torej nadgradnja tako iz športnega kot iz jezikovnega vidika. Naši učitelji so Slovenci iz Italije in vadba poteka izključno v slovenskem jeziku. Ali ste vedeli, da so italijanski »attacchi« v slovenščini smučarske vez? To so enostavni izrazi, ki jih uporabljajo naši učitelji.

Pred kratkim je v intervjuju za naš dnevnik načelnica smučarske komisije ZSŠDI Sabina Slavec izrazila nezadovoljstvo, ker tržaške in goriške slovenske šole na zimovanjih premalo sodelujejo in izkoriscajo slovenske smučarske učitelje.

Velja. Strinjam se s Sabino, čeprav so nas nekatere šole že poklicale in bomo letos sodelovali z njimi oziroma jim nudili naš strokovno pomoč. Izpostavl pa bi še drug problem, saj v Italiji ne predvideno, da lahko otroke učijo smučarski učitelji nižje stopnje. Medtem ko se v Sloveniji to da brez težav.

Ali ste načrtovali, da bi pobudo Smučaj z nami - Skupaj zmoremo razširili tudi na Tržaško?

To so naše želje, čeprav smo kadrovsko šibki. Upam, da nam bo to prej sli slej uspelo. Predstavil vam bi tudi drugi del projekta.

Prosim.

Če bo projekt učinkovit, bi ga razvili in bi obenem priskočili na pomoč družinam, ki so v finančni stiski in si ne morejo privoščiti smučarske dejavnosti. Ne smemo pozabiti, da je ta šport precej draža zadeva. Pomagali bi jim pri najemu oziroma izposoji opreme, pri plačilu tečajnim in drugo podobno. Ideje so. Treba pa jih je konkretnizirati.

»Smučarji imate podjetniško žilico ...Predvsem smo zelo športno trmasti.

Omenili ste padec tečajnikov. Letos boste Goričani prvič organizirali smučar-

Član goriškega SPDG Livio Rožič pravi, da je bil skupni smučarski projekt Gadi (na arhivskem posnetku Minej Purič) pred nekaj leti eden boljših doslej

ARHIV

ske tečaje skupaj z opensko Brdinom.

To je korak naprej. Škoda, da smo na skupno pot stopili šele zdaj, ko smo vsi v krizi. Sem pristaš tesnega sodelovanja, če že ne združitve. Približati pa bi se morali že pred časom, ko smo pri vseh naših klubih imeli po sto do sto petdeset tečajnikov. Smučarski tečaji so namreč baza oziroma bazen za kasnejšo sestavo tekmovalnih ekip. Samo poglejte letošnje številke: tri društva skupaj (Brdina, Devin in Mladina, goriški SPDG nima tekmovalne ekipe op. av.) imajo v kategoriji dečkov/deklic in naraščajnikov/naraščajnic le pet tekmovalcev. To pomeni, da nismo bili dovolj daljnogledni.

Katera so vaša pričakovanja za letošnjo tekmovalno sezono. Tržaška društva nastopajo združeno tudi v kategoriji baby/miški.

Kritičen sem do tega sodelovanja, ker je po neki meri vsiljeno. Nekateri starši so se odpovedali sodelovanju in so raje vpisali otroke v druge italijanske klube.

Koliko otrok je približno prestopilo k drugim klubom?

Sodeč po podatkih, ki smo jih imeli na razpolago, dobra polovica. Zapustili so nas tudi solidni in perspektivni smučarji oziroma smučarke, ki so že dosegali dobre rezultate in so se redno pojavljali na stopničkah na deželnih tekmovanjih. To je bila napaka, ki smo jo storili. Priznati moramo, da smo v zadnjih sezona slabno delali.

Katere napake ste storili?

Bilo je več težav, ki so se nakopicičile: vodenje, kadrovanje, trenja in nezaupanje med klubni (vsak še vedno rad spelje vodo na svoj mlin) ... vse to so starši občutili in so se naveličali. Bodimo pošteni: vsako leto govorimo o dolgoročnem projektu združenih smučarskih ekip, ki pa se klavrnno konča po eni sami sezoni (in zamenjava v trenerjev). Tudi to ni vplivalo pozitivno. Najboljši projekt v zadnjih letih je bila združena smučarska ekipa Gadov, s katero smo poželi nekaj dobrih rezultatov. Imamo namreč kar nekaj trenerjev in učiteljev letnikov od 1990 do 1993.

Jan Grčic

NOGOMET - Odmevi po zmagi Vesne v finalu državnega pokala

Kava pri točajki Vesni

Robot, rdeče-bela majica in Davidov poljub, Kosmačev »late night show« - Zdaj v Veneto in na Tridentinsko

taš nisem zmagal ničesar pomembnega,« je dejal vratar, ki mu zaradi dolge rasta pričeske pravijo enostavno Bob. En del pričeske je takoj po tekmi moral žrtvovati, saj je verjetno zaradi stave moral pod škarje.

Praznik kriške Vesne se je nadaljeval v večernih urah z vaškimi navijači v osmici v Briščah. Med druženjem je vsem še enkrat čestital predsednik Roberto Vidoni, ki je bil ob koncu tudi rahlo ganjen, ob njem še športni vodja Paolo Soavi, trener Luigino Sandrin in v imenu navijačev Vojko Tretjak. Na mizi se je lesketal pokal, kitara in petje pa sta še na prej popestrila kriško noč.

Zmaga državnega pokala v deželnem konkurenči odpira kriški ekipi vrata družega dela pokalnega tekmovanja. Vesna se bo februarja pomerila na troboju s predstavnikom iz Veneta in zmagovalcem pokala na Tridentinskem (osmina finala). Oba nasprotnika sta že znana. Pokal je v Venetu osvojila ekipa Liapiave iz kraja San Polo di Piave (pokrajina Treviso), medtem ko je v Tridentu slavil zmago Virtus Bolzano iz Bocna po strelenju enajstmetrovk proti moštvu Mori Santo Stefano, staremu Krasovemu znancu iz D-lige.

Finale državnega pokala amaterjev se običajno igra na stadionu Flaminio v Rimu, pot do prestižnega finala je vsekakor prava lotterija. Nobenemu zmagovalcu doslej ni uspela dvakratna zmaga, lanskemu zmagovalec pa je bil nogometni klub Cassino iz Lazio.

Zmaga v Manznu jamči Vesni že nekatere nagrade. Ob pokalu in športnem materialu tudi celodnevno druženje z nogometniki Udineseja ob priložnostni prvenstveni tekmi. Nagrado jim je zagotovila deželna nogometna zveza. Vse kaže, da bodo nogometniki Vesne koristili nagrado že ob koncu tega meseca. V Vidmu in na dokončno prenovljenem videmskem stadionu bodo gosti v nedeljo, 31. januarja, ko bo na sporedu srečanje Udinese – Lazio in to dan po domačem derbiju s Krasom.

Po zmagi v pokalu je konec tedna že na vrsti prvenstvo elitne lige. Kras bo v soboto v Repnu ob 14.30 gostil Sanvitese, Vesna pa v nedeljo Cordenons v Križu ob 15. uri. (mar)

KOŠARKA - Pester konec tedna

Bor pred domačimi navijači, Sokol v Gorici

Po božičnem premoru se košarkarska prvenstva - z izjemo promocijske lige - vračajo k običajnemu ritmu. Po sredini klofuti na domačih tleh bo **Jadran** že jutri ob 21. uri ponovno nastopal, in sicer v Montebelluni, kjer čaka Bana in soigralce zadnji krog prvega dela letošnje **C-lige gold**. Gre za solidno ekipo, ki je predvčerajšnjim pokrbelna za pravi podvig, saj je v gosteh premagala vodilni Tarcento. Filozofija društva je podobna Jadranovi, saj sta v moštvu dva izkušena igralca (Lorenzetto in Sottana), jedro ekipe pa nato tvori veliko igralcev, ki so košarkarsko zrslji v tamkajšnjih mladinskih selekcijah. Jadran bo tudi tokrat nastopal brez Ridolfija in Cettola, upati pa je treba, da bo prislo do reakcije po porazu proti Mestram.

Po več tednih mirovanja se bodo vrnilne na igrišče tudi ekipe, ki nastopajo v **C-ligi silver**. Igralci **Bora** bodo igrali jutri ob 18.30 na Stadionu 1. maja, kjer jih čaka srečanje proti ekipi Latte Carso UBC, ki zaseda zgornji del lestvice. Poškodbe in gripa so nekoliko zaznamovalo Borove počitnice, varovanci trenerja Kontovela želijo zagotovo nadaljevati z uspešnim zaključkom leta 2015, ko so zbrali tri zaporedne zmage. (av)

Košarkarji ekipe VZS Mitja Čuk uspešni

VZS Sklad Mitja Čuk je v tržaški športni palači na Čarboli sklenil pestro športno sezono z nastopom na košarkarskem turnirju »Trst združevanja«, ki ga je organiziral tržaški Anffas. Na koncu turnirja niso sestavili lestvice in vse ekipe so dobine enake pokale, igralci pa spominske kolajne.

Izidi turnirja: Anffas Stars - Zunami 14:14; Cest - VZS M. Čuk 24:16 (Fragiacomo 10, Jelenič 4, Milič 2); Le Primizie - Anffas Stars 16:8; Zunami Cest 16:15.

VZS Mitja Čuk - Le Primizie 16:10 (8:4)

VZS: Sfereddo, Fragiacomo 10, Jelenič 6, Carciotti, Spazzali, Schergna, Maruel, Milič; trener: Stefančič.

Košarkarji VZS M. Čuk so v okviru turnirja igrali tudi tekmo prvenstva Bomba proti ekipi Le Primizie. Za lep uspeh je treba pohvaliti vse naše košarkarje, še posebno Fragiacoma in Jeleniča. Prvenstvo se bo nadaljevalo januarja. (lako)

Vrstni red: VZS Mitja Čuk 6 točk; Schultz 4; Cest, Zunami, Colibrilli 2; Le Primizie, Il Mosaico, Olbleks 0.

7 izzivov v letu 2016

Novo leto, novo življenje, stare navade. Vsako leto bi lahko bilo pravo leto za življenjske spremembe, doseganje osebnih ciljev in neverjetna zadostanja, večkrat pa se to zgodi samo na pol in deloma po sreči. Januar pa v vsakem primeru ostaja najboljši mesec za postavljanje ciljev, načrtovanje in sprejemanje izzivov. Letos smo se pri Šumu odločili, da izberemo sedem izzivov, za katere zares želimo, da bi jih naslovljeni sprejeli in uresničili – konec koncev je letos prestopno leto in imamo štiriindvajset ur več na razpolago, da udejanjimo svoje načrte (pa vse najboljše vsem, rojenim 29. februarja, končno)!

1.

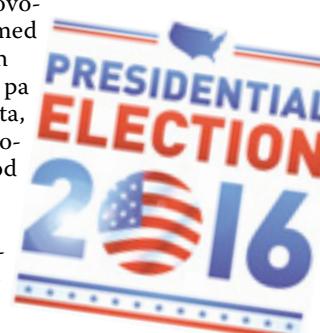
... 188 državam, ki so podpisale Pariško pogodbo decembra 2015

Pred mesecem dni je potekala 21. konferenca Združenih Narodov o podnebnih spremembah, t.i. COP 21: takrat se je o tem veliko govorilo, velika večina pogodbene ZN je tudi podpisala perspektivno in upanje vzbujajočo pogodbo. Izziv za vse države, ki so se s podpisom obvezale, da bodo udejanjile sprejete ukrepe in znižale raven onesnaževanja ter znižale emisije ogljikovega dioksida, je, da na to ne pozabijo. Pred Pariško pogodbo je bil Kjotski protokol le deloma uspešen, globalno stanje pa se je poslabšalo – lepo bi bilo, da bi se ta svet končno spremenil na boljše in da bi podpisi, obvezni in obljube držali.

2.

... prebivalcem ZDA

Naj ameriški volivci prijetno presenetijo in izberejo primerenega novega predsednika (oziroma predsednico!) svoje države. Naj ne podležejo rasističnim, ignorantskim in nasploh sovražnim govorom. Izmed ameriških volivcev pa naj nam ta, ki bo izvoljen/a od ostalih, dokaže, da se lahko njihova država

... Italiji

Cilj italijanskega premiera za leto 2016 je, da bi bila italijanska republika končno sodobna velesila na evropski in svetovni ravni, da bi na njo gledali z novim spoštovanjem in občudovanjem. Ker si je ambiciozen izziv postavil že italijanski ministrski predsednik, se bomo zadovoljili s skromnejšo željo. Ali bo Italijanom končno uspelo se otresti senče preteklosti in predskodkov ter dokazati, da imajo kot vsak narod svoje prednosti in slabosti? Dobra štartna točka bi lahko bilo evropsko nogometno prvenstvo. Ali bodo letos televizijski komentatorji objektivni? Ali bo narod tekme doživjal kot tekme, in ne kot vojne? Ali se bomo letos lahko končno nehalo batiti italijanske zmage z zavestjo, da ta bo prinesla množično navdušenje, ne pa tudi megalomanskih teženj vsemogočnosti in večnosti? Mogoče bo letos pravo leto – za bolj in manj ambiciozne cilje.

4.

... Sloveniji

Združeno kraljestvo zadnja leta ljubi »škandalozne« referendumne. Od Škotske, ki je, kiltu in nemočemu naglašku, še vedno del najbolj znane

monarhije, do napol napovedanega referendumu »Brexit«, na katerem naj bi prebivalci Velike Britanije in Severne Irske izrazili svoje mnenje glede potencialnega izstopa njihove države iz Evropske Unije. Komu naj gre večji izziv? Evropski Uniji, ki mora spet in znova dokazovati smiselnost svojega obstoja, ali njeni najbolj samosvojni članici?

3.

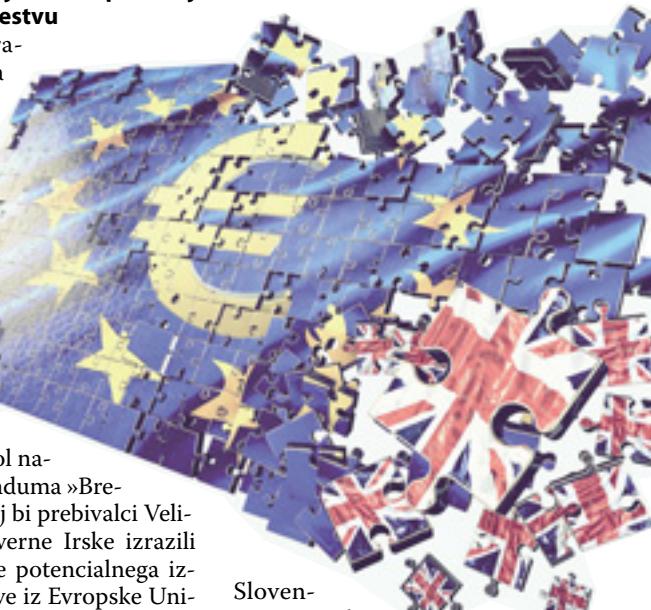
... Evropski Uniji in še posebej Združenemu kraljestvu

Združeno kraljestvo zadnja leta ljubi »škandalozne« referendumne. Od Škotske, ki je, kiltu in nemočemu naglašku, še vedno del najbolj znane monarhije, do napol napovedanega referendumu »Brexit«, na katerem naj bi prebivalci Velike Britanije in Severne Irske izrazili svoje mnenje glede potencialnega izstopa njihove države iz Evropske Unije. Komu naj gre večji izziv? Evropski Uniji, ki mora spet in znova dokazovati smiselnost svojega obstoja, ali njeni najbolj samosvojni članici?

5.

... Sloveniji

Na to, da čakajo Slovenijo letos mnogi izzivi, nas opozarja tudi dnevnik Delo. Od večnih težav kot so zdravstvo, promet in gospodarstvo do sodobnih častí, kot npr. Evropska zelenena prestolnica 2016 – Ljubljana. Mi bi letos radi, da sprejmejo (oziroma sprejmemo)

Slovenci izziv, da bili ponosni

na svojo matico. Da bi maloštevilne kilometre obale izkoristili za običajne namene, ne pa za lepovidovsko hrepenevanje po lepih in boljših, predvsem po tujih krajih. Ne smemo izgubiti kritičnosti in želje po boljši državi, to že ne, vendar smo lahko narodno zavedni tudi, ko Zdravljica ne odmeva po smučiščih. In da bi že enkrat prenehali s svojo majhnostjo ali pa da bi poskusili o njej govoriti v Monaku, Andorri in Lichtensteinu – in pri tem ne pozabili, da živi sam Papž v Vatikanu.

6.

... Vsem slovensko govorečim

Iz srca bi radi povabili vse, ki govorijo slovenski jezik, da se končno zajmi zavzamejo. Naj bo to v knjižni ali narečni obliki, naj izginejo malomarnost, težnja po uporabi grozovitih tujih in nesprejemljive slovnične in pravopisne napake. Naj se vsak sam pri sebi zamisli. Ali nimamo dovolj slovenskih besed, da bi izrazili vse svoje misli? Ali je zaradi prehudo pogledati v pravopis ali pobrskati po slovnicu? Saj ni treba, da se zaradi tega jezik kristalizira, tudi Cankar je uporabil »interesantno«, zato lahko brez vsakega zadržka ciljate na to, da bo v vašo pomočjo slovenski jezik zlahetnejši, ne pa revnejši in bolj umazan.

7.

... Svetu

Končali bomo kot lepotne kraljice (te klasične, ki so že lele mir na svetu, ne kot najmodernejsa italijanska, ki si je zaželela, da bi doživel vojno). Že res, da v človeški naravi je ogromno negativnih lastnosti, katerih rezultat so tudi vojne in smrt nedolžnih, da je denar sveta vladar in da se ne bomo nikoli resili vseh mogočih vsemogočnih lobijev, ki manipulirajo z vsem in vsemi ... Pa vendar: potrudimo se, da bomo letos resno boljši. Da bomo molčali in dobro premisli in se informirali, preden bomo spregovorili (ali kakor koli izrazili svojo ignoranco in nestrnost, v več ali manj kot sto štiridesetih twitterjevih znakov), da bomo poskušali razumeti sočloveka, naj bo to med prepirom z bližnjim ali med postavljanjem bodeče žice proti daljnemu, da bomo bolj skrbeli za okolje (končno je napočil čas, da se resno posvetite ločevanju odpadkov!), da ne bomo podlegli vsem potrošniškim težnjam in da bi končno vti in podobni obrabljeni klišči, ki smo jih že tisočkrat slišali in ponovili, postali končno dejstva.

Preblisk tedna - Preblisk tedna - Preblisk tedna

»V življenju je treba biti prijazno nadležni, še zlasti, ko se ima opravka z raznimi državnimi uradi.«

Samo Pahor v neformalnem pogovoru

Preblisk tedna - Preblisk tedna - Preblisk tedna

Šepeta se - Šepeta se

Kam na potep?

Novo leto je tu. Cas načrtovanja, priprav novih pričakovanj in želj. Pa tudi planov za bočne avanture. Da bodo potovanja zanimivejša ter zabavnejša, smo šumovci za vas pripravili seznam nekaterih posebnih in svojevrstnih praznikov okrog po svetu.

Hadaka Matsuri (dobesedno »praznik golega človeka«) je tradicionalni praznik japonske lokalne skupnosti v bližini templja Saydai v Okayomi. Izvori rituala, katerega namen je odgnati zlo in nesrečo, segajo več kot 1200 let nazaj v zgodovino. Potem ko udeleženci tega praznovanja, ki je namenjeno samo moškim, preživijo nekaj dni v samoti, molitvi in meditaciji, je iz skupine izbran en moški, imenovan Goli Človek, ki mora nase simbolno prevzeti grehe vseh. Na ta dan so udeleženci odeti samo t.i. »fundoshi« in opravijo razne stopnje preizkušenj, med temi morajo npr. uloviti s stropu visečo vijo, na kateri so obešene slaščice. Ko jim to uspe, ulovljeno daritev najprej žrtvujejo bogovom, nato si sladke dobrote porazdelijo še med seboj. Ker se obreda udeleži res veliko število moških, se pogosto zgodi, da se lov na viseče slaščice zaključi z brazgotinami in udarci po telesu.

Mesto New Orleans privablja vsako leto v pomladanskem času množice turistov z vseh koncov sveta. Tu se namreč odvija največji **Jazz Festival** na svetu, ki poleg številnih jazz koncertov nuditi obiskovalcem raznovrstno paletu dejavnosti in zanimivosti – od stojnic, prodaje cd-jev in tipičnih lokalnih jedi do umetniških in glasbenih delavnic ter razstav in raznih pobud, ki skušajo ovrednotiti etnično in kulturno bogato dediščino New Orleansa in Louisiane.

Holi Festival je eden najbolj obiskanih in privlačnih praznikov v Indiji, katerega korenine segajo daleč v preteklost. Znan je kot praznik mladi, barv, radosti, zabave in ljubezni. Na ta dan je ljudem dovoljeno, da drug drugega barvajo in mažejo z barvnimi praški. Mesta polnijo petje, tradicionalni plesi in barvila v prahu, ki pričrtajo čarobno atmosfero po ulicah, ljudje pa se spremenijo v prava mavrična bitja. Tradicija zahaja, da na ta dan prižgejo velik kres, ki simbolizira zmago dobrega nad zlim (beseda »holi« pomeni »goreti«).

Mesto Baguio, ki se nahaja sredi goratega področja Filipinov, v mesecu februarju preplavi široka odeja barvanega cvetja. To je t.i. **Panagbenga praznik**, ko se mestne ulice spremeniijo v travnate livade in muzej cvetja na odpr

tem. Po njih se premika dolga kolona vozov in maškar, okrašenih v vse mogoče vrste cvetja, in plesne skupine, ki so oblecene v žive barve narave. Praznik spominja na naše pustne povorce.

Na Škotskem vsako poletje poteka **Higlands igre** kot kombinacija športa, kulture in zabave. Obeleženje starodavnih iger se zrcali v raznih športnih tekmovanjih, kot so vlečenje vrv, metanje drevesnih hlodov, ki tehtajo tudi do 70 kg, tekmovanja v tradicionalnih plesih Highlands, v igranjtu na škotske dude, v atletiki itd. Dogodek obogatijo še pokušja lokalnih tradicionalnih jedi, pivo in škotske noše.

Burning Man Festival, ki se odvija avgusta v nevadski puščavi, je pravi raj za vse tiste, ki bi radi obudili spomine na čas hipievo. Tu se vsako leto od 1991 sredi puščave Black Rock zbere okrog 50.000 ljudi, zlasti hipievo, ki osem dni neprestano pleše in skače naokrog večinoma golih ali v ozkih oblačilih. Vsak dan so na sporednu

razne aktivnosti, ustvarjalne delavnice, glasbeni koncerti in umetniške inštalacije. Praznik ima rigidna pravila, ki se jih mora vsak udeleženec strgo držati: raba snemalnih naprav je omejena, dovoljena je le prodaja ledu in kave, poleg tega si mora vsak udeleženec s seboj prinesi hrano, šotor in nujne potrebščine. Zadnji dan je posvečen slavnostnemu prižigu velikega lesenega kipa, ki ima obliko človeka.

Torej, kaj čakate? Rezervirajte si termin potovanj in ne zamudite teh edinstvenih in originalnih praznovanj, ki so prava zabava za oči in dušo.

RAI3bis

SLOVENSKI PROGRAM - Na kanalu 103
18.40 Čezmejna Tv: Primorska kronika
20.30 Deželni Tv dnevnik, sledi Čezmejna
 Tv: Dnevnik Slo 1

RAI1

6.00 Aktualno: Il caffè **6.30** 7.00, 8.00, 9.00, 9.55, 13.30, 16.25, 20.00 Dnevnik vreme **6.45** Aktualno: Uno Mattina **10.00** Storie vere **11.10** A conti fatti **12.00** La prova del cuoco **14.05** 16.40 La vita in diretta **15.00** Torto o ragione? Il verdetto finale **18.45** Kviz: L'Eredità **20.30** Igra: Affari tuoi

21.20 Film: Stai lontana da me (kom., It., '13) **23.05** TV7

RAI2

6.00 14.00 Detto fatto **7.10** Nad.: Il tocco di un angelo **7.55** Serija: Un ciclone in convento **9.25** 13.30 Rubrike **10.30** Cronache animali **11.00** I fatti vostri **13.00** 17.55, 18.20, 20.30, 23.20 Dnevnik vreme **16.20** Serija: Cold Case **18.00** Sport **18.50** Serija: Hawaii Five-0 **19.40** Serija: N.C.I.S. **21.00** Zio Gianni **21.10** LOL **21.15** Unici **23.35** Tropo giusti

RAI3

6.30 Rassegna stampa **7.00** Buongiorno Italia **7.30** Buongiorno Regione **8.00** Agorà **10.00** Mi manda RaiTre **11.00** Elisir **11.55** 14.00, 19.00, 0.00 Dnevnik, vreme in rubrike **12.45** Pane quotidiano **13.10** Dok.: Il tempo e la storia **15.15** Nad.: La casa nella prateria **16.00** Aspettando Geo **16.40** Geo **20.00** Blob **20.15** #TreTre3 **20.35** Nad.: Un posto al sole **21.05** La grande storia **23.05** Dok. serija: Chiedi a papà

RAI4

14.05 Switched at Birth **15.35** Andromeda **16.20** Xena **17.50** Novice **17.55** Film: Tesoro, mi si sono ristretti i ragazzi (kom.) **19.25** Rai Player **19.30** Supernatural **20.20** Ghost Whisperer **21.10** Once Upon a Time **21.55** Doctor Who **22.45** Black Sails **23.45** Trono di spade

RAI5

14.20 Capolavori della natura **15.15** Tree Stories **16.15** La libertà di Bernini **17.15** Money Art **18.10** Novice **18.15** 20.45 Pas-separtout **18.45** Tesori dell'antico Egitto **19.45** Memo - L'agenda culturale **20.30** Rai Player **21.15** Dok. film: Terramatta **22.40** Radiohead in Rainbows 2008 **23.40** Michael MacDonald

RAI MOVIE

12.50 Film: The Aviator (dram., '04, i. L. DiCaprio, C. Blanchett) **15.45** Film: K-19 (dram., '02, i. H. Ford) **17.55** 0.50 Novice **18.00** Rai Player **18.10** Film: Ercole contro Roma (pust., '64) **19.45** Film: I pompieri di Viggù (kom., It., '49)

21.15 Film: Le paludi della morte (triler, '11, i. S. Worthington) **23.05** Film: Lettere d'amore (rom., '90, i. J. Fonda, R. De Niro)

RAI PREMIUM

11.25 Nad.: Un posto al sole **12.15** 19.25 Rai Player **12.20** Nad.: Il maresciallo Rocca **13.10** Nad.: Un matrimonio **14.15** Serija: Last Cop - L'ultimo sbirlo **15.00** Anica - Appuntamento al cinema **15.05** Serija: Un medico in famiglia **16.55** Nad.: Cuori rubati **17.45** Novice **17.50** Serija: Cedar Cove

RETE4

6.20 Media Shopping **6.50** Nad.: Quincy **9.10** Nad.: Bandiera **9.40** Serija: Carabinieri **10.45** Ricette all'italiana **11.30** 18.55 Dnevnik, vreme in prometne informacije **12.00** Serija: Detective in corsia **13.00** Serija: La signora in giallo **14.00** Lo sportello di Forum **15.30** Ieri e oggi in Tv **16.10** Film: L'uomo che sapeva troppo (triler) **19.30** Nad.: Tempesta d'amore **20.30** Dala vostra parte **21.15** Quarto Grado

CANALE5

6.00 Pregled tiska **7.55** Dnevnik, prometne informacije, vreme, borza in denar **8.45** Mattino Cinque **11.00** Forum **13.00** 19.55 Dnevnik vreme **13.40** Nad.: Beautiful **14.10** Nad.: Una vita **14.45** Nad.: Le ali della vita **16.20** Nad.: Il segreto **17.10** Pomeriggio Cinque **18.45** Caduta libera! **20.40** Striscia la notizia - La voce dell'invadenza

21.10 Film: Angeli - Una storia d'amore (dram., It., '14, i. V. Incontrada, R. Bova) **0.30** Supercinema

ITALIA1

6.35 Risanke in otoške oddaje **8.15** Nad.: Una mamma per amica **10.10** Serija: Everwood **12.05** Cotto e mangiato - Il menù del giorno **12.25** 18.30 Dnevnik vreme **13.05** Športna rubrika **13.45** Nan.: Simpsonovi **14.35** Nan.: Futurama **15.00** Serija: The Big Bang Theory **15.30** Nan.: 2 Broke Girls **15.55** Nan.: E alla fine arriva mamma! **16.45** Nan.: La vita secondo Jim **17.40** Nan.: Mike & Molly **18.05** Nan.: Camera Café **18.25** The Story of My Life **19.25** Serija: C.S.I. - Scena del crimine **21.10** Serija: Person of Interest

IRIS

12.20 Film: Giggi il bullo (kom.) **14.05** Film: Il camorrista (dram.) **17.25** Film: Mia moglie è una bestia (kom., It., '88, i. M. Boldi) **19.15** Serija: Renegade **20.00** Serija: Walker Texas Ranger **21.00** Film: Heat (akc., '95, i. A. Pacino, R. De Niro) **0.20** Film: Amici, complici, amanti (dram.)

LA7

7.30 13.30, 20.00, 0.20 Dnevnik **7.50** Vreme **7.55** Omnibus **9.45** Coffee Break **11.00** 20.35 Otto e mezzo **11.35** L'aria che tira - Il diario **14.00** Kronika **14.20** Tagada **16.20** Serija: Il commissario Cordier **18.10** Serija: L'ispettore Barnaby **21.10** Serija: 1992 **23.20** Bersaglio mobile

LA7D

6.20 I menù di Benedetta - Ricetta Sprint **6.30** 11.20, 19.00 Cuochi e fiamme **8.30** 15.20 I menù di Benedetta **13.00** Nad.: Grey's Anatomy **17.05** The Dr. Oz Show **18.55** Dnevnik **21.10** Nad.: Sex and the City **0.50** Film: I segreti di Brokeback Mountain (dram., '05, i. J. Gyllenhaal, H. Ledger)

TELEQUATTRO

7.00 Sveglia Trieste! **10.30** 21.00 Ring **13.00** Aktualno: Musa Tv **13.15** 17.55, 20.20 Oggi è **13.20** 17.30, 19.30, 20.30, 23.00 Dnevnik **13.45** Qui studio a voi studio **18.00** 19.00, 23.30 Trieste in diretta **20.00** Apriti cielo **20.05** Happy Hour

LAEFFE

11.10 14.00, 20.05 Il cuoco vagabondo **13.10** Bourdain: Cucine segrete **15.00** Chef Sara torna a casa **15.50** 18.55 David Rocco: Dolce vita **16.50** 19.55 Pazzo per le erbe **16.55** Jamie: Comfort Food **17.55** Jamie Oliver: Super Food **21.05** Film: Mr. Jones (dram.) **23.15** Serija: L'ispettore Wallander

CIELO

12.15 13.15 MasterChef USA **13.00** Novice **14.15** 15.15 MasterChef Australia **16.15**

RADIO IN TV SPORED

18.45 Fratelli in affari **17.15** Tiny House - Piccole case per vivere in grande **19.15** Afari al buio **20.15** Affari di famiglia **21.10** Film: Diamond Dogs (akc.)

DMAX

13.20 Recupero crediti **14.10** 20.20 Banco dei pugni **15.05** Nudi e crudi **15.55** Matto da pescare **16.50** Airport Security **17.45** Afari a quattro ruote **18.35** Due macchine da soldi **19.30** Come andrà a finire? **21.10** L'oro della Siberia **22.00** Oro degli abissi **23.00** Prigionieri di viaggio

SLOVENIJA1

5.45 Odmevi **6.55** Dobro jutro **11.15** 18.20 Kviz: Vem! **11.55** Ugriznimo znanost **12.20** Nan.: Peta hiša na levi **13.00** 15.00, 17.00, 18.55, 22.35 Poročila, športne vesti, vreme **13.30** Prava ideja! **14.15** Globus **15.10** Mostovi - Hidra **15.40** 18.10 Otroški program: OP! **16.30** Dušovni utrip **17.25** Alpe-Došava-Jadran **17.55** Novice **18.00** Infodrom **19.30** Slovenska kronika **20.00** Koncert ansambla Spev 2015: Po Slakovi poti **21.25** Na naši zemlji **22.00** Odmevi **23.05** Film: Pravila igre (kom.)

SLOVENIJA2

6.00 Otroški kanal **7.00** 19.15 Risanke in otroške odd. **8.05** Zgodbe iz školjke **8.35** 23.40 Točka **9.15** O živalih in ljudeh **9.35** Na vrhu **10.50** Na obisku **11.40** Biatlon: SP, sprint (m) **12.45** Smučarski teki: novoletna tekaška turneja (m), 10 km **13.25** Smučarski teki: novoletna tekaška turneja (ž), 5 km **14.25** Biatlon: SP, sprint (ž) **16.00** Dober dan **17.00** Hallo TV **17.55** Deskanje na snegu: paralelni slalom **19.40** Infodrom **20.00** Film: Samo v New Yorku (kom.) **21.20** Nad.: Popravljeni krivica **22.05** Bučke **22.30** Polnočni klub

KOPER

13.45 Dnevni program **14.00** Čezmejna Tv - Deželne vesti **14.20** Evronovice **14.30** City Folk **15.00** Vesolje je... **15.30** Film: Dve sistro (kom.) **16.55** TG dogodki **17.10** Glasba zdaj **17.30** Sredozemje **18.00** Festival FENS 2015 **18.35** Vreme **18.40** Primorska kronika **19.00** 22.00 VSedanes - Tv dnevnik **19.25** Šport **19.30** VSedanes - Aktualnost **20.00** Dok. odd.: K2 **20.30** Najlepše besede **21.00** Predstava: Če namesto Ostržka **22.15** Arhivski posnetki **23.00** Nad.: Trn v srcu

POP TV

7.00 Risanke **8.45** 9.50, 11.10, 12.35 Tv produža **9.00** 12.50 Dr. Oz **10.20** 17.05 Nad.: Odpuščanje ljubezni **11.25** Velika angleška pekarjija **13.50** Serija: Zdravnica malega mesta **14.45** Nad.: Plamen v očeh **15.50** Serija: Kar bo, pa bo **16.45** 18.55, 22.05 Novice **17.55** Nad.: Usodno vino

20.00 Film: Moja neprava žena (kom., '11, i. A. Sandler, J. Aniston) **22.40** Eurojackpot **22.45** Film: Rjavi sladkorček (kom.)

KANAL A

7.00 18.00, 19.50 Svet **7.55** 12.45 Serija: Odbita rodbina **8.20** 13.40 Nan.: Mrhi za šancom **8.45** Risanke **9.25** 14.05 Serija: Lepo je biti sošes **10.20** 11.35, 13.10, 13.25 Tv produža **10.35** 18.55 Serija: Komisar Rex **11.50** 17.05 Serija: Detektiv na Floridi **15.10** Film: Zlo vstaja (pust.) **20.00** Serija: Kar bo, pa bo **21.00** Film: 007 - Dih smrti (akc., '87, i. T. Dalton) **23.30** Serija: Vikingi

DROBCI IZ SPOREDA RADIA TRST A

V **Zborovski glasbi** ob 13.20 bodo na sporednu izbrani posnetki z božičnega koncerta, ki je bil minulega 25. decembra v župnijski cerk

VREMENSKA SЛИKA

Vremenska napoved
Hidrometeorološkega zavoda Republike Slovenije
in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER
Temperature zraka so bile izmerjene včeraj ob 7. in 13. uri.

DOLŽINA DNEVA
Sonce vzide ob 7.44 in zatome ob 16.38
Dolžina dneva 8.54

LJUNINE MENE
Luna vzide ob 5.52 in zatome ob 15.33

NA DANŠNJI DAN 1985 - Zelo mrzlo jutro v precešnjem delu Slovenije, marsikje najnižja temperatura po letu 1980. V Babnem Polju se je živo srebro spustilo do -33,0 °C, v Kočevju -27,6 °C, na Bizijskem -26,5 °C, na Vrhniku -24,4 °C in v Biljah pri Novi Gorici -15,6 °C.

PLIMOVANJE
Danes: ob 2.18 najnižje -15 cm, ob 8.03 najvišje 44 cm, ob 14.52 najnižje -59 cm, ob 21.30 najvišje 33 cm.
Jutri: ob 2.57 najnižje -19 cm, ob 8.44 najvišje 48 cm, ob 15.25 najnižje -64 cm, ob 22.03 najvišje 37 cm.

Dopoldne bo jasno. Pojavila se bo slana. Popoldne se bo pooblačilo, ob obali bo lahko rahlo deževalo. Ponoči bo ponokd možna meglja.

Delno jasno bo, dopoldne bo po nižinah meglja. Čez dan se bo pooblačilo, popoldne bo ponokd v južni Sloveniji rahlo deževalo. Najnižje jutranje temperature bodo na severu do -10, drugod od -8 do -3, ob morju okoli 2, najvišje dnevne od 0 do 5, na Primorskem do 10 stopinj C.

Nebo bo oblako. Dopoldne bodo rahle padavine zajele nižine in obalo. Popoldne pa se bodo padavine okreplile, predvsem na vzhodu. Snežilo bo nad 1000-1500 m nadmorske višine v Predalpah, nad 500-800 m pa v Alpah.

Oblako bo, na zahodu bodo padavine, ki se bodo prehodno okreplile in zajele večji del Slovenije. Po nižinah bo deževalo.

MORJE
Morje je skoraj mirno, temperatura morja 12 stopinj C.

SPEŽNE RAZMERE
Kanin - Na Žlebeh ... 30
Piancavalo 20
Vogel 33
Forni di Sopra 30
Kranjska Gora 30
Zoncolan 30
Kravec 40
Trbiž 30
Cerkno -
Rogla 40
Osojščica 35
Mokrine 60

Stallone »večni« Balboa

LOS ANGELES - Zvezdnik Sylvester Stallone, ki je v filmu Creed prevzel vlogo nekdanjega boksarja Rockyja Balboe, že upa na njegovo nadaljevanje. V športni drami Creed je v ospredju Adonis Johnson, sin nekdanjega Rockyjevega rivala Apolla Creeda, ki ga trenira prav Rocky. Nadaljevanje pa naj bi prikazalo tudi mladostniško zgodbo Creeda in Rockyja. Nadaljevanje naj bi bil osnovano podobno kot Boter II, kjer vzpostavno poteka zgodba v sedanjosti in preteklosti, piše britanski časnik Independent. Tako bi znova prikazali tudi dogajanje v 80. letih in obudili zgodbo med boksarskima rivaloma Rockyjem Balboajem in Apolom Creedom, ki sta nazadnje zaživeli v filmu Rocky IV.

V Zagrebu deskal za tramvajem

ZAGREB - Mlajši moški na smučarski deski je v Zagrebu jekleni kabel pritridal na zadnji del tramvaja in pustil, da ga vozilo vlete po zasneženi tramvajski progi. Nevarno deskanje je trajalo približno pol minute, posnetek pa je imel na spletu v preteklih dneh več kot 15.000 ogledov. Mladi deskar je pokazal svojo večino na snegu na drzen način v nočnih urah, ko je tramvaj med dvema postajama peljal z običajno hitrostjo. Tramvaji povprečno na takšnih progah peljejo s hitrostjo 40 kilometrov na uro, najnovejši tramvaji pa lahko dosežejo tudi hitrost 70 kilometrov na uro.

LJUBLJANA - Leta 1941 je bila v njej ustanovljena Osvobodilna fronta

Vidmarjeva vila pod Rožnikom zdaj last nemškega veleposlanštva

Vidmarjevi vili že zdaj živi nemška veleposlanica, a je bila doslej najemnica

RTVSLO

LJUBLJANA - Vidmarjeva vila pod Rožnikom, v kateri je bila 27. aprila 1941 ustanovljena Osvobodilna fronta, je prišla v lasti nemške države, piše časnik Delo. Za 2,78 milijona evrov je hišo kupilo nemško zunanje ministrstvo. Nemška veleposlanica Anne Elisabetha Prinz v spomeniško zaščiteni hiši sicer živi že od leta 2013, sprva je bila hiša v najemu.

Kot poroča omenjeni časnik, je nemško zunanje ministrstvo vilo kupilo sredi minulega leta, Mestna občina Ljubljana (MOL) pa predkupne pravice ni uveljavila, saj za to ni imela dovolj denarja v proračunu.

Pri tem Delo navaja, da je bila vila do leta 2007 v lasti Gorazda Jančarja, od

začetka novembra istega leta pa družbe Besago Anstalt iz davčne oaze Liechtenstein, ki je stavbo julija lani tudi prodala nemškemu veleposlanству.

Hiša ima od leta 1985 status zgodovinskega spomenika lokalnega pomena. Ljubljana pa je v letih 2007 in 2008 sofinancirala polovico stroškov obnove fasade in kritine, saj je bila stavba kot kulturni spomenik upravičena do 50-odstotnega sofinanciranja. Za obnovo je občina dala 138.239,47 evra. MOL je sicer lastnik polovice Plečnikovega spomenika pred vilo, druga polovica je v lasti Nemčije.

Iz kabineta župana Zorana Jankovića pa so se za časnik na vprašanje, ka-

ko komentirajo to, da je spomenik državnega pomena, ki ima za prebivalce posebno močan simbolični pomen, končal ravno v nemški lasti, odzvali z besedami, da bi raje videli, »da bi bila ta zgodovinsko pomembna vila v lasti države ali mesta«.

Zveza borcev Slovenije nima posebnih težav s tem, da je vila pristala v rokah tujih kupcev. Kot je povedal predsednik zveze Tit Turnšek z nemško veleposlanico že zdaj lepo sodelujejo. Z nemško ambasadoto so sporočili, da se zavedajo zgodovinskega ozadja in da se veleposlanici zdi pomembno ohranjati spomin na upor, še navaja omenjeni časnik. (sta)

LAS VEGAS - Sejem zabavne elektronike

Ko iz avta lahko preveriš, ali imaš pivo v hladilniku

Novosti, vragolije in zmogljivi električni avtomobili

LAS VEGAS - Na mednarodnem sejmu zabavne elektronike CES v ameriškem Las Vegasu so avtomobilski proizvajalci s svojimi novostmi predstavili prihodnost avtomobilske industrije. V ospredju so bili električni pogon ter digitalne tehnologije, ki prevzemajo vse večji nadzor nad procesi v avtomobilih ter gredo v smeri vozil brez potrebe po človeku za volanom.

Nemški avtomobilski proizvajalec BMW je v Las Vegasu predstavil novo funkcijo AirTouch, ki omogoča izvajanje določenih opravil v vozilu s pomočjo kretenj. S preprostim premikanjem prstov na rokah lahko voznik aktivira razvedrilne, navigacijske in komunikacijske funkcije, pri čemer ima lahko roke vseskozi na volanu. Funkcije so prikazali v konceptualni različici športnega avtomobila i8 Spyder, kar po besedah strokovnjakov nakazuje, da je i8 Spyder po predstavitvi prvega koncepta na avtomobilskem salonu v Pekingu leta 2012 morda končno pravljena za proizvodnjo.

Ameriško avtomobilsko startup podjetje Faraday Future je medtem predstavilo koncept svojega prvega električnega športnega avtomobila s futurističnim dizajnom, ki spominja na Batmanov batmobil. V koncept z delovnim imenom FFZERO1 so vgradili večaslonški vmesnik in tehnologijo obogatene resničnosti za prikaz razmer na cestiku pred vozilom, izstopajo pa tudi posebni zračni kanali za večjo aerodinamičnost vozila in za hlajenje baterij.

Ameriški avtomobilski proizvajalec General Motors je v Las Vegasu razkril proizvodno različico svojega električnega avtomobila Chevrolet Bolt, ki naj bi na trg prišla še letos. Kupce želijo pritegniti tudi z dostopnejšo ceno vozila, kot jo ima eden vodilnih proizvajalcev na trgu električnih vozil Tesla Motors. Bolt, ki naj bi s polno baterijo prevozi do 320 kilometrov in naj bi bil korak v smeri avtonomnih vozil, sicer premore brezplačno dostopno točko Wi-Fi, ki omogoča dostop do storitev in aplikacij. Podpiral bo tudi sisteme, kot sta Apple CarPlay in Android Auto, za povezavo pametnih mobilnikov s sistemom avtomobila. Poleg tega so zanj razvili namensko mobilno aplikacijo z dostopom do informacij o delovanju avtomobila in možnostjo primerjanja stilov vožnje različnih voznikov z vidika energijske učinkovitosti. Vgrajena kamera, ki je povezana z vzvratnim ogledalom, pa bo vozniku omogočala vzvratni pogled v primeru, da le-tega zastirajo drugi potnik v vozilu.

Nemški proizvajalec avtomobilov Volkswagen je predstavil prototip nove, električne različice kulturnega modela kombija Transporter oziroma T2 - znanega tudi kot hipivan. Novi kombi BUDD-e naj bi po navedbah družbe predstavljal »nov koncept električnih vozil za dolge razdalje.« Nova različica vsebuje tehnologijo, s katero naj bi kulturni kombi postal »inteligenter« in »družben«, ter elektronski vmesnik, ki naj bi bil intuitiven in interaktivni. Odziva se na glasovne ukaze in kretnje. Med drugim omogoča tudi komunikacijo z napravami v pametnem domu, tako da lahko voznik kar iz udobja kombija preveri, ali je v hladilniku dovolj piva za ogled nogometne tekme s prijatelji. BUDD-e sicer temelji na prihodnji modularni proizvodni platformi za Volkswagnova električna vozila z bolj vzdržljivo baterijo, ki se v pol ure napolni do 80 odstotkov zmogljivosti, njen doseg pa je do 600 kilometrov. BUDD-a bi lahko na ceste zapeljal do konca tega desetletja. (sta)